

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Απολογισμός 2021

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΕΤ

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος
Βασίλειος Ράπανος
Πρόεδρος Δ.Σ.
ALPHA BANK

Αντιπρόεδρος
Παύλος Μυλωνάς
Διευθύνων Σύμβουλος
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Μέλη
Χρήστος Μεγάλου
Chief Executive Officer
ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Βασίλειος Ψάλτης
Διευθύνων Σύμβουλος
ALPHA BANK

Φωκίων Καραβίας
Διευθύνων Σύμβουλος
ΤΡΑΠΕΖΑΣ EUROBANK Α.Ε.

Μιχαήλ Ανδρεάδης
Διευθύνων Σύμβουλος
ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αντώνιος Βαρθολομαίος
Διευθύνων Σύμβουλος
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Peter Yeates
Chief Executive Officer
HSBC CONTINENTAL EUROPE, GREECE

Δημήτριος Κυπαρίσσης
Διευθύνων Σύμβουλος
OPTIMA BANK Α.Ε.

Αιμίλιος Κυριάκου
Διευθύνων Σύμβουλος
CITIBANK EUROPE PLC

Βασίλειος Τραπεζάνογλου
Πρόεδρο Δ.Σ.
VIVABANK Α.Ε.

Χαρούλα Απαλαγάκη
Γενική Γραμματέας
Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Εκτελεστική Επιτροπή

Πρόεδρος
Σταύρος Ιωάννου
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
ΤΡΑΠΕΖΑΣ EUROBANK Α.Ε.

Αντιπρόεδρος
Σπυρίδων Ανδρονικάκης
Γενικός Διευθυντής - Chief Risk Officer
ALPHA BANK

Μέλη
Βασίλειος Κουτεντάκης
Ανώτερος Γενικός Διευθυντής
ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Χριστίνα Θεοφιλίδη
Γενική Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Αντώνιος Βουράκης
Γενικός Διευθυντής Λιανικής και Ψηφιακής
Τραπεζικής
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ιωάννης Γκάνιας
Γενικός Διευθυντής Λειτουργιών
VIVABANK Α.Ε.

Χαρούλα Απαλαγάκη
Γενική Γραμματέας
Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Συντονιστική Επιτροπή Αγορών και Κεφαλαίων

Πρόεδρος

Αθανάσιος Αρβανίτης

Ανώτερος Γενικός Διευθυντής

ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Κάμαρης

Managing Director, Head of Global Markets & Securities Services

HSBC CONTINENTAL EUROPE, GREECE

Μέλη

Βασίλειος Κάβαλος

Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς

ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Γεώργιος Μιχαλόπουλος

Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής Διαχειρίσεως Διαθεσίμων

ALPHA BANK

Αναστάσιος Ιωαννίδης

Γενικός Διευθυντής Global Markets

ΤΡΑΠΕΖΑΣ EUROBANK Α.Ε.

Μαρίνος Δαναλάτος

Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων

ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Παναγιώτης Γαβριηλίδης

Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων

OPTIMA BANK Α.Ε.

Χαρούλα Απαλαγάκη

Γενική Γραμματέας

Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Για όλα τα τελευταία νέα, τις εκδόσεις, τις εκδηλώσεις, τις ομιλίες / συνεντεύξεις, και στατιστικά στοιχεία που αφορούν το ελληνικό τραπεζικό σύστημα επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

<https://www.hba.gr/>

Μια Παύση Αρκεί για να Αποφύγουμε την Ηλεκτρονική Απάτη. Για την εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τις ηλεκτρονικές απάτες

<https://www.hba.gr/info/PhishingCamp>

Για τα περιοριστικά μέτρα (κυρώσεις) της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε βάρος της Ρωσίας και της Λευκορωσίας σε συνέχεια της εισβολής στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022

<https://www.hba.gr/info/sanctions>

Για το παρατηρητήριο ρυθμιστικών εξελίξεων αντιμετώπισης των δυσμενών συνεπειών του κορωνοϊού

<https://www.hba.gr/info/Covid19>

Για την ισχυρή ταυτοποίηση (SCA) πελάτη για συναλλαγές σε περιβάλλον ηλεκτρονικού εμπορίου

<https://www.hba.gr/info/psd2ecom>

Για την εκπαιδευτική δραστηριότητα του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (ETI)

<https://www.hba.gr/eti/>

Για τις πρωτοβουλίες ενίσχυσης του χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού

<https://www.hba.gr/info/FinancialLiteracy>

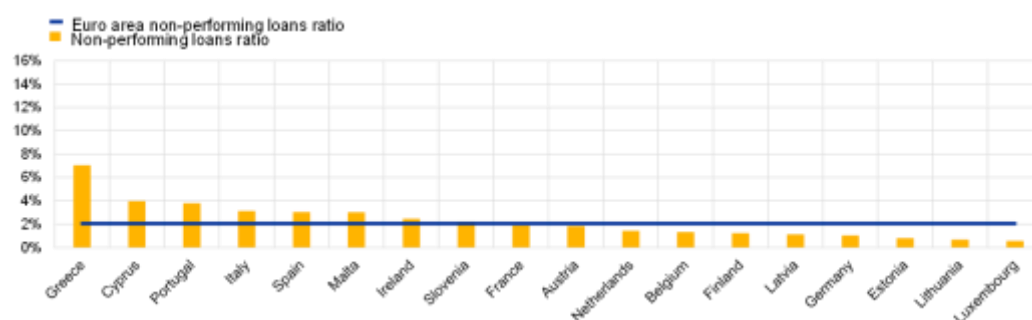
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Επίκαιρα ζητήματα και προκλήσεις για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα το 2021	5
Οι προτεραιότητες της ΕΕΤ	7
Επικοινωνιακή πολιτική – Εξωστρέφεια	9
Εκπαιδευτική δράση - Χρηματοπιστωτικός εγγραμματισμός	11
Ρυθμιστικές εξελίξεις: Λειτουργία, εποπτεία, ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων, λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών, εταιρική και εσωτερική διακυβέρνηση	20
Διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων	51
Νομικά θέματα, προστασία δεδομένων, θέματα Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ)	56
Αναπτυξιακά προγράμματα χρηματοδότησης της οικονομίας	58
Υπηρεσίες Πληρωμών - Ασφάλεια συναλλαγών	72
Αναβάθμιση Εφαρμογών και Υπηρεσιών μηχανογράφησης ΕΕΤ	88

Επίκαιρα ζητήματα και προκλήσεις για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα το 2021

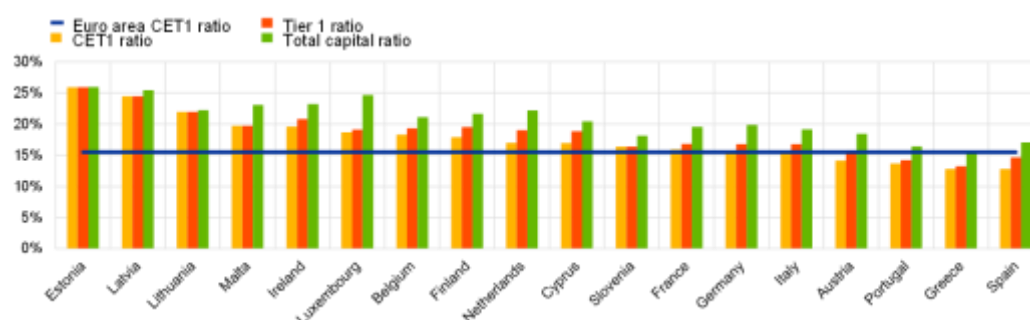
Η σημαντικότερη, και το 2021, πρόκληση για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα και ήταν η αντιμετώπιση των δυσμενών συνεπειών της πανδημικής κρίσης ('COVID-19') για νοικοκυριά και επιχειρήσεις της χώρας μας. Ιδιαίτερα σημαντική για το ελληνικό τραπεζικό υπήρξε:

1. Η συνέχιση της εντυπωσιακά αποτελεσματικής διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και η βελτίωση της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών.

Πηγή: ECB, supervisory banking statistics for the fourth quarter of 2021

2. Η διατήρηση, παρά την κατακόρυφη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, υψηλών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας, η επιστροφή των τραπεζών σε οργανική κερδοφορία και η αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Πηγή: ECB, supervisory banking statistics for the fourth quarter of 2021

3. Η ολοκλήρωση των προετοιμασιών για την έναρξη του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0), συνολικού ποσού 71 δισ. ευρώ.

4. Η συνέχιση της αυξητικής πιστωτικής επέκτασης προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά, παρά τη μείωση του ποσού μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων του Ελληνικού Δημοσίου για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού.
5. Η διατήρηση του θετικού, σε διψήφιο ποσοστό, ρυθμού επιστροφής των καταθέσεων από τον ιδιωτικό τομέα και της χωρίς προβλήματα πρόσβασης στη διατραπεζική αγορά.
6. Η επιτυχής ολοκλήρωση της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (EU- wide stress test 2021) και η προετοιμασία για το κλιματικό stress test 2022.
7. Η αποτελεσματική εφαρμογή του διαρκώς μεταβαλλόμενου Ευρωπαϊκού ρυθμιστικού πλαισίου.
8. Η προετοιμασία των θέσεων του κλάδου ενόψει της αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ).
9. Η συνέχιση των επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες και ο ψηφιακός μετασχηματισμός με επίκεντρο την εξυπηρέτηση του συνόλου της πελατείας του τραπεζικού συστήματος.
10. Η εφαρμογή των προσαρμοσμένων επιχειρηματικών μοντέλων των τραπεζών με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση των πηγών κερδοφορίας σε ένα περιβάλλον αρνητικών επιτοκίων και εξυγιάνσης των ισολογισμών τους.

Σε μια ακόμα ιδιαίτερη λόγω της πανδημικής κρίσης χρονιά η ΕΕΤ, εφαρμόζοντας την στρατηγική και τις κατευθύνσεις των Καταστατικών της Οργάνων, συνέχισε τις τακτικού χαρακτήρα ουσιαστικές συνομιλίες με τα κρίσιμα για το εγχώριο τραπεζικό σύστημα Υπουργεία, τις εποπτικές και ρυθμιστικές Αρχές των Τραπεζών και τους θεσμικούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό, εξασφαλίζοντας την τεκμηριωμένη διαμόρφωση των θέσεων του κλάδου και τη συνεχή ενημέρωση των μελών με διαφάνεια, πληρότητα και ισότητα.

Η συνδρομή προς τα μέλη υπήρξε διαρκής για την ερμηνεία και την πρακτική υλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου, όπως ενδεικτικά: Banking package, κλιματικό stress test, διαχείριση και εποπτεία των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και κινδύνων διακυβέρνησης (ESG Risks), εποπτικές αναφορές, καλυμμένες ομολογίες, τιτλοποιήσεις απαιτήσεων, ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων, Covid-19 quick fix measures, διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων, Capital Markets Union, επικαιροποιημένη πολιτική MREL, εταιρική και εσωτερική διακυβέρνηση, νομοθετική δέσμη για την ενίσχυση του πλαισίου καταπολέμησης ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, Συμβούλιο Ρευστότητας, υιοθέτηση SEPA άμεσων πληρωμών, ενοποίηση συστημάτων TARGET2-TARGET2 Securities, απαιτήσεις ισχυρής ταυτοποίησης πελάτη ('SCA'), open banking, ενημερωτική καμπάνια ενημέρωσης του συναλλακτικού κοινού για τις ηλεκτρονικές απάτες, ενωσιακό πλαίσιο καταναλωτικής και στεγαστικής πίστης, κ.λπ.

Κατά τη διάρκεια του 2021 πραγματοποιήθηκαν, αποκλειστικά μέσω τηλεδιασκέψεων, περισσότερες από 450 συνεδριάσεις καταστατικών οργάνων, συμβουλίων, συντονιστικών και διατραπεζικών επιτροπών, και ομάδων έργου.

Συνεχίστηκε και το 2021 η παροχή στα μέλη βέλτιστων εκπαιδευτικών λύσεων για την πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων του προσωπικού τους, με ετήσια αύξηση κατά 50% του αριθμού συμμετοχών στα εκπαιδευτικά προγράμματα του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (2021: 6.791, 2020: 4.553, 2019: 2.678), με αποκλειστική εφαρμογή της εξ' αποστάσεως και ηλεκτρονικής εκπαίδευσης (e-learning) και περαιτέρω ενδυνάμωση των δράσεων χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού σε μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Μεγάλη έμφαση δόθηκε και το 2021 (α) στην αυστηρή τήρηση των κανόνων υγιονομικής προστασίας του προσωπικού, και (β) στη χωρίς προβλήματα για την καθημερινότητα της ΕΕΤ με τα μέλη της, συνέχιση των εργασιών της σε καθεστώς τηλεργασίας (αποκλειστικής ή σε ποσοστό άνω του 50%

σταθερά από τις αρχές του αρχές του έτους). Όπως υιοθετήθηκε από τον Μάρτιο του 2020, σε εβδομαδιαία βάση, ο επικεφαλής κάθε τομέα της ΕΕΤ συνέτασσε και υπέβαλε προς τη Γενική Γραμματέα, αναλυτική κατάσταση προόδου εργασιών.

Συνεντεύξεις – Παρουσιάσεις – Ενημερώσεις

Συνολικά για θέματα επικαιρότητας (μέτρα ενίσχυσης ρευστότητας της οικονομίας, μέτρα στήριξης επιχειρήσεων και νοικοκυριών που επλήγησαν από την πανδημία Covid-19 και τα φυσικά φαινόμενα, πλαίσιο λειτουργίας των τραπεζικών καταστημάτων και των φυσικών και ηλεκτρονικών συναλλαγών λόγω Covid-19, Νέος Πτωχευτικός Κώδικας, πλατφόρμα εξωδικαστικού συμβιβασμού, εγγυήσεις και ρυθμίσεις οφειλών νοικοκυριών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, διαχείριση μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, ρευστότητα τραπεζών, πρόσβαση μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τραπεζικό δανεισμό, πλειστηριασμοί, προστασία καταναλωτή, χρηματοπιστωτική εκπαίδευση, πτωχεύσεις ιδιωτών, Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση, φυσική ασφάλεια τραπεζών και ασφάλεια συναλλαγών, όρια ποσού ανέπαφων συναλλαγών χωρίς PIN, ισχυρή ταυτοποίηση πελάτη, κυβερνοασφάλεια, κριτήρια ESG) πραγματοποιήθηκαν:

- δημοσιεύσεις ανακοινώσεων και δελτίων τύπου της ΕΕΤ,
- εμφανίσεις, συνεντεύξεις και παρεμβάσεις σε ΜΜΕ,
- παρουσίες στις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής των Ελλήνων
- δημοσιεύσεις άρθρων στον ημερήσιο και περιοδικό, έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο

Εκδηλώσεις και λοιπές επικοινωνιακές δράσεις

Η ΕΕΤ συμμετείχε σε επιλεγμένες εκδηλώσεις της χρηματοοικονομικής και ακαδημαϊκής κοινότητας, ενώ ξεχώρισε η συμμετοχή της στο διεθνές φόρουμ με θέμα «Η Ελλάδα το 2040».

Η διοργάνωση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος δράσεων και εκδηλώσεων της Επιτροπής «Ελλάδα 2021» για τον εορτασμό της επετείου των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση. Στόχος του φόρουμ ήταν η δημιουργία «Λευκής Βίβλου», η οποία περιλαμβάνει απόψεις και προτάσεις θεσμικών φορέων, ειδικών ομάδων εστιασμένου ενδιαφέροντος, προσωπικοτήτων διεθνούς κύρους αλλά και της ολομέλειας της Επιτροπής «Ελλάδα 2021», για τις δυνατότητες και τις προοπτικές της Ελλάδας τις επόμενες δεκαετίες.

Η συνεισφορά της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών και των τραπεζών-μελών της περιλαμβάνει την εκπόνηση μελέτης υπό τον γενικό τίτλο «Προκλήσεις και Προοπτικές του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος την περίοδο 2021-2040», η οποία συνοψίζει την ιστορική διαδρομή και αναδεικνύει το όραμα και τις δυνατότητες του κλάδου για την επόμενη 20ετία.

Επίσης, στο πλαίσιο της ετήσιας επικοινωνιακής στρατηγικής της, και σε συνεργασία με τα μέλη της, κατά τη διάρκεια του έτους η ΕΕΤ πραγματοποίησε Above the Line ενέργειες επικοινωνίας με γενικό θέμα την κυβερνοασφάλεια.

Συγκεκριμένα, υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες εκστρατείες ενημέρωσης:

α/ Ισχυρή Ταυτοποίηση Πελάτη για Συναλλαγές σε περιβάλλον ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce)

- Προωθητικό βίντεο με συχνές ερωτήσεις και απαντήσεις https://www.youtube.com/watch?v=kBhJKV1o_q0

β/ Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για τις απάτες στον κυβερνοχώρο

- Προωθητικό βίντεο «Μία παύση αρκεί για να αποφύγουμε την ηλεκτρονική απάτη» <https://www.youtube.com/watch?v=1GfqoJnRgCg>
- Ενημερωτικό υλικό της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού μήνα κυβερνοασφάλειας

Συμμετοχή σε συνέδρια / Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

- Διαδικτυακές παρουσιάσεις/Ομιλίες του Προέδρου, της Γενικής Γραμματέως και εκπροσώπων της ΕΕΤ σε εκδηλώσεις τρίτων φορέων όπως παραγωγικών τάξεων, φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, Επιμελητηρίων κ.λπ.
- Χορηγίες και παροχή αιγίδας σε επιλεγμένες εκδηλώσεις (επιστημονικά συνέδρια, ενημερωτικές ημερίδες, πολιτιστικές εκδηλώσεις).
- Η ΕΕΤ, και για το έτος 2021, υποστήριξε εκδηλώσεις για βράβευση και απονομή υποτροφιών σε φοιτητές χρηματοοικονομικών και τραπεζικών σχολών Ελληνικών Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Επίσης, ενίσχυσε οικονομικά πληγέντες από φυσικά καιρικά φαινόμενα.

Εκπροσώπηση στην Ευρώπη – Συνεδριάσεις ΕΤΟ

Η ΕΕΤ είχε τακτική συμμετοχή σε σωρεία διαδικτυακών συνεδριάσεων και webinars, επιτροπών και ομάδων εργασίας της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), μεταξύ των οποίων και στις συνεδριάσεις της Επικοινωνιακής Επιτροπής της ΕΤΟ που πραγματοποιήθηκαν μέσω τηλεδιασκέψεων εντός του έτους 2021.

Α. Εκπαιδευτική δραστηριότητα ETI

Το 2021 το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (ETI) εμπλουτίστηκε με νέα αντικείμενα για να ανταποκριθεί στις εκπαιδευτικές ανάγκες που προέκυψαν από τις εθνικές, αλλά και τις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Η διοργάνωση εξετάσεων - τόσο για λογαριασμό των αρμόδιων εποπτικών αρχών όσο και για την κάλυψη ειδικών αναγκών αξιολόγησης σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο - συνεχίστηκε ικανοποιητικά, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων για την προστασία από την πανδημία.

Κομβικής σημασίας αποδείχτηκε η επένδυση του ETI στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της αξιοποίησης σύγχρονων τεχνολογιών (e-learning), με συγκριτικό πλεονέκτημα, μεταξύ άλλων, την ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού και την εξοικονόμηση σημαντικών πόρων για τους πελάτες του ETI, το 85% των οποίων είναι οι τράπεζες μέλη της EET. Λόγω της πανδημικής κρίσης, το σύνολο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων πραγματοποιήθηκε αποκλειστικά μέσω της πλατφόρμας ηλεκτρονικής εκπαίδευσης του ETI <https://elearning.eti.gr/>

Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις θεσμικές δράσεις του Ινστιτούτου, τόσο για την πιστοποίηση γνώσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα με τη στρατηγική συνεργασία με διεθνείς εκπαιδευτικούς οργανισμούς, όσο και για τη χρηματοπιστωτική εκπαίδευση με σκοπό την ενίσχυση του επιπέδου χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού των μαθητών της χώρας μας.

Ευρωπαϊκή Ένωση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για τον Χρηματοπιστωτικό Τομέα

Η EET είναι ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για τον Χρηματοπιστωτικό Τομέα (European Banking & Financial Services Training Association - EBTN) και από το 2020 εκπροσωπείται στο Διοικητικό της Συμβούλιο.

Επιπλέον, η EET έχει την Προεδρία της Επιτροπής για τη Διαπίστευση Πιστοποιητικών Triple E (Triple E Committee). Η εν λόγω Επιτροπή είναι υπεύθυνη για το Πρότυπο Triple E, τον τεχνικό έλεγχο των αιτήσεων απόκτησης πιστοποίησης Triple E για τα πιστοποιητικά του χρηματοπιστωτικού τομέα και τον έλεγχο ανανέωσης και διατήρησης των πιστοποιήσεων αυτών. Κατά το έτος 2021 η Επιτροπή συναντήθηκε τέσσερις φορές με σκοπό την επικαιροποίηση της διαδικασίας πιστοποιήσεων. Το 2022 η Επιτροπή θα προχωρήσει και στην επικαιροποίηση του Προτύπου, σύμφωνα με τις εξελίξεις στο ευρωπαϊκό πλαίσιο Δια Βίου Μάθησης.

Το πρότυπο Triple E προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να σχεδιάζεται και να εφαρμόζεται ένα πιστοποιητικό μη τυπικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Δεν αποτελεί εργαλείο πιστοποίησης προσώπων, αλλά ένα σύνολο κριτηρίων για τη διαπίστευση φορέων ως προς την ποιότητα των τίτλων που αυτοί παρέχουν, προσφέροντας τυποποιημένες πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα, το επίπεδο και το

περιεχόμενο των διαπιστευμένων πιστοποιητικών. Συμβάλλει, επίσης, στη διαφάνεια, καθώς διευκολύνει τη σύγκριση τίτλων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Τέλος, η ΕΕΤ συμμετέχει και στην Επιτροπή Triple E EFCB, η οποία κατά το 2021 ολοκλήρωσε την επικαιροποίηση του περιεχομένου, των μαθησιακών αποτελεσμάτων και του μοντέλου αξιολόγησης του Πιστοποιημένου Προγράμματος EFCB (European Founding Certificate in Banking). Το πρόγραμμα EFCB είναι το πρώτο πιστοποιητικό στο οποίο εφαρμόστηκε το Πρότυπο Triple E το 2016. Κατά το έτος 2022 θα ξεκινήσει η προώθησή του.

Πιστοποίηση Επαγγελματικής Επάρκειας Στελεχών Τραπεζών και Μεσιτών Πιστώσεων σε θέματα Στεγαστικής Πίστης

Το ETI διατήρησε και κατά το έτος 2021 την παροχή του εκπαιδευτικού προγράμματος για την Πιστοποίηση Επαγγελματικής Επάρκειας Στελεχών Τραπεζών και Μεσιτών Πιστώσεων σε θέματα Στεγαστικής Πίστης.

Το πρόγραμμα πιστοποίησης που προέκυψε μετά τη στρατηγική συνεργασία του ETI με την Moody's Analytics το 2019 στηρίζεται εξολοκλήρου στη μέθοδο e-learning, διατίθεται στα ελληνικά και καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας που προβλέπονται στην Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Ενυπόθηκη Πίστη, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το νόμο 4438/2016.

Πέρα από την εκπλήρωση των κανονιστικών απαιτήσεων, το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην ουσιαστική αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων προκειμένου να αναδειχθεί ο ρόλος τους ως υπεύθυνων συμβούλων των πελατών τους, σύμφωνα με τους στόχους των τραπεζών μελών της ΕΕΤ και τις εξελισσόμενες προσδοκίες της εγχώριας αγοράς στεγαστικής πίστης.

Μέχρι σήμερα, περίπου 2500 στελέχη των τραπεζών μελών της ΕΕΤ έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα και είναι κάτοχοι της σχετικής πιστοποίησης.

Πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών

Με βάση τις εκχωρηθείσες από το άρθρο 93 του ν. 4514/2018 αρμοδιότητες, η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσαν κοινή απόφαση (ΦΕΚ Β' 1925/30.05.2018), σύμφωνα με την οποία κατά την παροχή των υπηρεσιών της παρ. 1 του άρθρου 2 της ως άνω κοινής απόφασης πρέπει να απασχολούνται μόνον πρόσωπα τα οποία διαθέτουν πιστοποιητικό καταλληλότητας. Επιπροσθέτως, με κοινή απόφαση των εποπτικών αρχών (ΦΕΚ Β 3396/28.7.2021) τροποποίησαν την ύλη των εξετάσεων για το έτος 2021.

Τα πιστοποιητικά για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών έχουν πενταετή ισχύ, και η ανανέωσή τους, ανάλογα με τις προϋποθέσεις που πληροί ο κάτοχος του πιστοποιητικού, μπορεί να επιτευχθεί:

- (α) με την επιτυχή παρακολούθηση εγκεκριμένου από τις εποπτικές αρχές Σεμιναρίου Επιμόρφωσης για το Νομοθετικό Πλαίσιο της Κεφαλαιαγοράς ή
- (β) με την επιτυχή εξέταση στην ενότητα του Νομοθετικού Πλαισίου της Κεφαλαιαγοράς.

Το ETI διαθέτει εγκεκριμένο Σεμινάριο Επιμόρφωσης για το «Νομοθετικό πλαίσιο κεφαλαιαγοράς (α1-δ)», το οποίο εκτός της αρχικής έγκρισής του από τις Εποπτικές Αρχές με το ΦΕΚ Β'1926/29.06.2016 έλαβε επικαιροποιημένη έγκριση, λόγω σημαντικών αλλαγών στην ύλη, με το ΦΕΚ Β'3862/06.09.2018, ενώ κάθε χρόνο επικαιροποιείται από την ΕΕΤ ώστε η διδακτέα ύλη να προσαρμόζεται στις αλλαγές που έχουν επέλθει στην εξεταστέα ύλη κατά την τελευταία πενταετία από το έτος διοργάνωσης του Σεμιναρίου Επιμόρφωσης.

Το 2021 περίπου 2000 στελέχη ολοκλήρωσαν επιτυχώς το Σεμινάριο Επιμόρφωσης «Νομοθετικό πλαίσιο κεφαλαιαγοράς (α1-δ)» και ανανέωσαν τα πιστοποιητικά τους για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.

Εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με την κοινή απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος και του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β' 1925/30.05.2018) για την πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας των απασχολούμενων στα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, το ETI αναγνωρίζεται ως φορέας διοργάνωσης εξετάσεων πιστοποίησης για όλα τα πιστοποιητικά. Στο πλαίσιο αυτό το ETI, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση των κανόνων προστασίας από την εξάπλωση του COVID-19, σε άριστη συνεργασία με τις εποπτικές αρχές και την αρμόδια Επιτροπή Εξετάσεων πραγματοποίησε:

- Εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1-δ), (ε), (στ1) και (στ2) στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, τον Ιούνιο, με τη συμμετοχή 1233 υποψηφίων.
- Εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1-δ), (ε), (στ1) και (στ2) στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, τον Οκτώβριο, με τη συμμετοχή 940 υποψηφίων.
- Εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1-β), στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, τον Δεκέμβριο, με τη συμμετοχή 940 υποψηφίων.

Πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας για την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστικής Διαμεσολάβησης

Το 2021 το ETI προσέφερε σεμινάρια για τις εξετάσεις απόκτησης Πιστοποιητικού «Επαγγελματικών Γνώσεων Επενδυτικών Προϊόντων βασιζόμενων σε Ασφάλιση». Επιπλέον, για πρώτη χρονιά, το ETI σχεδίασε και προσέφερε Σεμινάρια επαγγελματικής εκπαίδευσης για τη δραστηριότητα διανομής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων, εγκεκριμένα από την Τράπεζα της Ελλάδος με κωδικούς σεμιναρίων 2021-279-7003-01-100-1 (Τομέας Α), και 2021-280-7003-02-010-01 (Τομέας Β). Τα εν λόγω σεμινάρια αξιοποιούνται από κατόχους πιστοποιητικών επαγγελματικών γνώσεων για τη δραστηριότητα διανομής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων, που επιθυμούν να διατηρήσουν επίκαιρο και σε ισχύ το πιστοποιητικό τους. Για το έτος 2021, ανανέωσαν της

πιστοποίησης τους 2700 στελέχη. Το ETI θα συνεχίσει την προσφορά της συγκεκριμένης υπηρεσίας και το 2022.

Ανοικτή εκπαίδευση

Το 2021, πέραν των τακτικών επικαιροποιήσεων σε υφιστάμενα σεμινάρια, στο πρόγραμμα του ETI, ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στη νέα εκπαιδευτική θεματική «Sustainable Finance» που αφορά τις πρωτοβουλίες και δράσεις αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, μέσω και του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Πρόκειται για ένα εισαγωγικό σεμινάριο, οι θεματικές του οποίου αναπτύχθηκαν περαιτέρω το 2021 ενσωματώνοντας τις τρέχουσες εξελίξεις. Το σεμινάριο επικαιροποιείται σε τακτική βάση και πρόκειται να προσφερθεί με αντίστοιχη συχνότητα και το έτος 2022.

Ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα

Σημαντικό στοιχείο για την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης που παρέχει το ETI, αλλά και την καθιέρωσή του ως στενού συνεργάτη των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των τραπεζών, αποτελούν τόσο τα νέα ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα που σχεδιάστηκαν για να καλύψουν τις ανάγκες συγκεκριμένων κατηγοριών στελεχών όσο και οι επαναληπτικές διοργανώσεις υφιστάμενων ενδοεπιχειρησιακών προγραμμάτων.

Το 2021 σε στενή συνεργασία με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης της Eurobank, συνεχίστηκε η εκπαίδευση στελεχών της που αφορούσε την προετοιμασία τους για τις εξετάσεις απόκτησης Πιστοποιητικού «Επαγγελματικών Γνώσεων Επενδυτικών Προϊόντων βασιζόμενων σε Ασφάλιση». Επιπλέον, συνεχίστηκε με αρκετές διοργανώσεις το πρόγραμμα ενδοεπιχειρησιακής πιστοποίησης γνώσεων, με τίτλο «Χρηματοδότηση Μικρών Επιχειρήσεων (επίπεδο Ι)», το οποίο υλοποιείται στην Eurobank από το 2010.

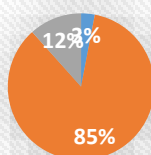
Παράλληλα, ολοκληρώθηκε με επιτυχία η εκπαίδευση πιστοποίησης γνώσεων με τίτλο «Η Κανονιστική Συμμόρφωση στις Τράπεζες» για στελέχη της τράπεζας Πειραιώς, που εργάζονται στην αντίστοιχη διεύθυνση. Το ETI προσφέρει το εν λόγω πρόγραμμα από το 2007, το οποίο επικαιροποιεί τακτικά με διάρκεια περίπου 65 ώρες σε εικονική αίθουσα, ενώ κάτοχοι του σχετικού τίτλου είναι μέχρι σήμερα περισσότερα από 300 στελέχη, δηλαδή η πλειονότητα των απασχολούμενων στις μονάδες κανονιστικής συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων της χώρας μας.

Σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΤΕ το σύνολο των πιστοποιημένων στελεχών της τράπεζας για τη δραστηριότητα διανομής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων παρακολούθησε τα εγκεκριμένα από την ΤτΕ Σεμινάρια του ETI για τη διατήρηση της ισχύς των πιστοποιητικών τους στον Τομέα Α και Τομέα Β.

Στατιστικά στοιχεία

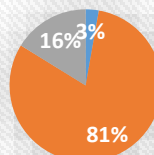
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ			
	2020		2021	
Ανοιχτά (διατραπεζικά) προγράμματα [αίθουσας (2020) --> live webinars (2021)]	137	3,01%	189	2,78%
Ανοιχτά (διατραπεζικά) προγράμματα εξ αποστάσεως και elearning	3887	85,37%	5502	81,02%
Ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα	529	11,62%	1100	16,20%
ΣΥΝΟΛΟ	4553	100,00%	6791	100,00%

2020

- Ανοιχτά (διατραπεζικά) προγράμματα - [αίθουσας (2020) --> live webinars (2021)]
- Ανοιχτά (διατραπεζικά) προγράμματα εξ αποστάσεως και elearning
- Ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα

2021

- Ανοιχτά (διατραπεζικά) προγράμματα - [αίθουσας (2020) --> live webinars (2021)]
- Ανοιχτά (διατραπεζικά) προγράμματα εξ αποστάσεως και elearning
- Ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα

B. Χρηματοπιστωτικός εγγραμματισμός

Η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ) ως θεσμικός φορέας εκπροσώπησης των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, αναγνωρίζει τη σημασία του χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού και έχει εντάξει στους βασικούς άξονες δραστηριότητάς της την προώθηση της χρηματοπιστωτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Μάλιστα, από τον Σεπτέμβριο του 2021 έχει ενεργοποιηθεί η Συντονιστική Επιτροπή της ΕΕΤ για τη Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση & Εγγραμματισμό με στόχο τον καλύτερο συντονισμό των μελών της και την ενίσχυση των δράσεων της.

Η ΕΕΤ συμμετέχει σε διεθνή και ευρωπαϊκά fora (συνδεδεμένο μέλος στο Διεθνές Δίκτυο για τη Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση του ΟΟΣΑ, υποστηρικτής του Παγκόσμιου Στόχου 8 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του ΟΗΕ, μέλος της Ομάδας Δράσης της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για το Χρηματοπιστωτικό Εγγραμματισμό, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για τον Χρηματοπιστωτικό Τομέα, μέλος του Σωματείου Επιχειρηματικότητας Νέων/JA Greece) και αναπτύσσει ποικίλες δράσεις και προγράμματα για μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ωστόσο, οι προκλήσεις για το σχολικό έτος 2020-2021 παρέμειναν μεγάλες εξαιτίας των μέτρων προστασίας από την πανδημία.

Επιπλέον, από τον Νοέμβριο του 2021, η ΕΕΤ συγκαταλέγεται μεταξύ των φορέων (Υπουργεία, Πανεπιστήμια, Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα, Μη κερδοσκοπικοί φορείς, κ.λπ) που κλήθηκαν να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής για τον Χρηματοοικονομικό Αλφαριθμητισμό στην Ελλάδα. Το έργο εποπτεύεται από την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Οικονομικών και υλοποιείται από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), στον οποίο ανατέθηκε η εκπόνηση εργασιών απευθείας από τη Γενική Διεύθυνση Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (DG Reform) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στα τέλη του 2021 ξεκίνησε η καταγραφή των υφιστάμενων προγραμμάτων χρηματοπιστωτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Η ΕΕΤ συμμετείχε στην καταγραφή με έξι (6) δράσεις της. Το έργο θα ολοκληρωθεί το 2023.

Εθνικός και πανευρωπαϊκός Διαγωνισμός Γνώσεων για το Χρήμα

Το 2021, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ), στο πλαίσιο των δράσεων για την υποστήριξη του θεσμού της “European Money Week” της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, πραγματοποίησε τον τέταρτο Εθνικό Διαγωνισμό Γνώσεων για το Χρήμα, στις 23 Μαρτίου 2021.

Ο Διαγωνισμός πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά μεταξύ 305 μαθητών από 60 τάξεις 15 Γυμνασίων και 12 Λυκείων της χώρας μας, ιδιωτικά και δημόσια, από την Αττική, τη Θεσσαλονίκη, την Καβάλα, την Κοζάνη, τη Λάρισα, το Λασιθί, τη Λέσβο, την Πέλλα, την Φθιώτιδα και τα Χανιά.

Ο Εθνικός Διαγωνισμός Γνώσεων για το Χρήμα, αποτελεί το πρώτο σκέλος της από κοινού πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας και των μελών της για τον Χρηματοπιστωτικό Εγγραμματισμό μαθητών ηλικίας 13-15 χρονών, καθώς η νικήτρια τάξη εκπροσωπεί το σχολείο της και την

Ελλάδα στον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό «European Money Quiz» (EMQ).

Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία, λόγω τη πανδημίας, πραγματοποίησε διαδικτυακά τον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό EMQ 2021 στις 20 Απριλίου 2021. Οι ομάδες διαγωνίστηκαν στην αγγλική γλώσσα με την Ελληνική Ομάδα να κατατάσσεται στην πρώτη δεκάδα μεταξύ 28 συνολικά συμμετοχών.

Η ΕΕΤ πραγματοποιεί τον Εθνικό Διαγωνισμό Γνώσεων για το Χρήμα από το 2018, για μαθητές Γυμνασίου, πάντοτε με την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σεβόμενη πλήρως το σχολικό πρόγραμμα. Από το 2020, ο Εθνικός Διαγωνισμός Γνώσεων για το Χρήμα συμπεριλαμβάνεται στους επίσημους Διαγωνισμούς του Υπουργείου. Μάλιστα, μετά και από γνωμοδότηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, το Υπουργείο Παιδείας ενέκρινε τη διεξαγωγή του Εθνικού Διαγωνισμού Γνώσεων για το Χρήμα από το σχολικό έτος (2020-2021) εκτός των μαθητών της Γ' Γυμνασίου και για μαθητές της Α' Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου. Η ενημέρωση και συμμετοχή των μαθητών θα πραγματοποιείται στο πλαίσιο των μαθημάτων Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, και Πολιτικής Παιδείας αντίστοιχα.

Στόχος της ΕΕΤ, μέσω της εν λόγω πρωτοβουλίας είναι να καταστήσει τη χρηματοπιστωτική εκπαίδευση εφικτή ακόμα και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας. Προς τον σκοπό αυτό η [ειδικά διαμορφωμένη ιστοσελίδα της ΕΕΤ για το European Money Quiz](#) παραμένει ενεργή καθ' όλη τη διάρκεια του έτους έτσι ώστε τα παιχνίδια γνώσεων για το Χρήμα να είναι προσβάσιμα από όλους, μαθητές, καθηγητές και γονείς.

Ψηφιακή Έκδοση του Βιβλίου Πρώτα Χρηματοοικονομικά Βήματα

Η ΕΕΤ, τον Ιανουάριο του 2020, σε συνεργασία με τον Ισλανδό συγγραφέα του, κ. Gunnar Baldvinsson, και ομάδας στελεχών της, προχώρησε στη δημιουργία του Βιβλίου τα «Πρώτα Χρηματοοικονομικά Βήματα» (ISBN: 978-960-6867-31-6) για τους Καθηγητές και μαθητές που θα συμμετάσχουν στον Εθνικό και Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό για το Χρήμα. Κατόπιν αιτήματος των Καθηγητών, η ΕΕΤ προχώρησε στην [ψηφιακή έκδοση του βιβλίου](#) τον Ιανουάριο του 2021, ενώ για το σχολικό έτος 2020-2021, εγκρίθηκε επίσημα από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων η χρήση του βιβλίου από τους Εκπαιδευτικούς στο πλαίσιο του Εθνικού Διαγωνισμού Γνώσεων για το Χρήμα.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Το 2021 οι εργασίες της Ομάδας Έργου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για τη Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση (Financial Education Project Group - FEPG), στην οποία συμμετέχει η ΕΕΤ, επικεντρώθηκαν κυρίως στην υλοποίηση της *European Money Week (EMW) 2021* και στη διεξαγωγή του τέταρτου Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού για το Χρήμα “European Money Quiz (EMQ)”. Σημαντική ήταν όμως και η διοργάνωση, τον Νοέμβριο του 2021, συνάντησης των μελών της Επιτροπής με τη μορφή παράλληλων workshop με σκοπό τον εντοπισμό νέων ομάδων στόχων εκτός των παιδιών ηλικίας 13-15. Η ΕΕΤ συμμετείχε στην ομάδα για τις προκλήσεις του ψηφιακού μετασχηματισμού στη χρηματοπιστωτική εκπαίδευση. Οι υπόλοιπες ομάδες αφορούσαν τη συμμετοχή των γυναικών στη χρηματοπιστωτική εκπαίδευση και τον κύκλο βασικών γεγονότων στη ζωή ενός ανθρώπου. Στη βάση των συμπερασμάτων του workshop η ΕΤΟ θα διαμορφώσει τη στρατηγική της για την ενίσχυση των δράσεων χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού.

Συμμετοχή στις εργασίες της EBTN για τον χρηματοπιστωτικό εγγραμματισμό

Η ΕΕΤ, ως μέλος του Δ.Σ. της EBTN και με την έχοντας την Προεδρία της Επιτροπής Triple E Committee, συμμετέχει ενεργά στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικού Εγγραμματισμού (Financial Literacy Committee – FinLiCo) της EBTN. Το 2021, στο πλαίσιο της Επιτροπής FinLiCo, η ΕΕΤ συμμετείχε τόσο στην έρευνα που διενεργήθηκε μεταξύ των μελών της για την καταγραφή των δράσεων χρηματοπιστωτικής εκπαίδευσης όσο και στην επεξεργασία των αποτελεσμάτων αυτής. Το 2022 η EBTN θα δημοσιεύσει την εν λόγω έρευνα.

Επιπλέον, η ΕΕΤ από κοινού με την Frankfurt School έχουν αναλάβει, από τον Σεπτέμβριο του 2020, για λογαριασμό της EBTN, το σύνολο των εργασιών από τη συμμετοχή της τελευταίας στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ERASMUS+ με τίτλο Sustainable Financial Literacy – SfinLit. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν οκτώ (8) εταίροι: (1) UNED - Universidad Nacional de Educacion a Distancia, Ισπανία (Ανάδοχος/ Συντονιστής), (2) Laurea - University of Applied Sciences, Φινλανδία, (3) IEF - Institut d’estudis Financers, Ισπανία, (4) EFFEBI - Association Finance & Banking, Ιταλία, (5) EBTN, Βέλγιο, (6) Agora Roermond School, Ολλανδία, (7) Corck Institute Technology, Ιρλανδία, και (8) Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλίας, Ελλάδα. Σκοπός του Προγράμματος είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων Sustainable Financial Literacy για νέους μαθητές και νεαρούς ενήλικες μέσω ανάπτυξης πιλοτικού προγράμματος κατάρτισης σε ένα ανοιχτό και ευέλικτο ηλεκτρονικό περιβάλλον μάθησης. Κατά το έτος 2021 οι εταίροι του έργου οριστικοποίησαν το περίγραμμα του εν λόγω προγράμματος και προχωρούν στην ψηφιακή μετατροπή του. Το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί τον Αύγουστο του 2022.

Σωματείο Επιχειρηματικότητας Νέων/Junior Achievement Greece (ΣΕΝ/JA Greece)

Το ΣΕΝ/JA Greece υλοποιεί προγράμματα του διεθνούς οργανισμού Junior Achievement Worldwide, με στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε οικονομικά και επιχειρηματικά θέματα. Η ΕΕΤ, μέλος του ΣΕΝ από το 2007, είναι Χρυσός Υποστηρικτής του εκπαιδευτικού προγράμματος *Τράπεζες σε Δράση* (Banks in Action), που απευθύνεται σε μαθητές λυκείου. Το πρόγραμμα για το σχολικό έτος 2020-2021 δεν πραγματοποιήθηκε λόγω αδυναμίας πόρων του ΣΕΝ.

Σκοπός του προγράμματος, το οποίο διδάσκουν εθελοντές-στελέχη πιστωτικών ιδρυμάτων, είναι να προσφέρει στους μαθητές την ευκαιρία να αποκτήσουν βασικές χρηματοπιστωτικές γνώσεις και κατάλληλες δεξιότητες, ώστε να διαχειρίζονται τα οικονομικά τους ως ενημερωμένοι καταναλωτές και να διευρύνουν τους ορίζοντές τους ως μελλοντικοί επαγγελματίες.

Quality Net Foundation

Η ΕΕΤ συνέχισε και το 2021 τη συνεργασία της με την Quality Net Foundation στο πλαίσιο υλοποίησης του Παγκόσμιου Στόχου 8 Βιώσιμης Ανάπτυξης που αφορά την «ενίσχυση των εγχώριων χρηματοπιστωτικών θεσμών προκειμένου να ενθαρρυνθεί και να διευρυνθεί η πρόσβαση σε ασφαλιστικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες για όλους».

Το εκπαιδευτικό υλικό που διαμορφώθηκε για τους μαθητές, τους καθηγητές και τους γονείς είναι αναρτημένο στη [σχετική ιστοσελίδα του Βιωματικού Σχολείου](#) προκειμένου να διευκολύνει τους συμμετέχοντες για τον Πανελλήνιο Σχολικό Διαγωνισμό Bravo Schools. Το 2021 στο πρόγραμμα δήλωσαν συμμετοχή 342 σχολεία από τα οποία εννέα (9) σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με 238 μαθητές συμμετείχαν στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Bravo Schools για τον Στόχο 8 με μία (1) Καλή Πρακτική, πέντε (5) Σχέδια Μαθήματος και δύο (2) Μαθητικές Δημιουργίες.

Α. Θέματα λειτουργίας και εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων

Α1. Δημοσίευση των νομοθετικών προτάσεων σχετικά με την ολοκλήρωση της ενσωμάτωσης του ρυθμιστικού πλαισίου Βασιλεία III στο ευρωπαϊκό δίκαιο προληπτικής εποπτείας («Banking Package»)

Από τις σημαντικότερες εξελίξεις εντός του 2021 αποτέλεσε η δημοσίευση, τον Οκτώβριο 2021, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μιας δέσμης νομοθετικών προτάσεων σχετικά με την ολοκλήρωση της ενσωμάτωσης του ρυθμιστικού πλαισίου Βασιλεία III στο ευρωπαϊκό δίκαιο προληπτικής εποπτείας («Banking Package»). Στο εν λόγω νομοθετικό πακέτο περιλαμβάνονται τα εξής:

- i. **νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013**, όσον αφορά την ενσωμάτωση νέων απαιτήσεων, μεταξύ άλλων, για τον πιστωτικό κίνδυνο, τον λειτουργικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς, το output floor, κ.ά. Επισημαίνεται ότι στη νομοθετική αυτή πρόταση περιλαμβάνονται και οι απαιτήσεις αναφορικά με τη συστηματική αναγνώριση, δημοσιοποίηση και διαχείριση εκ μέρους των ΠΙ των λεγόμενων «κινδύνων βιωσιμότητας» (ESG Risks), ως τμήμα της διαχείρισης των κινδύνων τους,
- ii. **νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013**, όσον αφορά τη θεματική της εξυγίανσης των ΠΙ. Ειδικότερα, προτείνεται η απευθείας ενσωμάτωση στον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 ειδικής προληπτικής αντιμετώπισης όσον αφορά την έμμεση ανάληψη μέσων επιλέξιμων για τον σχηματισμό του εσωτερικού MREL εκ μέρους της οντότητας εξυγίανσης (daisy chain approach), και τέλος
- iii. **νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ**, με σκοπό την ενσωμάτωση των ανωτέρω προτεινόμενων αλλαγών στο νομοθετικό πλαίσιο των κρατών μελών. Παράλληλα, με την εν λόγω πρωτοβουλία προτάθηκε η περαιτέρω εναρμόνιση ορισμένων εποπτικών εξουσιών, αλλά και η χρήση ορισμένων εργαλείων (π.χ. επιβολή προστίμων). Τέλος, η Επιτροπή εισηγήθηκε την ενίσχυση του πλαισίου για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του ΔΣ και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις (“Fit and Proper”), ιδίως μέσω της αποσαφήνισης του ρόλου των ΠΙ και των αρμόδιων αρχών.

Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, η έναρξη ισχύος των νέων κανόνων προτείνεται να μετατεθεί για την 1η Ιανουαρίου 2025, παρέχοντας έτσι επιπλέον χρονικό διάστημα στα πιστωτικά ιδρύματα να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε άμεσα τα μέλη της αναφορικά με την εν λόγω νομοθετική πρόταση, καθώς επίσης και για τις ενέργειες που έχουν δρομολογηθεί σε

επίπεδο Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ). Προκειμένου να παρέχει ουσιαστικότερη ενημέρωση, εκπόνησε, μεταξύ άλλων, (α) λεπτομερές κείμενο στο οποίο ανέλυε και παρουσίαζε τα κυριότερα σημεία ενδιαφέροντος, όπως αυτά έχουν αποτυπωθεί στις ανωτέρω νομοθετικές προτάσεις, και (β) αναλυτική παρουσίαση του συνόλου των προτεινόμενων διατάξεων και του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής τους. Τα ανωτέρω αποτέλεσαν αντικείμενο συζητήσεων στις αρμόδιες επιτροπές και ομάδες εργασίας της ΕΕΤ με σκοπό την κατανόηση της κάθε προτεινόμενης ρύθμισης και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτή.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ)

Παράλληλα, η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στην επεξεργασία των θέσεων της ΕΤΟ επί των προτεινόμενων διατάξεων, είτε μέσω της αποστολής των ελληνικών θέσεων, είτε μέσω της ενεργής συμμετοχής της σε σημαντικό αριθμό τηλεδιασκέψεων που οργανώθηκαν σε όλο το εύρος των επιμέρους θεματικών (output floor, real estate exposures, operational risk, κ.λπ). Η επεξεργασία των υπό έκδοση κειμένων θέσης της ΕΤΟ συνεχίζεται και εντός του 2022, ενώ η ΕΕΤ μεριμνά για την ενεργή ενημέρωση των μελών της όσον αφορά τα διάφορα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας και το περιεχόμενο των τηλεδιασκέψεων που λαμβάνουν χώρα σε επίπεδο ΕΤΟ.

A2. Δημοσιεύσεις στη θεματική της ενσωμάτωσης των κινδύνων ESG στη διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων και την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων

Δημοσίευση από την ΕΚΤ του Οδηγού Μεθοδολογίας αναφορικά με το επικείμενο κλιματικό stress test

Τον Οκτώβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, μέσω του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM), δημοσίευσε τον Οδηγό Μεθοδολογίας για τη συμπλήρωση των υποδειγμάτων αναφορικά με το επικείμενο κλιματικό stress test, που θα διεξαχθεί εντός του 2022. Ο Οδηγός περιλαμβάνει μια συνολική θεώρηση της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί από τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα, ενώ ταυτόχρονα περιγράφει τα στάδια για την ολοκλήρωση του κλιματικού stress test.

Η άσκηση θα διεξαχθεί σε τρεις φάσεις: στην πρώτη φάση τα πιστωτικά ιδρύματα καλούνται να απαντήσουν σε ένα αναλυτικό ερωτηματολόγιο σχετικά με τον τρόπο που προσεγγίζουν και διαχειρίζονται εσωτερικά στον οργανισμό τους κινδύνους από την κλιματική αλλαγή.

Σε δεύτερο στάδιο θα διενεργηθεί μια συγκριτική ανάλυση για το πώς ανταποκρίνονται τα πιστωτικά ιδρύματα σε ένα σύνολο δεικτών κλιματικού κινδύνου, όπως για παράδειγμα το μέγεθος των εσόδων που προέρχονται από τη χρηματοδότηση κλάδων που χρησιμοποιούν άνθρακα. Μέσω της αξιολόγησης αυτής θα υπάρξει μια πρώτη προσέγγιση της βιωσιμότητας των επιχειρηματικών μοντέλων των πιστωτικών ιδρυμάτων και της έκθεσής τους σε κλιματικούς κινδύνους.

Τέλος, το τρίτο μέρος της άσκησης θα αφορά την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσο είναι πιθανό να επηρεαστούν οι τράπεζες από ακραία καιρικά φαινόμενα, αλλά και πώς θα

προσαρμόσουν τις εργασίες τους σε βάθος τριακονταετίας, στο πλαίσιο των σεναρίων της πράσινης μετάβασης.

Στον Οδηγό περιλαμβάνονται, επίσης, αναλυτικές οδηγίες για τη συμπλήρωση των υποδειγμάτων που θα υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα κατά τη διάρκεια της άσκησης (Μάρτιος-Ιούλιος 2022). Διευκρινίζεται ότι ορισμένα πιστωτικά ιδρύματα, κυρίως μικρότερα σε μέγεθος, κρίθηκε σκόπιμο από την ΕΚΤ να μην συμμετάσχουν στο τρίτο μέρος της άσκησης προσομοίωσης, κυρίως σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη σχεδίων προσαρμογής στην πράσινη μετάβαση.

Κοινή έκθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) με αντικείμενο τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ

Τον Ιούλιο 2021, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ), εξέδωσαν κοινή έκθεση αναφορικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον χρηματοπιστωτικό τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Μέσω της εν λόγω μελέτης τα δύο ιδρύματα επιθυμούν να αναλύσουν την επίδραση των παραγόντων του κλιματικού κινδύνου στο σύνολο του χρηματοπιστωτικού τομέα της ΕΕ, αλλά και να αναδείξουν συγκεκριμένες μορφές γεγονότων (π.χ. πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές, κ.λπ) και τάσεων (μετάβαση σε οικονομία χαμηλότερης εκπομπής ρύπων) που αυξάνουν την επίδραση του κλιματικού κινδύνου στον κλάδο. Με βάση το περιεχόμενο της μελέτης εντοπίζεται η άνιση κατανομή των κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή μεταξύ των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών της ΕΕ, των οικονομικών κλάδων, καθώς και των χρηματοπιστωτικών φορέων.

Έκθεση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών αναφορικά με τη διαχείριση και εποπτεία των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και κινδύνων διακυβέρνησης (ESG Risks) για τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων (EBA Report on management and supervision of ESG risks for credit institutions and investment firms)

Τον Μάιο 2021, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) δημοσίευσε την έκθεσή της αναφορικά με τη διαχείριση και εποπτεία των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και κινδύνων διακυβέρνησης (ESG Risks) για τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων. Με την εν λόγω έκθεση η πρόθεση της EBA είναι να παράσχει ένα συνεκτικό πλαίσιο σχετικά με τον τρόπο που οι κίνδυνοι αυτοί ενσωματώνονται στο πλαίσιο ρύθμισης και εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων. Τα κυριότερα σημεία ενδιαφέροντος εντοπίζονται στα ακόλουθα σημεία:

- *Επίπτωση των κινδύνων ESG*

Η έκθεση της EBA αναλύει την επίπτωση που μπορεί να έχουν οι κίνδυνοι ESG και ειδικά η κλιματική αλλαγή στους αντισυμβαλλόμενους των πιστωτικών ιδρυμάτων ή στα επενδυόμενα περιουσιακά στοιχεία και τη συσχέτισή τους με χρηματοπιστωτικούς κινδύνους (financial risks). Παράλληλα, η έκθεση περιλαμβάνει δείκτες (indicators), μετρήσεις (metrics) και μεθόδους αξιολόγησης που είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική

διαχείριση των κινδύνων ESG, ενώ αναδεικνύει και τυχόν κενά στην εν λόγω θεματική.

- *Συστάσεις για την ενσωμάτωση των κινδύνων ESG*

Η ΕΒΑ παρέχει συστάσεις στα πιστωτικά ιδρύματα για την ενσωμάτωση των κινδύνων ESG στις στρατηγικές τους, στη διαχείριση των κινδύνων, στις δομές διακυβέρνησης, στη διαδικασία εσωτερικής κατανομής του κεφαλαίου (internal capital allocation) και στη διάθεση για ανάληψη κινδύνου (risk appetite). Προτείνεται, επίσης, η ανάπτυξη ειδικών μεθοδολογιών και προσεγγίσεων για την εξέταση της μακροχρόνιας ανθεκτικότητας των ιδρυμάτων στους κινδύνους ESG, περιλαμβανομένης της χρήσης ανάλυσης σεναρίων.

- *Σταδιακή χρονική προσαρμογή (phase-in period)*

Τέλος, η ΕΒΑ προτείνει την ενίσχυση της διαδικασίας του εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (SREP process) μέσω της επέκτασης του χρονικού ορίζοντα της εξέτασης της ανθεκτικότητας των επιχειρηματικών μοντέλων σε βάθος 10ετίας, ώστε να περιλαμβάνουν και να αντικατοπτρίζουν καλύτερα τους κινδύνους ESG. Ειδικότερα, προτείνεται η ενσωμάτωση πρώτα των κλιματικών και περιβαλλοντικών παραγόντων κινδύνου στην εποπτική αξιολόγηση και στην εσωτερική δομή διακυβέρνησης των ιδρυμάτων, ενώ συγχρόνως θα αναπτύσσονται τα κατάλληλα εργαλεία και οι μεθοδολογίες για την αξιολόγηση και επιμέτρηση των υπόλοιπων κινδύνων (κοινωνικών και διακυβέρνησης).

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Κατά τη διάρκεια του 2021, ως ΕΕΤ παρακολουθήσαμε στενά το ζήτημα της βιώσιμης ανάπτυξης και της σχετικής ρυθμιστικής παρέμβασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Ενημερώσαμε τα μέλη μας για όλες τις νομοθετικές εξελίξεις γύρω από αυτή τη νέα και άκρως σημαντική θεματική και διοργανώσαμε σχετικές τηλεδιασκέψεις, με σκοπό την εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών μας και τη διευκόλυνση της προετοιμασίας τους για τις επερχόμενες ρυθμιστικές εξελίξεις.

Κρίσιμο ζήτημα είναι η εν εξελίξει διαδικασία του κλιματικού stress test όπου τα μέλη της ΕΕΤ συμμετέχουν στο μεγαλύτερο μέρος της διαδικασίας και καλούνται να προσαρμοστούν σε σύντομο χρονικό διάστημα σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο και απαιτητικό περιβάλλον με μεγάλες επιχειρηματικές προκλήσεις.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε σε πληθώρα τηλεδιασκέψεων που πραγματοποίησε η ΕΤΟ για τη θεματική της ενσωμάτωσης των κινδύνων βιωσιμότητας στο ρυθμιστικό τραπεζικό πλαίσιο. Τα μέλη της ΕΕΤ, σε συνέχεια της τακτικής ενημέρωσης που έλαβαν για τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο συμμετείχαν ενεργά στις διαβουλεύσεις και υπέβαλαν σημαντικό αριθμό σχολίων για τη διαμόρφωση των προτάσεων της ΕΤΟ στην εν λόγω θεματική.

A.3 Πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας που εντάσσονται στη θεματική της πανδημίας (Covid-19 measures)

Το πρώτο τρίμηνο του 2021, η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία ανέλαβε μία σημαντική πρωτοβουλία ώστε να βοηθήσει το τραπεζικό σύστημα να προσαρμοστεί ομαλά στη νέα κατάσταση που διαμόρφωσε η τρέχουσα πανδημική κρίση. Τα στελέχη της ΕΤΟ επεξεργάστηκαν ένα σύνθετο πακέτο προτάσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή προσαρμογή των ευρωπαϊκών πιστωτικών ιδρυμάτων στη νέα πραγματικότητα και να διασφαλιστεί ο τρόπος με τον οποίο οι ευρωπαϊκές τράπεζες θα είναι σε θέση να συμμετέχουν ενεργά στην ανάκαμψη και τη χρηματοδότηση των οικονομιών των κρατών μελών.

Το τελικό κείμενο της ΕΤΟ, με τον τίτλο «*EBF call for soft landing to strengthen the recovery of Covid-19 crisis*», το οποίο συνοδευόταν από παράρτημα το οποίο περιείχε συγκεκριμένες προτάσεις τόσο για την ανάκαμψη της οικονομίας, όσο και για την προσωρινή ελάφρυνση του ρυθμιστικού πλαισίου με σκοπό τη ρύθμιση των ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων που επηρεάζονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, εστάλη στους αρμόδιους φορείς της ΕΕ στις 5 Μαρτίου 2021.

Δράσεις της ΕΕΤ

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στη διαμόρφωση του ανωτέρω κειμένου, αποστέλλοντας τεκμηριωμένα σχόλια και παρατηρήσεις αναφορικά με τα θέματα που είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα μέλη της, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορούσε τη ρύθμιση των ανοιγμάτων υπό καθυστέρηση και τα ανοίγματα που είναι υπό καθεστώς κρατικής προστασίας ή moratoria. Επίσης, συμμετείχε σε μεγάλο αριθμό τηλεδιασκέψεων με τα υπόλοιπα μέλη της ΕΤΟ και ενημέρωνε συνεχώς τα μέλη της σχετικά με την πρόοδο των συζητήσεων.

A.4 Πρωτοβουλίες στη θεματική της υποβολής των εποπτικών αναφορών (supervisory reporting)

Διαβούλευση της ΕΒΑ για τη δημοσιοποίηση πληροφοριών του Πυλώνα 3 σχετικά με τους κινδύνους βιωσιμότητας (Pillar 3 ESG Risks)

Εντός του 2021, η ΕΒΑ ολοκλήρωσε τη διαβούλευσή της για την έκδοση των εκτελεστικών τεχνικών προτύπων δημοσιοποίησης πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους βιωσιμότητας (ESG Risks), στο πλαίσιο του Πυλώνα 3. Το τελικό κείμενο του εκτελεστικού κανονισμού δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο του 2022, και μέσω αυτού επιχειρείται η ενοποίηση των δημοσιοποιούμενων πληροφοριών εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων, προκειμένου να ενισχυθεί η συγκρισιμότητα των δεδομένων. Παράλληλα, τα εν λόγω τεχνικά πρότυπα στοχεύουν στην παροχή ποιοτικής πληροφόρησης αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο τα ιδρύματα έχουν ενσωματώσει τους κινδύνους ESG στη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, στο επιχειρηματικό τους μοντέλο, τη στρατηγική και τη διακυβέρνησή τους.

Δράσεις της ΕΕΤ

Η ΕΕΤ ενημέρωσε άμεσα τα μέλη της αναφορικά με την έναρξη της διαβούλευσης της ΕΒΑ, ενώ παράλληλα συμμετείχε ενεργά σε πληθώρα

σχετικών τηλεδιασκέψεων που διοργάνωσε η ΕΤΟ για την έγκαιρη επεξεργασία του κειμένου θέσεως, εξαιτίας της σημαντικότητας του θέματος. Η ΕΕΤ μετέφερε τη σχετική πληροφόρηση στα μέλη της και τα ενημέρωσε για όλα τα στάδια επεξεργασίας της τελικής απάντησης της ΕΤΟ συμμετέχοντας ενεργά στις σχετικές τηλεδιασκέψεις για την οριστικοποίησή του.

Έκθεση της ΕΒΑ αναφορικά με τη μελέτη σκοπιμότητας για το ενοποιημένο σύστημα εποπτικών αναφορών (Integrated Reporting Framework-IRF)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ), δημοσίευσε στις 16 Δεκεμβρίου 2021, την τελική μελέτη σκοπιμότητας (feasibility study) αναφορικά με το ενοποιημένο σύστημα υποβολής των εποπτικών αναφορών (IRF). Η εν λόγω μελέτη της ΕΒΑ εντάσσεται στη γενικότερη προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία ενός επικαιροποιημένου και βελτιωμένου θεσμικού πλαισίου εποπτικών αναφορών, το οποίο αναμένεται να μειώσει το συνολικό φόρτο εργασιών για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Η μελέτη διαπιστώνει τη δυνατότητα επίτευξης ενός ενοποιημένου πλαισίου για τις εποπτικές αναφορές και διευκρινίζει ποια είναι τα επόμενα βήματα που θα πρέπει να γίνουν ώστε να υλοποιηθεί το εν λόγω έργο, τονίζοντας παράλληλα ότι όλα τα εμπλεκόμενα μέρη θα πρέπει να επιδείξουν ισχυρή δέσμευση έναντι του τελικού αποτελέσματος. Σύμφωνα με τη μελέτη της ΕΒΑ, το πρώτο αναγκαίο βήμα είναι η δημιουργία ενός κοινά αποδεκτού λεξιλογίου ορισμών (common data dictionary) προκειμένου να επιτευχθεί η ενιαία κατανόηση των αναγκών του έργου, αλλά και των ακολουθούμενων πρακτικών, και να υπάρξει σύγκλιση πρακτικών στο πλαίσιο ενός οδικού χάρτη εφαρμογής του έργου.

Έκθεση της ΕΒΑ αναφορικά με τη μελέτη του κόστους συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις υποχρεώσεις υποβολής των εποπτικών αναφορών

Τον Ιούνιο 2021, η ΕΒΑ δημοσίευσε την τελική της μελέτη αναφορικά με το κόστος συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις υποχρεώσεις υποβολής των εποπτικών αναφορών (cost of compliance with supervisory reporting). Στη μελέτη αυτή η ΕΒΑ περιλαμβάνει 25 συστάσεις που θα μπορούσαν να επιτύχουν μείωση του κόστους συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά 15-24%. Πρόθεση της ΕΒΑ είναι να εφαρμόσει τις περισσότερες από τις συστάσεις, ώστε να μειώσει τη συνολική επιβάρυνση που αντιμετωπίζουν τα πιστωτικά ιδρύματα στην προσπάθεια συμμόρφωσής τους με το ρυθμιστικό πλαίσιο.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ είχε ενημερώσει τα μέλη της, ήδη από το στάδιο των διαβουλεύσεων, τόσο για τη μελέτη σκοπιμότητας της ΕΒΑ, όσο και για την έκθεσή της αναφορικά με το κόστος συμμόρφωσης, μεταφέροντας παράλληλα το σύνολο της πληροφόρησης που της παρείχε η ΕΤΟ. Παράλληλα, είχε διοργανώσει σειρά τηλεδιασκέψεων για να επεξεργαστεί, να οργανώσει και να αποστείλει τα σχόλια των μελών της στην ΕΤΟ, τα οποία αποτέλεσαν

αντικείμενο εκτενούς ανταλλαγής απόψεων με τα υπόλοιπα μέλη της, ενώ έγιναν δεκτά στο σύνολό τους.

A.5 Νόμος 4799/2021 για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 878/2019 (CRD 5)

Τον Μάιο 2021, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4799/2021 (ΦΕΚ Α' 78) με τίτλο «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/878 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όσον αφορά τις εξαιρούμενες οντότητες, τις χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών, τις μικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, τις αποδοχές, τα μέτρα και τις εξουσίες εποπτείας και τα μέτρα διατήρησης κεφαλαίου (L 150), ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/879 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και της Οδηγίας 98/26/ΕΚ (L 150), μέσω της τροποποίησης του άρθρου 2 του ν. 4335/2015, και λοιπές επείγουσες διατάξεις».

Το μέρος Α' του νόμου τροποποιεί τον νόμο 4261/2014 και οι κυριότερες αλλαγές που εισάγονται είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες:

- Εισάγονται αλλαγές στην αδειοδότηση των εταιρειών συμμετοχών (holding companies) και των μεικτών εταιρειών συμμετοχών (mixed holding companies), καθώς επίσης και των ενδιάμεσων μητρικών εταιρειών (intermediate parent company). Ταυτόχρονα καθορίζονται και οι απαιτήσεις γνωστοποίησης πληροφοριών με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται οι ανωτέρω νομικές οντότητες, ώστε να λάβουν άδεια λειτουργίας εντός της ΕΕ. Τα πιστωτικά ιδρύματα των τρίτων χωρών οφείλουν να συστήνουν ενδιάμεση μητρική εταιρεία σε κράτος μέλος της ΕΕ, ώστε να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της οδηγίας.
- Εισάγονται οι προϋποθέσεις για τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών με τους διεθνείς οργανισμούς (IMF κλπ.) και την αποστολή στοιχείων για τη διεξαγωγή αξιολογήσεων (π.χ. FSAP).
- Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν την προσέγγιση εσωτερικών διαβαθμίσεων, την τυποποιημένη προσέγγιση ή την απλοποιημένη τυποποιημένη προσέγγιση για τη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου. Εναπόκειται στην αρμόδια αρχή να καθορίσει την επάρκεια της προσέγγισης που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα για την αξιολόγηση, διαχείριση και τον μετριασμό του κινδύνου επιτοκίου.
- Εισάγονται αλλαγές αναφορικά με το διοικητικό όργανο των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικότερα, η αρμόδια αρχή δύναται να αντικαθιστά τα μέλη του διοικητικού οργάνου που κρίνονται ανεπαρκή και δεν πληρούν τις απαιτήσεις καταλληλότητας, όπως αυτές καταγράφονται στο άρθρο 91, για να διοικούν το πιστωτικό ίδρυμα.
- Παρέχεται η δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές να προσαρμόζουν τις παραμέτρους της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (SREP) ανάλογα με το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο απευθύνονται.
- Εισάγονται αλλαγές στον Πυλώνα 2 και στις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων που αυτός θέτει. Ειδικότερα, καθορίζονται οι προϋποθέσεις

για τη γνωστοποίηση περισσότερων πληροφοριών και με μεγαλύτερη συχνότητα, ενώ παράλληλα καθορίζονται και οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες οι αρμόδιες αρχές θα μπορούν να απαιτούν από τα πιστωτικά ιδρύματα τη διακράτηση περισσότερων ιδίων κεφαλαίων για να καλύπτονται κίνδυνοι που αποδεικνύονται ότι δεν καλύπτονται επαρκώς από τις διατάξεις του Κανονισμού 575/2013 ή για την κάλυψη μελλοντικών ζημιών που ενδέχεται να προκύψουν από δυνητικά σενάρια ακραίων καταστάσεων.

Α6. Συμμετοχή της ΕΕΤ σε Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές

Νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2162 σχετικά με την έκδοση καλυμμένων ομολόγων και τη δημόσια εποπτεία καλυμμένων ομολόγων και την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ και 2014/59/ΕΕ

Η εν λόγω νομοπαρασκευαστική επιτροπή συγκροτήθηκε το 2020 και η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά από την αρχή των εργασιών της, ενώ οι εργασίες συνεχίστηκαν σε εντατικούς ρυθμούς έως τα μέσα του 2021. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή ολοκλήρωσε το έργο της τον Ιούνιο του 2021 και η ψήφιση του νομοσχεδίου από τη Βουλή ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2022 (νόμος 4920/2022). Τα βασικά σημεία της εν λόγω πρότασης Οδηγίας, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- *Πεδίο εφαρμογής και ορισμός καλυμμένων ομολόγων:* Το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων καταλαμβάνει τα καλυμμένα ομόλογα που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται εγκατεστημένα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (άρθρο 2 πρότασης Οδηγίας). Περαιτέρω, ως «καλυμμένο ομόλογο» ορίζεται κάθε τίτλος δανειακής υποχρέωσης που εκδίδεται από πιστωτικό ίδρυμα και εξασφαλίζεται από συνολικά στοιχεία κάλυψης, στα οποία οι επενδυτές σε καλυμμένα ομόλογα έχουν δικαίωμα άμεσης προσφυγής ως προνομιακοί πιστωτές.
- *Διαρθρωτικά στοιχεία καλυμμένων ομολόγων:* Περιλαμβάνονται διατάξεις σε σχέση με τη λειτουργία των εν λόγω μέσων χρηματοδότησης.
- *Δημόσια εποπτεία καλυμμένων ομολόγων:* Με τις προτεινόμενες διατάξεις εναρμονίζεται το πλαίσιο άσκησης της δημόσιας εποπτείας και καθορίζονται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των αρμόδιων εθνικών αρχών.

Η ΕΕΤ, μέσω των ορισμένων εκπροσώπων της στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, ενημέρωνε τακτικά τα μέλη της για την πρόοδο των εργασιών, αλλά και για τα όσα συζητούνταν κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων. Ταυτόχρονα, τα μέλη της ΕΕΤ παρείχαν εμπεριστατωμένες προτάσεις προκειμένου να επιτευχθεί η ορθή ενσωμάτωση και μεταφορά των διατάξεων της οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη.

A7. Πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου τιτλοποίησης απαιτήσεων

Εντός του 2021, η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία (ΕΤΟ) ανέλαβε την πρωτοβουλία να επεξεργαστεί και να προτείνει μια νέα και συνεκτική πρόταση για την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου τιτλοποίησης απαιτήσεων (securitization framework). Τα μέλη της ΕΕΤ επεξεργάστηκαν μια σειρά προτάσεων και αλλαγών για τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου της τιτλοποίησης απαιτήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και για την ευνοϊκότερη εποπτική του μεταχείριση, προκειμένου να δοθεί περαιτέρω ώθηση στη χρήση αυτού του χρηματοδοτικού εργαλείου, ιδιαίτερα μετά την πανδημική κρίση. Η συμμετοχή της ΕΕΤ στην πρωτοβουλία της ΕΤΟ ήταν ουσιαστική δεδομένου ότι ενημέρωνε διαρκώς τα μέλη της, καθ' όλη τη διάρκεια του 2021, σχετικά με την πρόοδο του έργου. Επίσης, συμμετείχε ενεργά σε πολυάριθμες τηλεδιασκέψεις με σκοπό την επεξεργασία του εν λόγω κειμένου θέσεως.

B. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων

B.1 Νόμος 4799/2021 για την ενσωμάτωση της Οδηγίας BRRD 2

Τον Μάιο 2021, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4799/2021 (ΦΕΚ Α' 78) με τίτλο «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/878 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όσον αφορά τις εξαιρούμενες οντότητες, τις χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών, τις μικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, τις αποδοχές, τα μέτρα και τις εξουσίες εποπτείας και τα μέτρα διατήρησης κεφαλαίου (L 150), ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/879 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και της Οδηγίας 98/26/ΕΚ (L 150), μέσω της τροποποίησης του άρθρου 2 του ν. 4335/2015, και λοιπές επείγουσες διατάξεις».

Το Μέρος Β' του ανωτέρω νόμου αφορά την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/879 (BRRD 2) στην ελληνική έννομη τάξη μέσω της τροποποίησης του άρθρου 2 του νόμου 4335/2015 για την ανάκαμψη και εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων. Ειδικότερα, οι κυριότερες αλλαγές που εισήγαγε ο νέος νόμος είναι οι ακόλουθες:

- εισάγονται οι έννοιες της «οντότητας εξυγίανσης» (resolution entity) και του «ομίλου εξυγίανσης» (resolution group),
- τροποποιείται το πλαίσιο που διέπει το MREL,
- υιοθετείται το μέγιστο διανεμητέο ποσό σε σχέση με την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (M-MDA),
- υιοθετούνται εξουσίες αναστολής ορισμένων υποχρεώσεων (Moratorium tool),
- τίθενται περιορισμοί στην πώληση επιλέξιμων υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης (subordinated eligible liabilities) σε ιδιώτες πελάτες, και τέλος

- τροποποιείται το σχετικό άρθρο της BRRD για τις υποχρεώσεις που διέπονται από το δίκαιο τρίτης χώρας.

Οι σχετικές διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ στις 18 Μαΐου 2021.

Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2021, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ οι ακόλουθες βασικές νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συμπλήρωση της νέας οδηγίας BRRD 2:

- ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1527 και ο εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1751 σε σχέση με τη συμβατική αναγνώριση των εξουσιών απομείωσης και μετατροπής βάσει του άρθρου 55 της BRRD. Στο ίδιο πλαίσιο, τον Οκτώβριο του 2021, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) δημοσίευσε Οδηγό σε σχέση με τις προσδοκίες του για τα πιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά την υποχρέωση κοινοποίησης των περιπτώσεων υπό τις οποίες κρίνεται νομικά ή άλλως ανέφικτη η συμβατική αναγνώριση της διάσωσης με ίδια μέσα στις συμβάσεις που διέπονται από τη νομοθεσία τρίτης χώρας, και
- ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1340 της Επιτροπής όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που προσδιορίζουν το περιεχόμενο των συμβατικών όρων σχετικά με την αναγνώριση εξουσιών αναστολής της αρχής εξυγίανσης.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε τα μέλη της για τη δημοσίευση της νέας νομοθεσίας, καθώς και για όλες τις σχετικές δημοσιεύσεις εκ μέρους των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και αρχών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης).

Συμμετοχή σε Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την ενσωμάτωση της BRRD 2 στο ελληνικό δίκαιο

Η ΕΕΤ συμμετείχε στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών για την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2019/879 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/59/ΕΕ σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων και της οδηγίας 98/26/ΕΚ», οι εργασίες της οποίας έληξαν τον Σεπτέμβριο του 2020, με την αποστολή σχεδίου νόμου προς το αρμόδιο Υπουργείο.

Καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών της ανωτέρω Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, η ΕΕΤ ενημέρωνε σε διαρκή βάση τις τράπεζες μέλη της για την εξέλιξη της διαδικασίας ενσωμάτωσης της BRRD 2.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετέχει με σταθερή εκπροσώπηση στις εργασίες του Crisis Intervention Working Group και του Single Resolution Mechanism Expert Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας. Μέσω της συμμετοχής της αυτής επετεύχθη η ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων με τις λοιπές ευρωπαϊκές τραπεζικές ενώσεις - μέλη της Ομοσπονδίας επί των

επικείμενων ρυθμιστικών εξελίξεων στον τομέα της ανάκαμψης και εξυγίανσης πιστωτικών ιδρυμάτων, στη θεματολογία των οποίων εντάσσεται και η υιοθέτηση του νομοθετικού πλαισίου για τη μείωση των κινδύνων στον τραπεζικό τομέα.

Ειδικότερο ζήτημα που απασχόλησε τα μέλη της ΕΕΤ, καθώς και τις λοιπές ευρωπαϊκές τραπεζικές ενώσεις, ήταν το νέο πλαίσιο για την υποχρέωση κοινοποίησης των περιπτώσεων υπό τις οποίες κρίνεται νομικά ή άλλως ανέφικτη η συμβατική αναγνώριση της διάσωσης με ίδια μέσα στις συμβάσεις που διέπονται από τη νομοθεσία τρίτης χώρας (άρθρο 55 της BRRD).

Συμμετοχή σε συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών για την εφαρμογή των νέων διατάξεων της BRRD 2

Η ΕΕΤ συμμετείχε τον Φεβρουάριο του 2021 σε κοινή συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών όσον αφορά τις επικείμενες ρυθμιστικές εξελίξεις στο πλαίσιο της εφαρμογής του νέου πακέτου μέτρων για τη μείωση των κινδύνων στον τραπεζικό τομέα (“RRM Banking Package” - CRR2/CRD5/SRMR2/BRRD2) ιδίως όσον αφορά τον τομέα της εξυγίανσης. Τα κυριότερα θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν:

- το πλαίσιο για τα μέσα επιλέξιμων υποχρεώσεων για το MREL,
- το πλαίσιο για τον προσδιορισμό του MREL,
- το πλαίσιο για την υποβολή αναφορών και τη δημοσιοποίηση του MREL,
- το πλαίσιο για την παρακολούθηση του MREL, και
- το πλαίσιο για τη συμβατική αναγνώριση της διάσωσης με ίδια μέσα (bail-in) και των εξουσιών αναστολής των αρχών εξυγίανσης.

B.2 Τροποποίηση του άρθρου 145Α του νόμου 4261/2014 για την κατάταξη απαιτήσεων στην ειδική εκκαθάριση

Με το άρθρο 105 του νέου νόμου 4799/2021 (ΦΕΚ Α' 78) «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/878 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όσον αφορά τις εξαιρούμενες οντότητες, τις χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών, τις μικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, τις αποδοχές, τα μέτρα και τις εξουσίες εποπτείας και τα μέτρα διατήρησης κεφαλαίου (L 150), ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/879 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και της Οδηγίας 98/26/ΕΚ (L 150), μέσω της τροποποίησης του άρθρου 2 του ν. 4335/2015, και λοιπές επείγουσες διατάξεις» αναμορφώθηκε η σειρά κατάταξης των επιμέρους απαιτήσεων κατά την ειδική εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω της τροποποίησης του άρθρου 145Α του ν. 4261/2014.

Οι προτεινόμενες διατάξεις σκοπεύουν στην ευκρινέστερη αποτύπωση της κατάταξης των απαιτήσεων κατά την ειδική εκκαθάριση. Αν και δεν επέρχεται καμία αλλαγή σε σχέση με την σειρά εξοφλητικής προτεραιότητας, εντούτοις επιχειρείται η απόδοση ασφάλειας δικαίου τόσο για τους επενδυτές, όσο και για τις οντότητες που υπόκεινται στις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας για την έκδοση χρεωστικών μέσων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Η παρούσα διάταξη άρχισε να εφαρμόζεται από τις 18 Μαΐου 2021.

Δράσεις ΕΕΤ

Συμμετοχή στις εργασίες του Υπουργείου Οικονομικών

Η ΕΕΤ συνέβαλε στην τελική διαμόρφωση του κειμένου μέσω της υποβολής παρατηρήσεων προς το Υπουργείο Οικονομικών επί της πρότασης τροποποίησης του άρθρου 145Α του ν. 4261/2014 αναφορικά με την κατάταξη των απαιτήσεων στην ειδική εκκαθάριση, πριν την κατάθεση του σχετικού σχεδίου νόμου στη Βουλή των Ελλήνων προς ψήφιση.

Β.3 Νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση των CRR και BRRD όσον αφορά τη θεματική της εξυγίανσης στο πλαίσιο πακέτου μέτρων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των ΠΙ («Banking Package»)

Στις 27 Οκτωβρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε πακέτο νομοθετικών προτάσεων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Banking Package), περιλαμβανομένης της τροποποίησης διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 (CRR) και της Οδηγίας (ΕΕ) 2014/59 (BRRD) που αφορούν τη θεματική της εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικότερα, οι σχετικές με την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων προτάσεις τροποποίησης σχετίζονται κυρίως με:

- την έμμεση ανάληψη επιλέξιμων μέσων για τον σχηματισμό του εσωτερικού MREL (daisy chain approach),
- τη ρυθμιστική αντιμετώπιση των ομίλων παγκόσμιων συστημικών σημαντικών ιδρυμάτων (G-SII groups) με στρατηγική εξυγίανσης πολλαπλών σημείων έναρξης (MPE), και
- τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν τα μέσα για να είναι επιλέξιμα σε συμμόρφωση με το εσωτερικό TLAC («συνολική ικανότητα απορρόφησης ζημιών») στην περίπτωση των ενωσιακών σημαντικών θυγατρικών G-SII εκτός ΕΕ.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ, μέσω της συμμετοχής της στις αρμόδιες επιτροπές της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, παρακολούθησε ενεργά όλες τις εξελίξεις σε σχέση με το νέο πακέτο νομοθετικών προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Banking Package), ενημερώνοντας ταυτόχρονα τις τράπεζες μέλη της.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για την κατάρτιση κειμένου θέσεων επί των ως άνω νομοθετικών προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν τη θεματική της εξυγίανσης, με στόχο την αποστολή του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Επισημαίνεται ότι, λαμβανομένης υπόψη την τεχνική φύση τους, οι εν λόγω νομοθετικές προτάσεις αποφασίστηκε να εξεταστούν διακριτά σε σχέση με το υπόλοιπο πακέτο μέτρων του Banking Package, ακολουθώντας ταχύτερη νομοθετική διαδικασία (“fast-track process”).

Β.4 Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με την αναθεώρηση του πλαισίου για τη διαχείριση κρίσεων και την ασφάλεια των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων (Crisis Management and Deposit Insurance Framework)

Τον Ιανουάριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με την αναθεώρηση του πλαισίου για τη διαχείριση κρίσεων (crisis management) και την ασφάλεια των καταθέσεων (deposit insurance) των πιστωτικών ιδρυμάτων, στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης (Banking Union), και ιδίως του τρίτου πυλώνα αυτής περί σύστασης του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασφάλισης Καταθέσεων (EDIS).

Ειδικότερα, η ανωτέρω διαβούλευση εστιάζει στα ευρωπαϊκά νομοθετικά κείμενα της Οδηγίας (ΕΕ) 2014/59 (BRRD), του Κανονισμού (ΕΕ) 806/2014 (SRMR) και της Οδηγίας (ΕΕ) 2014/49 (DGSD), και ιδίως στις ακόλουθες θεματικές:

- την εξυγίανση, τη ρευστοποίηση και άλλα διαθέσιμα μέτρα για τη διαχείριση τραπεζικών κρίσεων,
- το επίπεδο εναρμόνισης της ιεραρχίας των πιστωτών στην ΕΕ και τον αντίκτυπο στην αρχή περί της «μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών» («no creditor worse off»), και
- την εγγύηση των καταθέσεων.

Η Επιτροπή αναμένεται να δημοσιεύσει νομοθετική πρόταση για την αναθεώρηση του ανωτέρω πλαισίου εντός του δεύτερου εξαμήνου του έτους 2022.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/ Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες των Deposit Guarantee Working Group, Crisis Intervention Working Group και Banking Union Steering Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για την κατάρτιση απάντησης επί της διαβούλευσης της Επιτροπής για την αναθεώρηση του πλαισίου για τη διαχείριση κρίσεων και την ασφάλεια των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2021, η EET ενημέρωσε τις τράπεζες μέλη της για όλες τις εξελίξεις επί της ανωτέρω διαβούλευσης.

Συμμετοχή σε συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG FISMA)

Τον Μάρτιο του 2021, η EET συμμετείχε σε συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας με εκπροσώπους της Γενικής Διεύθυνσης Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών (DG FISMA) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα την παροχή διευκρινίσεων και την ανταλλαγή απόψεων επί της ανωτέρω διαβούλευσης.

B.5 Δημοσίευση επικαιροποιημένης πολιτικής MREL του SRB υπό το νέο πακέτο μέτρων για τον τραπεζικό τομέα

Το Μάιο 2021, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) δημοσίευσε επικαιροποιημένη πολιτική σε σχέση με τις ελάχιστες απαιτήσεις για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) υπό το νέο πακέτο μέτρων για τη μείωση των κινδύνων στον τραπεζικό τομέα ("RRM Banking Package" - CRR2/CRD5/SRMR2/BRRD2).

Ειδικότερα, η ως άνω επικαιροποιημένη πολιτική, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του κύκλου σχεδιασμού εξυγίανσης (resolution planning cycle) του έτους 2020, εισάγει, μεταξύ άλλων, προβλέψεις για τα ακόλουθα:

- το μέγιστο διανεμητέο ποσό (MDA) που συνδέεται με το MREL,
- τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των συστημικών θυγατρικών για τις οποίες η χορήγηση απαλλαγής από το εσωτερικό MREL (internal MREL) θα προκαλούσε ανησυχία για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, και
- την προσέγγιση σε σχέση με την επιλεξιμότητα των μέσων του Ηνωμένου Βασιλείου που δε διαθέτουν όρους για τη διάσωση με ίδια μέσα (bail-in clauses) για τους σκοπούς του MREL.

Δράσεις EET

Συμμετοχή στις εργασίες του Single Resolution Board (SRB)

Η EET συμμετείχε στη συνεδρίαση του 12^{ου} SRB Industry Dialogue που έλαβε χώρα τον Ιούνιο του 2021. Αντικείμενο της συζήτησης αποτέλεσαν, μεταξύ άλλων, ο κύκλος του σχεδιασμού εξυγίανσης (Resolution Planning Cycle) για το έτος 2021 και η επικαιροποιημένη πολιτική του SRB για το MREL.

Συμμετοχή στο Ετήσιο Συνέδριο του Single Resolution Board (SRB Annual Conference 2021)

Η EET συμμετείχε στις 14 Οκτωβρίου 2021 στο 6ο ετήσιο συνέδριο του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB) με θέμα την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων ως μέσο επίτευξης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας («Bank resolution: delivering for financial stability»). Ένα εκ των βασικών θεμάτων που αναδείχθηκαν ήταν η πρόοδος που σημειώθηκε εντός του 2021 στον σχεδιασμό εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων με σκοπό την επίτευξη του στόχου της πλήρους δυνατότητας εξυγίανσης (full resolvability) για όλες τις τράπεζες έως το 2023.

Γ. Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών

Γ.1 Δημοσίευση μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στις κεφαλαιαγορές

Η αντίδραση της ΕΕ όσον αφορά την αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης υπήρξε ταχύτατη και στον τομέα της κεφαλαιαγοράς. Πιο συγκεκριμένα, στις 26 Φεβρουαρίου 2021, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ τα ακόλουθα νομοθετικά κείμενα για την ανάκαμψη των κεφαλαιαγορών από τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19:

- ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2021/337** για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 (Prospectus Regulation) όσον αφορά το ενημερωτικό δελτίο για την ανάκαμψη της ΕΕ και στοχευμένες προσαρμογές για τους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, και της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ (Transparency Directive) όσον αφορά τη χρήση του ενιαίου ηλεκτρονικού μορφότυπου αναφοράς (ESEF) για τις ετήσιες οικονομικές εκθέσεις. Ειδικότερα, ο ανωτέρω Κανονισμός περιλαμβάνει τροποποιήσεις που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με τα ακόλουθα:
 - ο το δικαίωμα των πιστωτικών ιδρυμάτων να απαλλαγούν από την υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου σε περίπτωση προσφοράς ή εισαγωγής προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ορισμένων μη μετοχικών κινητών αξιών που εκδίδονται συνεχώς ή κατ' επανάληψη, μέχρι συνολικού ποσού 150 εκατομμυρίων EUR αντί 75 εκατομμυρίων EUR, σε περίοδο 12 μηνών. Η εν λόγω αύξηση του κατώτατου ορίου απαλλαγής ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022,
 - ο τη δημιουργία ενός προσωρινού ευρωπαϊκού «ενημερωτικού δελτίου για την ανάκαμψη της ΕΕ» (“EU Recovery Prospectus”) το οποίο θα είναι διαθέσιμο για αυξήσεις κεφαλαίου έως και 150% του ανεξόφλητου κεφαλαίου, εντός περιόδου 12 μηνών. Το ενημερωτικό δελτίο ανάκαμψης θα έχει σύντομη μορφή – περίπου 30 σελίδες – και θα εγκρίνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα, ώστε να διευκολυνθεί η έκδοση κεφαλαίων από τις εταιρείες. Το εν λόγω καθεστώς λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2022, και τέλος
 - ο τη δυνατότητα των κρατών μελών να αναβάλλουν κατά ένα έτος την υποχρέωση των εισηγμένων εταιρειών να καταρτίζουν όλες τις ετήσιες οικονομικές εκθέσεις σε ευρωπαϊκό ενιαίο ηλεκτρονικό μορφότυπο αναφοράς (ESEF), δηλαδή να εφαρμόσουν την εν λόγω απαίτηση για τις οικονομικές χρήσεις που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2021 και εφεξής,
- η **Οδηγία (ΕΕ) 2021/338** για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID II) όσον αφορά τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών, την παρακολούθηση των προϊόντων και τα όρια θέσης, και των Οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/878 (CRD) όσον αφορά την εφαρμογή τους στις εταιρείες επενδύσεων. Ειδικότερα, η ανωτέρω Οδηγία περιλαμβάνει τροποποιήσεις που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με τα ακόλουθα:

- ο την απλοποίηση των απαιτήσεων παροχής πληροφοριών, κυρίως προς τους επιλέξιμους αντισυμβαλλομένους και τους επαγγελματίες πελάτες,
- ο την εξαίρεση των ομολόγων χωρίς κανένα άλλο ενσωματωμένο παράγωγο εκτός από τη ρήτρα πλήρους αποκατάστασης (make-whole clause) και των χρηματοπιστωτικών μέσων που διατίθενται στην αγορά ή διανέμονται αποκλειστικά σε επιλέξιμους αντισυμβαλλομένους από τις απαιτήσεις διακυβέρνησης προϊόντων,
- ο την αναστολή της υποχρέωσης έκδοσης εκθέσεων σε σχέση με τη βέλτιστη εκτέλεση εντολών από τους τόπους διαπραγμάτευσης,
- ο την υιοθέτηση ειδικής εξαίρεσης που θα επιτρέψει στα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων να ομαδοποιούν τα κόστη έρευνας και εκτέλεσης, όταν πρόκειται για έρευνα σχετικά με εκδότες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης,
- ο τη λήψη μέτρων για την περαιτέρω ανάπτυξη της ευρωπαϊκής αγοράς ενεργειακών παραγώγων, και
- ο την αναστολή της εφαρμογής διατάξεων της CRD στις επιχειρήσεις επενδύσεων έως τις 26 Ιουνίου 2021.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν και να δημοσιεύσουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την εν λόγω οδηγία έως τις 28 Νοεμβρίου 2021, ενώ θα πρέπει να αρχίσουν να εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 28 Φεβρουαρίου 2022. Κατά παρέκκλιση, οι τροποποιήσεις που αφορούν τη CRD εφαρμόζονται από την 28η Δεκεμβρίου 2020.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/ Επικαιροποίηση εξειδικευμένης ενότητας για τον COVID-19 στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ

Η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά και ενημέρωσε σε διαρκή βάση τις τράπεζες μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις, όσον αφορά τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στον τομέα των κεφαλαιαγορών.

Προς τον σκοπό αυτό, η ΕΕΤ δημιούργησε ειδική ενότητα COVID-19 στην ιστοσελίδα της με σκοπό την ενημέρωση και τη διαρκή πρόσβαση τόσο των τραπεζών μελών της, όσο και του κοινού στην εν λόγω πληροφόρηση.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες των Primary Markets Working Group και Secondary Markets Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας με αντικείμενο την εφαρμογή των ως άνω στοχευμένων τροποποιήσεων των απαιτήσεων των MiFID II και Prospectus Regulation για την ανάκαμψη των κεφαλαιαγορών από τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19.

Γ.2 Πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του Capital Markets Union (CMU)

Γ.2.1 Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σε σχέση με τη διακυβέρνηση παραγόντων (ESG factors) στις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές

Ένας από τους στόχους της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (Capital Markets Union) της ΕΕ είναι η ενίσχυση της αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης μέσω της αύξησης των επενδύσεων σε πιο μακροπρόθεσμες και αειφόρες δραστηριότητες, λαμβάνοντας υπόψη περιβαλλοντικές και κοινωνικές παραμέτρους στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, και σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης, εντός του 2021 σημειώθηκαν, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες σημαντικές εξελίξεις:

Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2088 περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (SFDR)

Στις 10 Μαρτίου 2021, ξεκίνησε να εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2088 περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (SFDR).

Στο πλαίσιο αυτό, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs) υπέβαλαν εντός του 2021 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σειρά σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων (RTS) για τη συμπλήρωση του ως άνω Κανονισμού. Λόγω της έκτασης και των τεχνικών λεπτομερειών αυτών, ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημέρωσε με επιστολή της περί τα τέλη του Νοεμβρίου 2021 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ότι δε θα μπορέσει να υιοθετήσει τα εν λόγω σχέδια RTS εντός 3 μηνών βάσει της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, αλλά πρόκειται να υιοθετήσει το σύνολο αυτών με μία κατ' εξουσιοδότηση πράξη με προτεινόμενη ημερομηνία εφαρμογής την 1^η Ιανουαρίου 2023.

Ελλείψει των ως άνω RTS, τόσο οι ESAs όσο και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσαν ανακοινώσεις με τις οποίες ενθάρρυναν τους συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές να λάβουν υπόψη τους για σκοπούς συμμόρφωσης τα ανωτέρω σχέδια RTS, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου από την έναρξη εφαρμογής του SFDR έως την έναρξη εφαρμογής των εν λόγω RTS.

Εθελοντικό Ευρωπαϊκό Πρότυπο Πράσινων Ομολόγων

Τον Ιούλιο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε πρόταση Κανονισμού για ένα εθελοντικό Ευρωπαϊκό Πρότυπο Πράσινων Ομολόγων (European Green Bond Standard-EuGBS) με στόχο την ανάπτυξη αξιόπιστης σήμανσης για τα βιώσιμα χρηματοπιστωτικά προϊόντα. Ειδικότερα, η εν λόγω πρόταση ως στόχο έχει τη δημιουργία ενός εθελοντικού προτύπου υψηλής ποιότητας το οποίο θα είναι διαθέσιμο σε όλους τους εκδότες (ιδιωτικούς και κρατικούς) και το οποίο θα διασφαλίζει αυστηρές απαιτήσεις βιωσιμότητας και προστασίας των επενδυτών έναντι της απόδοσης ψευδοοικολογικής ταυτότητας ("greenwashing"), όπως για παράδειγμα, την ευθυγράμμιση των χρηματοδοτούμενων από τα πράσινα ομόλογα έργα με τις αρχές ταξινόμησης (taxonomy) της ΕΕ. Η πρόταση αυτή της Επιτροπής έχει

υποβληθεί προς ψήφιση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

Ενσωμάτωση των παραγόντων αειφορίας στις χρηματοοικονομικές συμβουλές

Εντός του Αυγούστου 2021, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ τα ακόλουθα νομοθετικά κείμενα σε σχέση με την ενσωμάτωση των παραγόντων αειφορίας στο πλαίσιο της Οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II):

- ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1253 της Επιτροπής για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/565 όσον αφορά την ενσωμάτωση παραγόντων, κινδύνων και προτιμήσεων βιωσιμότητας σε ορισμένες οργανωτικές απαιτήσεις και ορισμένους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων. Ο κανονισμός εφαρμόζεται από τις 2 Αυγούστου 2022, και
- η κατ' εξουσιοδότηση Οδηγία (ΕΕ) 2021/1269 της Επιτροπής για την τροποποίηση της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2017/593, όσον αφορά την ενσωμάτωση παραγόντων βιωσιμότητας στις υποχρεώσεις παρακολούθησης των προϊόντων. Η οδηγία θα πρέπει να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών το αργότερο έως τις 21 Αυγούστου 2022 και οι διατάξεις αυτής να αρχίσουν να εφαρμόζονται από τις 22 Νοεμβρίου 2022.

Νομοθετική πρόταση για την καθιέρωση ενός Ευρωπαϊκού Ενιαίου Σημείου Πρόσβασης (ESAP)

Τον Νοέμβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε νομοθετική πρόταση για την καθιέρωση ενός Ευρωπαϊκού Ενιαίου Σημείου Πρόσβασης (ESAP) με σκοπό την παροχή στο κοινό χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για τη βιωσιμότητα όσον αφορά τις ενωσιακές επιχειρήσεις και τα επενδυτικά προϊόντα της ΕΕ. Ως κοινός χώρος δεδομένων, το ESAP αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της ψηφιακής στρατηγικής της ΕΕ και της στρατηγικής ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (Digital Finance Strategy). Βάσει της σχετικής πρότασης, το ESAP θα πρέπει να θεσπιστεί από το έτος 2024. Η σχετική πρόταση έχει τεθεί προς συζήτηση και ψήφιση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με τη νομοθετική διαδικασία.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών / Συνεδριάσεις Μελών

Η ΕΕΤ, μέσω της συμμετοχής της στις αρμόδιες επιτροπές της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, παρακολούθησε ενεργά όλες τις εξελίξεις σε σχέση με την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σε σχέση με τη διακυβέρνηση παραγόντων (ESG factors) στις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές, ενημερώνοντας ταυτόχρονα τις τράπεζες μέλη της.

Ειδικότερη έμφαση δόθηκε στην έναρξη εφαρμογής του Κανονισμού SFDR για τις γνωστοποιήσεις αειφορίας ελλείψει των σχετικών ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που θα τον συμπληρώσουν. Το εν λόγω ζήτημα

συζητήθηκε εκτενώς σε σχετική συνεδρίαση της Ομάδας Εργασίας ESG Financial Markets της EET.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η EET συμμετείχε ενεργά στις εργασίες των Financing Growth Steering Committee και ESG Financial Markets Task Force της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας σε σχέση με τις ανωτέρω ρυθμιστικές εξελίξεις για την προώθηση της αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης, βάσει του Σχεδίου Δράσης της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Ενδεικτικά, συμμετείχε:

- στην κατάρτιση επιστολής της ΕΤΟ προς την Επιτροπή για την παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με την εφαρμογή του SFDR,
- στην κατάρτιση απάντησης της ΕΤΟ επί της διαβούλευσης της Επιτροπής για τη θέσπιση Κανονισμού για ένα εθελοντικό Ευρωπαϊκό Πρότυπο Πράσινων Ομολόγων,
- στην κατάρτιση επιστολής της ΕΤΟ προς την Επιτροπή με αίτημα την ευθυγράμμιση της ημερομηνίας εφαρμογής των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID II) όσον αφορά την ενσωμάτωση των παραγόντων βιωσιμότητας με την προτεινόμενη ημερομηνία εφαρμογής των RTS του SFDR, και
- στην κατάρτιση απάντησης της ΕΤΟ επί της διαβούλευσης της Επιτροπής για την καθιέρωση ενός Ευρωπαϊκού Ενιαίου Σημείου Πρόσβασης (ESAP).

Γ.2.2 Αναθεώρηση του πλαισίου MiFID II/MiFIR για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων

Τον Νοέμβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε νομοθετική πρόταση για την αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFIR), με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της καθιέρωσης ενός «ευρωπαϊκού ενοποιημένου δελτίου» (EU wide consolidated tape) για την ευκολότερη πρόσβαση όλων των επενδυτών στα δεδομένα των συναλλαγών. Το εν λόγω «ευρωπαϊκό ενοποιημένο δελτίο» θα παρέχει στους επενδυτές πρόσβαση σε δεδομένα συναλλαγών, σε σχεδόν πραγματικό χρόνο, για μετοχές, ομόλογα και παράγωγα, από όλους τους τόπους διαπραγμάτευσης στην ΕΕ. Μέχρι στιγμής, η πρόσβαση αυτή ήταν περιορισμένη σε λίγους επαγγελματίες επενδυτές.

Δράσεις EET

Ενημέρωση μελών/ Επικαιροποίηση εξειδικευμένης ενότητας για τη MiFID II/MiFIR στην ιστοσελίδα της EET

Η EET ενημέρωσε σε διαρκή βάση τις τράπεζες μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις στο πλαίσιο της MiFID II, κυρίως σε ό,τι αφορά την έκδοση ποικίλων νομοθετικών κειμένων, όπως κείμενα κατευθυντηρίων γραμμών, κείμενα ερωτήσεων και απαντήσεων (Q&As), γνωμοδοτήσεις της ESMA (Opinions), διευκρινιστικά κείμενα (Briefings), και Ανακοινώσεις (Statements).

Επιπροσθέτως, η EET συνέχισε τη διαρκή επικαιροποίηση της ειδικής ενότητας που διατηρεί από το 2017 στην ιστοσελίδα της σε σχέση με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο της MiFID II, με στόχο την παροχή στις τράπεζες μέλη της διαρκούς πρόσβασης στην εν λόγω πληροφόρηση.

Συνεδριάσεις της EET με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ)

Κατόπιν σχετικής επιστολής της EET προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την παροχή διευκρινίσεων επί ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά (MiFID, PRIIPs, UCITS), εντός του πρώτου εξαμήνου του 2021, ξεκίνησε εποικοδομητικός διάλογος μεταξύ της EET και της ΕΚ με την πραγματοποίηση σειράς συνεδριάσεων που ως στόχο είχαν την επίλυση των ανωτέρω ζητημάτων.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η EET συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στο Secondary Markets Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, στη θεματολογία του οποίου εντάσσεται και το πλαίσιο για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων της MiFID II.

Γ.2.3 Αναθεώρηση των κανόνων σε σχέση με την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση (listing rules) στις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές

Τον Νοέμβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε κείμενο διαβούλευσης σε σχέση με την ενίσχυση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) στις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές μέσω της απλοποίησης των προϋποθέσεων εισαγωγής (listing) σε τόπους διαπραγμάτευσης, περιλαμβανομένων των διατάξεων των Prospectus Regulation, Market Abuse Regulation, MiFID II κ.α. Η εν λόγω πρωτοβουλία ευθυγραμμίζεται με τους στόχους του Σχεδίου Δράσης της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU Action Plan – Action 2). Η εν λόγω διαβούλευση λήγει στις 25 Φεβρουαρίου 2022.

Δράσεις EET

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η EET συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στο Primary Markets Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, στη θεματολογία του οποίου εντάσσονται και οι κανόνες για την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση (listing rules). Ειδικότερα, η EET συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της ΕΤΟ με αντικείμενο την κατάρτιση κοινής απάντησης των ευρωπαϊκών τραπεζικών ενώσεων στην ανωτέρω διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενημερώνοντας ταυτόχρονα τις τράπεζες μέλη της.

Γ.2.4 Νέο πλαίσιο απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας για τις επιχειρήσεις επενδύσεων (IFD/IFR)

Τον Ιούνιο 2021, ξεκίνησε να εφαρμόζεται το νέο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας για τις επιχειρήσεις επενδύσεων, το οποίο αποτελείται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/2033 (Investment Firm Regulation – IFR) και την Οδηγία (ΕΕ) 2019/2034 (Investment Firm Directive – IFD). Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προέβη στην έκδοση σειράς ρυθμιστικών και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων για τη συμπλήρωση του εν λόγω πλαισίου.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε σε διαρκή βάση τις τράπεζες μέλη της για όλες τις ρυθμιστικές εξελίξεις σε σχέση με το νέο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας για τις επιχειρήσεις επενδύσεων (IFD/IFR). Προς τον σκοπό αυτό, η ΕΕΤ κατήρτισε πίνακα με τα κανονιστικά κείμενα του επιπέδου 2 και του επιπέδου 3 που έχουν δημοσιευτεί βάσει του πλαισίου IFD/IFR, τον οποίο επικαιροποιεί και αποστέλλει προς ενημέρωση στις τράπεζες μέλη της.

Συμμετοχή της ΕΕΤ σε Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή

Η ΕΕΤ συμμετείχε στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών «για την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στη νομοθετική δέσμη σχετικά με την προληπτική εποπτεία επιχειρήσεων επενδύσεων (Οδηγία 2019/2034 (IFD) και Κανονισμός 2019/2033 (IFR)), την ενσωμάτωση του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (Φερεγγυότητα II) καθώς και την προσαρμογή στη νομοθετική δέσμη σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις (Οδηγία (ΕΕ) 2020/1504 και Κανονισμός 2020/1503)», οι εργασίες της οποίας ολοκληρώθηκαν στο τέλος του Ιουνίου του 2021 με την αποστολή του σχεδίου νόμου προς το αρμόδιο Υπουργείο. Το σχέδιο νόμου αναμένεται να ψηφιστεί από τη Βουλή των Ελλήνων εντός του 2022.

Γ.2.5 Νέο πλαίσιο σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις (crowdfunding)

Τον Νοέμβριο 2021, ξεκίνησε να εφαρμόζεται το νέο πλαίσιο για τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις (crowdfunding), το οποίο αποτελείται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/1503 και την Οδηγία (ΕΕ) 2020/1504. Το εν λόγω πλαίσιο ως στόχο έχει την προώθηση της διασυνοριακής χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, συμβάλλοντας στην παροχή πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τις ΜμΕ και στην ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU).

Δράσεις ΕΕΤ

Συμμετοχή της ΕΕΤ σε Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή

Η ΕΕΤ συμμετείχε στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών «για την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στη νομοθετική δέσμη σχετικά με την προληπτική εποπτεία επιχειρήσεων επενδύσεων (Οδηγία 2019/2034 (IFD) και Κανονισμός 2019/2033 (IFR)), την ενσωμάτωση του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (Φερεγγυότητα II) καθώς και την προσαρμογή στη νομοθετική δέσμη σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις (Οδηγία (ΕΕ) 2020/1504 και Κανονισμός 2020/1503)», οι εργασίες της οποίας ολοκληρώθηκαν στο τέλος του Ιουνίου του 2021 με την αποστολή του σχεδίου νόμου προς το αρμόδιο Υπουργείο. Το σχέδιο νόμου αναμένεται να ψηφιστεί από τη Βουλή των Ελλήνων εντός του 2022.

Γ.2.6 Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με τη στρατηγική της ΕΕ για τις επενδύσεις των ιδιωτών επενδυτών (Retail Investment Strategy)

Τον Μάιο του 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για τις επενδύσεις των ιδιωτών επενδυτών, σύμφωνα με τη Δράση 8 του Σχεδίου Δράσης της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU Action Plan).

Ειδικότερα, το εν λόγω κείμενο διαβούλευσης ως στόχο έχει τη συλλογή απόψεων όσον αφορά τις ακόλουθες θεματικές:

- την ανάγκη ευθυγράμμισης των κανόνων και των γνωστοποιήσεων που παρέχονται στους ιδιώτες επενδυτές στο πλαίσιο των Οδηγιών MiFID, PRIIPs, IDD και UCITS, με σκοπό οι ίδιοι να έχουν την ικανότητα να λαμβάνουν εμπεριστατωμένες αποφάσεις,
- τη διασφάλιση πρόσβασης σε αντικειμενικές συμβουλές στο πλαίσιο των υφιστάμενων πρακτικών αντιπαροχών,
- την αντιμετώπιση της έλλειψης επαρκών χρηματοπιστωτικών γνώσεων από μεγάλο αριθμό πολιτών,
- τον αντίκτυπο της αυξανόμενης ψηφιοποίησης των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, και
- τις βιώσιμες επενδύσεις.

Η ως άνω διαβούλευση λήγει στις 3 Αυγούστου 2021.

Δράσεις ΕΕΤ

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε στις εργασίες του Secondary Markets Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας όσον αφορά την κατάρτιση κοινής απάντησης των ευρωπαϊκών τραπεζικών ενώσεων στην ανωτέρω διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενημερώνοντας ταυτόχρονα τις τράπεζες μέλη της.

Γ.3 Αναθεώρηση του πλαισίου σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIPs)

Τον Δεκέμβριο 2021, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) οι ακόλουθες κανονιστικές πράξεις για την αναθεώρηση του πλαισίου του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP Regulation):

- ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2259** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του PRIIP Regulation όσον αφορά την παράταση της μεταβατικής ρύθμισης της παραγράφου 1 του άρθρου 32, η οποία απαλλάσσει τις εταιρείες διαχείρισης, τις εταιρείες επενδύσεων και τα πρόσωπα που παρέχουν επενδυτικές συμβουλές για μερίδια

οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) και μη ΟΣΕΚΑ ή πωλούν μερίδια ΟΣΕΚΑ και μη ΟΣΕΚΑ από την υποχρέωση εκπόνησης εγγράφου βασικών πληροφοριών (KID), έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 (αντί της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2021),

- ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2268 της Επιτροπής για την τροποποίηση των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που καθορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2017/653 της Επιτροπής ιδίως όσον αφορά:
 - ο τη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία και την παρουσίαση των σεναρίων επιδόσεων,
 - ο την παρουσίαση του κόστους και τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των συνοπτικών δεικτών κόστους,
 - ο την παρουσίαση και το περιεχόμενο των πληροφοριών για προηγούμενες επιδόσεις και την παρουσίαση του κόστους από PRIIP που προσφέρουν ευρύ φάσμα επιλογών για επενδύσεις.

Ο εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός θα αρχίσει να εφαρμόζεται από την 1^η Ιουλίου 2022, πέραν ειδικών εξαιρέσεων.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ παρακολουθεί στενά και ενημερώνει συνεχώς τις τράπεζες μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις στο πλαίσιο του Κανονισμού PRIIPs, το πλαίσιο του οποίου συμπληρώνουν ποικίλα νομοθετικά κείμενα όπως κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, κείμενα κατευθυντηρίων γραμμών, κείμενα ερωτήσεων και απαντήσεων (Q&As) κ.ά.

Συνεδριάσεις της ΕΕΤ με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Κατόπιν σχετικής επιστολής της ΕΕΤ προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την παροχή διευκρινίσεων επί ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά (MiFID, PRIIPs, UCITS), εντός του πρώτου εξαμήνου του 2021, ξεκίνησε επικοινωνητικός διάλογος μεταξύ της ΕΕΤ και της ΕΚ με την πραγματοποίηση σειράς συνεδριάσεων που ως στόχο είχαν την επίλυση των ανωτέρω ζητημάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ απηύθυνε προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αίτημα περί αναγνώρισης της αγγλικής γλώσσας ως αποδεκτής γλώσσας σύνταξης του εγγράφου βασικών πληροφοριών βάσει του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 (PRIIPs Regulation).

Γ.4 Αναθέωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 (Benchmarks Regulation) σχετικά με την παύση χρηματοπιστωτικών δεικτών αναφοράς

Τον Φεβρουάριο 2021, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/168 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 (Benchmark Regulation), όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τον καθορισμό υποκατάστατων δεικτών για ορισμένους δείκτες αναφοράς που τίθενται σε παύση (άρθρα 23α έως 23γ).

Περί τα τέλη του Οκτωβρίου 2021, με έναυσμα την ανακοίνωση της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Συμπεριφοράς (FCA) του Ηνωμένου

Βασιλείου για την παύση όλων των εκδόσεων του διατραπεζικού επιτοκίου του Λονδίνου σε ελβετικό φράγκο (CHF LIBOR) από την 1.1.2022, καθώς και την αντίστοιχη ανακοίνωση του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Χρηματαγορών (EMMI) για την κατάργηση του σταθμικού μέσου των επιτοκίων του ευρώ για συναλλαγές μίας ημέρας (EONIA) από τις 3.1.2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προέβη στην άσκηση της σχετικής εξουσίας της περί ορισμού καταστατικού υποκατάστατου για τους εν λόγω δείκτες, βάσει της παραγράφου 8 του άρθρου 23β του Benchmark Regulation.

Ειδικότερα, στις 22 Οκτωβρίου 2021, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι ακόλουθοι εκτελεστικοί κανονισμοί της Επιτροπής:

- **ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1847 σχετικά με τον καθορισμό καταστατικού υποκατάστατου για ορισμένες εκδόσεις του CHF LIBOR**, ο οποίος ορίζει ως επιτόκιο αντικατάστασης του CHF LIBOR το ανατοκιζόμενο επιτόκιο SARON συν ένα σταθερό περιθώριο προσαρμογής για τη διαφορά τους, όπως αυτό δημοσιεύεται για καθεμία από τις σχετικές διάρκειες του ανατοκιζόμενου SARON (ενός, τριών, έξι και 12 μηνών). Το εν λόγω επιτόκιο αντικατάστασης θα αντικαταστήσει από την 1^η Ιανουαρίου 2022, εκ του νόμου, όλες τις αναφορές στο CHF LIBOR σε κάθε σύμβαση και σε κάθε χρηματοπιστωτικό μέσο, που δεν περιέχουν εφεδρικές διατάξεις ούτε κατάλληλες εφεδρικές διατάξεις, και
- **ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1848 σχετικά με τον καθορισμό επιτοκίου για την αντικατάσταση του EONIA ως δείκτη αναφοράς**, ο οποίος ορίζει ως επιτόκιο αντικατάστασης του EONIA το βραχυπρόθεσμο επιτόκιο του ευρώ (€STR), προσαυξημένο με την προσαρμογή του υφιστάμενου σταθερού περιθωρίου μεταξύ του EONIA και του €STR. Το εν λόγω επιτόκιο αντικατάστασης θα αντικαταστήσει από τις 3 Ιανουαρίου 2022, εκ του νόμου, όλες τις αναφορές στο EONIA σε κάθε σύμβαση και σε κάθε χρηματοπιστωτικό μέσο, που δεν περιέχει εφεδρικές διατάξεις ή κατάλληλες εφεδρικές διατάξεις.

Δράσεις EET

Ενημέρωση μελών / Εξειδικευμένη ενότητα για τα επιτόκια αναφοράς και τους χρηματοοικονομικούς δείκτες στην ιστοσελίδα της EET

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η EET παρακολούθησε στενά και ενημέρωσε σε συνεχή βάση τα μέλη της αναφορικά με όλες τις τρέχουσες εξελίξεις σε σχέση τόσο με την αναμόρφωση (EURIBOR) όσο και με την παύση ορισμένων χρηματοπιστωτικών δεικτών αναφοράς, όπως των δεικτών EONIA και LIBOR, στο πλαίσιο του Benchmarks Regulation.

Προς τον σκοπό αυτό, η EET έχει δημιουργήσει ειδική ενότητα για τα επιτόκια αναφοράς και τους χρηματοοικονομικούς δείκτες στην ιστοσελίδα της με σκοπό την ενημέρωση και τη διαρκή πρόσβαση τόσο των τραπεζών μελών της όσο και του κοινού στην εν λόγω πληροφόρηση.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η EET συμμετέχει με σταθερή εκπροσώπηση στη Benchmark Reform Task Force της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας. Μέσω της συμμετοχής της αυτής, η EET ασχολήθηκε ενεργά με όλες τις εξελίξεις που σημειώθηκαν εντός του 2021 στο πλαίσιο του Benchmark Reform με σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης μετάβασης σε νέους δείκτες αναφοράς μηδενικού κινδύνου, της προστασίας των καταναλωτών, της σταθερότητας των αγορών και της ασφάλειας δικαίου στις συμβάσεις. Ενδεικτικά, η EET συμμετείχε στις εντατικές εργασίες της Benchmark Reform Task Force της ΕΤΟ για την προώθηση της λύσης περί ορισμού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταστατικών υποκατάστατων δεικτών αναφοράς για το CHF LIBOR και το EONIA, σύμφωνα με το άρθρο 23β του Benchmark Regulation.

Γ.5 Αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 (CSDR) σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην ΕΕ και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων

Την 1^η Ιουλίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση για την αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 (CSDR) σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων. Η Επιτροπή σκοπεύει να δημοσιεύσει τη νομοθετική της πρόταση για την τροποποίηση του CSDR εντός του πρώτου τριμήνου (Q1) του έτους 2022.

Μεταξύ των βασικών περιοχών που θα εξεταστούν στο πλαίσιο της ανωτέρω αναθεώρησης του CSDR, περιλαμβάνεται το καθεστώς για τη συμμόρφωση προς τη διαδικασία διακανονισμού (settlement discipline), και ιδίως το υποχρεωτικό καθεστώς για τη διαδικασία αγοράς κάλυψης («mandatory buy-in»).

Στο πλαίσιο αυτό, περί τα τέλη Νοεμβρίου 2021, οι ευρωπαίοι συν-νομοθέτες συμφώνησαν στην αναβολή της εφαρμογής των κανόνων για τη διαδικασία υποχρεωτικής αγοράς κάλυψης (mandatory buy-in), η οποία επρόκειτο να ξεκινήσει την 1^η Φεβρουαρίου 2022, ενώ η ESMA ενθάρρυνε τις εθνικές αρμόδιες αρχές να μην δώσουν προτεραιότητα στις εποπτικές ενέργειες που σχετίζονται με την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων, μέχρι να τεθεί επισήμως σε ισχύ η σχετική αναβολή.

Δράσεις EET

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η EET παρακολούθησε και ενημέρωσε σε συνεχή βάση τις τράπεζες μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις όσον αφορά τη μετάβαση της ATHECSD στον νέο περιβάλλον του CSDR.

Στο πλαίσιο της ενημέρωσης, η EET πραγματοποίησε σειρά συνεδριάσεων με τις τράπεζες μέλη της, με αντικείμενο την ανταλλαγή απόψεων επί ζητημάτων που ανακύπτουν από την ανωτέρω προσαρμογή, καθώς και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των σχετικών αλλαγών.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετέχει με σταθερή εκπροσώπηση στο Post-Trading Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της ΕΤΟ τόσο για την κατάρτιση κοινής απάντησης των ευρωπαϊκών τραπεζικών ενώσεων στη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση του CSDR, όσο και μετέπειτα για τη σύνταξη επιστολής της ΕΤΟ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) που ως στόχο είχε να υπογραμμίσει την ανάγκη να μην τεθούν σε εφαρμογή οι κανόνες για τη διαδικασία υποχρεωτικής αγοράς κάλυψης τον Φεβρουάριο του 2022, πριν την επικείμενη αναθεώρηση αυτών.

Γ.6 Συμμετοχή της ΕΕΤ σε Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τη διευκόλυνση της διασυνοριακής διανομής συλλογικών επενδυτικών κεφαλαίων (Cross-border Distribution of Funds – CBDF)

Συγκροτήθηκε Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1160 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διευκόλυνση της διασυνοριακής διανομής συλλογικών επενδυτικών κεφαλαίων (Cross-border Distribution of Funds – CBDF), μέλος της οποίας ορίστηκε και η ΕΕΤ.

Η Ν/Π επιτροπή ολοκλήρωσε τις εργασίες της τον Απρίλιο του 2021.

Δ. Εταιρική και Εσωτερική Διακυβέρνηση

Δ.1 Νόμος 4706/2020 περί αναθεώρησης του εθνικού πλαισίου για την εταιρική διακυβέρνηση και την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων

Στις 17 Ιουλίου 2021, άρχισε να εφαρμόζεται ο νόμος 4706/2020 (ΦΕΚ Α' 136) «Εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, σύγχρονη αγορά κεφαλαίου, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μέτρα προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 και άλλες διατάξεις», ο οποίος έχει ως στόχο τον εκσυγχρονισμό του εθνικού πλαισίου για την εταιρική διακυβέρνηση των εισηγμένων εταιρειών, με την ενσωμάτωση αφενός της πρόσφατης σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας και αφετέρου των νέων τάσεων εταιρικής διακυβέρνησης.

Ειδικότερα, οι κυριότερες αλλαγές που επιφέρει το νέο νομοθετικό πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης για τις εισηγμένες εταιρείες αφορούν:

- τη σύνθεση και τη λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου,
- την καθιέρωση Επιτροπών Αμοιβών και Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων,
- τον Κανονισμό Λειτουργίας της εταιρείας,
- τον εσωτερικό έλεγχο,
- τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης,
- την ενημέρωση των επενδυτών, και
- την επιβολή κυρώσεων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι προκειμένου να αποφευχθούν επικαλύψεις ή αντίθεση των νέων διατάξεων με υφιστάμενες διατάξεις, οι οποίες ήδη διέπουν το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης συγκεκριμένων κατηγοριών ανωνύμων εταιρειών που υπάγονται σε διαδικασίες προληπτικής εποπτείας, προβλέπεται επιφύλαξη υπέρ των ειδικότερων διατάξεων του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, που διέπουν την εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών εποπτευομένων:

- είτε στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Τράπεζα της Ελλάδος,
- είτε από την Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο των λοιπών εποπτικών της αρμοδιοτήτων,
- είτε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Προς διευκόλυνση των εισηγμένων εταιρειών κατά την εφαρμογή του ανωτέρω πλαισίου, εντός του 2021, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως αρμόδια αρχή για την εποπτεία και τον έλεγχο του παρόντος, εξέδωσε σειρά ερωτημάτων και απαντήσεων αναφορικά με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 24 του νόμου για την εταιρική διακυβέρνηση, καθώς και όσον αφορά το άρθρο 44 του νόμου 4449/2017 για την Επιτροπή Ελέγχου.

Στο πλαίσιο αυτό, εντός του Ιουνίου 2021, το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) δημοσίευσε τον νέο Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις ελληνικές εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα, καθώς και τις ελληνικές εταιρείες με αξίες που διαπραγματεύονται σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης και έχουν επιλέξει να υπαχθούν στον ν. 4706/2020, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4706/2020 και την Απόφαση 2/905/3.3.2021 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ο νέος Κώδικας τέθηκε σε ισχύ από τις 17 Ιουλίου 2021.

Δράσεις ΕΕΤ

Συνεδριάσεις μελών

Εντός του 2021, επιμέρους θέματα ενδιαφέροντος στο πλαίσιο των νέων διατάξεων του ν. 4706/2020 και των σχετικών κανονιστικών πράξεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συζητήθηκαν στις αρμόδιες επιτροπές και ομάδες εργασίες της ΕΕΤ. Σχετικές συνεδριάσεις έλαβαν χώρα τόσο σε επίπεδο των Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου όσο και σε επίπεδο της Ομάδας Εργασίας της ΕΕΤ για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης.

Ως απόρροια των ανωτέρω συζητήσεων, η ΕΕΤ απηύθυνε εντός του 2021 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιστολές με σκοπό:

- την ανάδειξη του ειδικότερου πλαισίου που διέπει την εταιρική διακυβέρνηση των πιστωτικών ιδρυμάτων βάσει της τραπεζικής νομοθεσίας,
- την παροχή διευκρινίσεων επί του πεδίου εφαρμογής του νέου πλαισίου αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου βάσει του ν. 4706/2020, ιδίως όσον αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα, λαμβάνοντας

υπόψη το ειδικότερο και αναλυτικό πλαίσιο που ήδη διέπει τη λειτουργία και την αξιολόγηση του ΣΕΕ αυτών (ΠΔΤΕ 2577/2006 κ.α.).

Συμμετοχή στις εργασίες της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Εντός του 2021, η ΕΕΤ συμμετείχε στις εργασίες της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ), της οποίας είναι μέλος, εξετάζοντας ιδίως προτεινόμενη τροπολογία των ν. 4706/2020 και ν. 4449/2017 που εισηγήθηκε η ΕΚ, καθώς και σχέδια κανονιστικών πράξεων της ΕΚ σε σχέση με την αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και την υιοθέτηση και εφαρμογή Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4706/2020.

Συμμετοχή στις εργασίες του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ)

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης του εθνικού πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης, το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ), μέλος του οποίου είναι η Ελληνική Ένωση Τραπεζών, υπό την αιγίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών, προέβη με τη σειρά του στην αναθεώρηση του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης βάσει των νέων διατάξεων του ν. 4706/2020.

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις σχετικές εργασίες του ΕΣΕΔ, έχοντας αναλάβει, σε συνεργασία με λοιπά μέλη – συμμετέχοντες στο Συμβούλιο, την κατάρτιση της ενότητας του κώδικα για το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και την Επιτροπή Ελέγχου.

Δ.2 Νόμος 4799/2021 - Τροποποίηση των απαιτήσεων για τη διακυβέρνηση και τις αποδοχές των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω της ενσωμάτωσης της CRD 5

Τον Μάιο 2021, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4799/2021 (ΦΕΚ Α' 78) με τίτλο «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/878 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όσον αφορά τις εξαιρούμενες οντότητες, τις χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών, τις μικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, τις αποδοχές, τα μέτρα και τις εξουσίες εποπτείας και τα μέτρα διατήρησης κεφαλαίου (L 150), ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/879 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και της Οδηγίας 98/26/ΕΚ (L 150), μέσω της τροποποίησης του άρθρου 2 του ν. 4335/2015, και λοιπές επείγουσες διατάξεις», ο οποίος περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, διατάξεις όσον αφορά τις αποδοχές. Οι εν λόγω διατάξεις αφορούν, τα ακόλουθα:

- τον εντοπισμό των υπαλλήλων των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στα χαρακτηριστικά κινδύνου του ιδρύματος ('material risk takers'),

- την κατάρτιση ουδέτερων, ως προς το φύλο, πολιτικών αποδοχών για τα ιδρύματα, και
- τις απαιτήσεις γνωστοποίησης σε σχέση με τις ουδέτερες, ως προς το φύλο, πολιτικές αποδοχών.

Οι σχετικές διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ στις 18 Μαΐου 2021.

Στο πλαίσιο αυτό, τον Ιούνιο του 2021, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2021/923 για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD) όσον αφορά τον καθορισμό των κριτηρίων για τον προσδιορισμό μελών ή κατηγοριών προσωπικού των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στα χαρακτηριστικά κινδύνου του ιδρύματος, για τους σκοπούς των πολιτικών αποδοχών των ιδρυμάτων. Ο εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός καταργεί τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2014.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά και ενημέρωσε τις τράπεζες μέλη της για όλες τις εξελίξεις από την υιοθέτηση της νέας δέσμης μέτρων για τη μείωση των κινδύνων στο τραπεζικό σύστημα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι νέες απαιτήσεις του νόμου 4799/2021 για τη διακυβέρνηση και τις αποδοχές.

Επισημαίνεται ότι η ΕΕΤ συμμετείχε στη σχετική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών, οι εργασίες της οποίας έληξαν τον Ιούλιο του 2020, έργο της οποίας ήταν η υποβολή σχεδίου νόμου προς το αρμόδιο Υπουργείο.

Δ.3 Νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2013/36 (CRD) όσον αφορά τη θεματική της εταιρικής διακυβέρνησης στο πλαίσιο πακέτου μέτρων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων («Banking Package»)

Τον Οκτώβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε πακέτο νομοθετικών προτάσεων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Banking Package), περιλαμβανομένης της τροποποίησης διατάξεων της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD) που αφορούν τη θεματική της εταιρικής διακυβέρνησης. Ειδικότερα, οι σχετικές με την εταιρική διακυβέρνηση προτάσεις τροποποίησης σχετίζονται κυρίως με:

- την αξιολόγηση καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου,
- τον ορισμό και την αξιολόγηση καταλληλότητας των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις ('key function holders'), και
- τις απαιτήσεις για τις αποδοχές, και ιδίως την επίβλεψη των αποδοχών του ανώτατου προσωπικού (senior staff) των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου απευθείας από την Επιτροπή Αποδοχών.

Βάσει των σχετικών προτάσεων, οι νέες ρυθμίσεις πρόκειται να τεθούν σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2025.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά και ενημέρωσε ανελλιπώς τις τράπεζες μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις επί του νέου πακέτου νομοθετικών προτάσεων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Banking Package), μέρος του οποίου αποτελούν και οι ως άνω νομοθετικές προτάσεις για την εταιρική διακυβέρνηση.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ) για την κατάρτιση κοινής απάντησης των ευρωπαϊκών τραπεζικών ενώσεων, στη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί των σχετικών νομοθετικών προτάσεων για την τροποποίηση της CRD όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση και τις πρακτικές αποδοχών των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Δ.4 Δημοσίευση αναθεωρημένων κατευθυντηρίων γραμμών για την εσωτερική διακυβέρνηση, την καταλληλότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τις ορθές πολιτικές αποδοχών

Εντός του 2021, δημοσιεύτηκαν τα ακόλουθα αναθεωρημένα κείμενα για την εσωτερική διακυβέρνηση, την καταλληλότητα των μελών του διοικητικού συμβουλίου και τις ορθές πολιτικές αποδοχών στο πλαίσιο της CRD 5:

- αναθεωρημένος Οδηγός της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τις αξιολογήσεις καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου (“Fit and Proper Guide”), με τον οποίο εισάγονται, μεταξύ άλλων, εποπτικές προσδοκίες σε σχέση με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους (ESG risks) και την προώθηση της πολυμορφίας (diversity) εντός του ΔΣ,
- αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις, με ημερομηνία εφαρμογής την 31^η Δεκεμβρίου 2021. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές εισάγουν, μεταξύ άλλων, προβλέψεις σε σχέση με τους κινδύνους της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ML/FT risks), αλλά και τη διαφοροποίηση των φύλων (gender diversity),
- αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της EBA σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση των πιστωτικών ιδρυμάτων, με ημερομηνία εφαρμογής την 31^η Δεκεμβρίου 2021. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές λαμβάνουν ιδίως υπόψη τους κινδύνους της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ML/FT risks), τη διαφοροποίηση των φύλων και τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων εντός του πιστωτικού ιδρύματος, και τέλος,

- αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ για τις ορθές πολιτικές αποδοχών, οι οποίες αποδίδουν έμφαση στις απαιτήσεις περί εφαρμογής πολιτικών αποδοχών ουδέτερων ως προς το φύλο (gender neutral). Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά και ενημέρωσε ανελλιπώς τις τράπεζες μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις επί του πλαισίου για την εσωτερική διακυβέρνηση, τη σύνθεση του ΔΣ και τις ορθές πολιτικές αποδοχών των πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και των επιμέρους εργασιών της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ).

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις σχετικές εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), λαμβάνοντας μέρος σε σειρά συνεδριάσεων με αντικείμενο την αναθεώρηση των ανωτέρω κατευθυντηρίων γραμμών.

Διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων

Νομικά θέματα, προστασία δεδομένων, θέματα ΔΕΕ

Οδηγία 2021/2167(ΕΕ) για τους διαχειριστές και τους αγοραστές πιστώσεων

Στις 24 Νοεμβρίου 2021 δημοσιεύτηκε στην [Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) η Οδηγία 2021/2167(ΕΕ) για τους διαχειριστές πιστώσεων και τους αγοραστές πιστώσεων και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ.

Η εν λόγω Οδηγία αποτελεί μέρος της δέσμης μέτρων για τη μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPLs), η οποία δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2018 και στοχεύει στη σύγκλιση και δημιουργία μίας ενιαίας δευτερογενούς αγοράς για τα NPLs. Τον Μάρτιο του 2021 ξεκίνησε η διαδικασία του τριμερούς διαλόγου, η οποία ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2021. Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, μεταξύ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, η ΕΕΤ μέσω της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας εξέφρασε τη γνώμη της για διάφορα ζητήματα που ανέκυψαν κατά το σχεδιασμό των διατάξεων της Οδηγίας και ενημέρωνε διαρκώς τα μέλη της.

Ως προς το περιεχόμενο της Οδηγίας 2021/2167(ΕΕ), ορίζονται οι δραστηριότητες των διαχειριστών πιστώσεων, καθορίζονται κοινοί κανόνες για την αδειοδότηση και την εποπτεία τους και παράλληλα επιβάλλονται ενιαίοι κανόνες δεοντολογίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπλέον, εισάγεται, μεταξύ άλλων, η υποχρέωση του αγοραστή τραπεζικών συμβάσεων να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές για την απόκτηση των δανείων, χωρίς να θίγονται τα νόμιμα δικαιώματα και τα συμφέροντα των δανειοληπτών.

N. 4790/2021 (άρθρα 64 – 77) – Πρόγραμμα «Γέφυρα 2» - Συνεισφορά Δημοσίου για την αποπληρωμή επιχειρηματικών δανείων για τους πληγέντες του Covid-19

Στις 31 Μαρτίου 2021 δημοσιεύτηκε ο Ν. 4790/2021 με τίτλο «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα». Με τα άρθρα 64 – 77 του εν λόγω νόμου εισάγεται πρόγραμμα υποστήριξης, μέσω της συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή επιχειρηματικών δανείων, για δανειολήπτες που έχουν πληγεί από την πανδημική κρίση του COVID-19.

Το πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ 2» απευθύνεται τόσο σε επιχειρήσεις που έχουν εξυπηρετούμενες οφειλές, όσο και σε επιχειρήσεις που δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στις δανειακές τους υποχρεώσεις. Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι: α) Επιδότηση μηνιαίας δόσης επιχειρηματικών δανείων για 8 μήνες, β) Επιδότηση τόσο του κεφαλαίου όσο και των τόκων του δανείου, γ) υψηλά ποσοστά επιδότησης για τους ενήμερους δανειολήπτες, που φθάνουν μέχρι και το 90% της μηνιαίας δόσης, δ) επιδότηση δόσης μέχρι και το 80% για επιχειρήσεις που έχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια προκειμένου να τα ρυθμίσουν και να αποφύγουν

κατασχέσεις και πλειστηριασμούς, ε) μείωση του επιτοκίου της ρύθμισης για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, κατά το διάστημα της επιδότησης, σε ποσοστό τουλάχιστον 10% επί του προβλεπόμενου στην οικεία δανειακή σύμβαση, στ) διαγραφή ποσοστού τόκων υπερημερίας και εξωλογιστικών τόκων, ζ) διαγραφή κεφαλαίου και η) επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής κατόπιν συμφωνίας μεταξύ πιστωτή και οφειλέτη.

Η υποβολή της αίτησης για ένταξη στο εν λόγω πρόγραμμα πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας που αναπτύχθηκε για τον σκοπό αυτό και μπορούσε αρχικά να υποβληθεί από την 5η Απριλίου μέχρι και την 31η Μαΐου 2021. Ωστόσο, με το άρθρο 102 Ν. 4842/2021 προβλέφθηκε παράταση μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2021 για την επίτευξη της σύμβασης αναδιάρθρωσης για δάνεια σε καθυστέρηση, καθώς και για καταγγελλόμενα δάνεια.

Στάδιο αίτησης	Πλήθος	Ελ επαγγ. - Ατομικές	Πολύ μικρές Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις
Μοναδικά ΑΦΜ έχουν οριστικά υποβάλει την αίτησή τους	40319	12364	23462	3858	634
- Μοναδικά ΑΦΜ εν αναμονή άρσης απορρήτου συζύγου/εξαρτ. μελών	920	920	-	-	-
- Μοναδικά ΑΦΜ εν αναμονή ανάκτησης στοιχείων πιστωτών	1530	644	828	56	2
- Μοναδικά ΑΦΜ εν αναμονή επιβεβαίωσης στοιχείων επιλεξιμότητας	15333	5217	8992	1023	101
- Μοναδικά ΑΦΜ εν αναμονή αντιστοίχισης ακίνητης περιουσία από αιτούντα	59	0	53	5	1
- Μοναδικά ΑΦΜ έχουν ενταχθεί στην περίμετρο των κορωνόπληκτων	17824	3196	11571	2560	496
- Μοναδικά ΑΦΜ έχουν ολοκληρώσει ή ακυρώσει την αίτηση τους	4653	2387	2018	214	34

Πηγή: ΕΓΔΙΧ - 30.12.2021

Ν. 4714/2020 (άρθρα 71 – 83) – Πρόγραμμα «Γέφυρα» - Συνεισφορά Δημοσίου στην αποπληρωμή δανείων με εξασφαλίσεις στην κύρια κατοικία για τους πληγέντες του Covid-19

Στις 31 Ιουλίου 2020 δημοσιεύτηκε ο Ν. 4714/2020, με τα άρθρα 71 – 83 του οποίου θεσπίστηκε πρόγραμμα υποστήριξης, μέσω της συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων με εμπράγματα εξασφαλίσεις στην κύρια κατοικία, για δανειολήπτες που έχουν πληγεί από την πανδημική κρίση του COVID-19 (Γέφυρα 1).

Εφόσον, ο αιτών δανειολήπτης πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η επιδότηση διαρκεί για 9 μήνες από την έναρξη του προγράμματος. Με το άρθρο 106 παρ. 1 του Ν. 4804/2021 η προθεσμία υποβολής της αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα παρατάθηκε μέχρι 31.07.2021.

Στη συνέχεια, σύμφωνα με το άρθρο 100 του Ν. 4842/2021, σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν ήδη κριθεί δικαιούχοι της συνεισφοράς του Δημοσίου, επεκτάθηκε η καταβολή της επιδότησης για τρεις (3) επιπλέον μήνες.

Αναθεώρηση του Κώδικα Δεοντολογίας του Ν. 4224/2013

Στις 7 Ιουνίου 2021 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β' 2411) η ΕΠΑΘ 392/1/31.05.2021 με τίτλο «Αναθεώρηση του Κώδικα Δεοντολογίας του ν. 4224/2013», η οποία καταργεί την ΕΠΑΘ 195/1/29.07.2016 και το κείμενό της πλέον αποτελεί την ισχύουσα μορφή του Κώδικα Δεοντολογίας.

Με τον αναθεωρημένο Κώδικα Δεοντολογίας εισάγονται, μεταξύ άλλων, συγκεκριμένες εξαιρέσεις ως προς το πεδίο εφαρμογής. Ειδικότερα, εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας: α) απαιτήσεις έναντι φυσικών προσώπων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 1.000 ευρώ, υπολογιζόμενο ως το άθροισμα των οφειλών του δανειολήπτη προς το ίδρυμα, β) απαιτήσεις έναντι νομικών προσώπων - πολύ μικρών επιχειρήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 5.000 ευρώ, υπολογιζόμενο ως το άθροισμα των οφειλών του δανειολήπτη προς το ίδρυμα, γ) απαιτήσεις έναντι νομικών προσώπων που δεν αποτελούν «πολύ μικρές» επιχειρήσεις.

Επιπλέον, ο αναθεωρημένος Κώδικας Δεοντολογίας προβλέπει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δεν υποχρεούνται να εκκινήσουν ή δύνανται να αναστείλουν την ήδη εκκινήθείσα Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων (Δ.Ε.Κ.) σε ορισμένες περιπτώσεις, μεταξύ των οποίων και όταν έχει υποβληθεί αίτηση από τον δανειολήπτη ή έχει κοινοποιηθεί πρόσκληση από το ίδρυμα προς τον οφειλέτη για εξωδικαστική αναδιάρθρωση οφειλής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 4738/2020.

Ν. 4738/2020 – Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας (Νέος Πτωχευτικός Κώδικας)

Στις 27 Οκτωβρίου 2020 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ Α'207) ο Ν. 4738/2020 με τίτλο «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις».

Η αρχική ημερομηνία έναρξης του νέου πλαισίου είχε οριστεί για την 1^η Ιανουαρίου 2021. Ωστόσο, με τον Ν. 4764/2020 παρατάθηκε η έναρξη ισχύος του Ν. 4738/2020 ως εξής: α) για φυσικά πρόσωπα και μικρές επιχειρήσεις, με περιουσία έως 350.000 ευρώ: 1η Ιουνίου 2021 η έναρξη ισχύος της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών και παροχής δεύτερης ευκαιρίας, β) για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις και τα φυσικά πρόσωπα με επιχειρηματική δραστηριότητα, με περιουσία άνω των 350.000 ευρώ και κύκλο εργασιών άνω των 700.000 ευρώ: 1η Μαρτίου 2021 η έναρξη ισχύος της διαδικασίας εξυγίανσης και παροχής δεύτερης ευκαιρίας.

Με τον νέο Πτωχευτικό Νόμο προβλέπεται η συνολική ρύθμιση των οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων έναντι του συνόλου των πιστωτών τους. Ακόμη, μεταξύ άλλων, τροποποιείται το υφιστάμενο πλαίσιο απαλλαγής του οφειλέτη και εισάγονται ρυθμίσεις για τους ευάλωτους οφειλέτες. Παράλληλα, ενσωματώνονται στο εσωτερικό δίκαιο οι διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 1023/2019 «Πλαίσιο για την προληπτική αναδιάρθρωση και την απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη». Με τον νέο πτωχευτικό νόμο καταργείται ο Ν. 3588/2007 και παύει η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων σύμφωνα με τον Ν. 3869/2010 και σύμφωνα με τα άρθρα 68 – 77 του Ν. 4307/2014.

Η ΕΕΤ ασχολήθηκε ενεργά με τα ζητήματα εφαρμογής του νέου Πτωχευτικού Νόμου και ενημέρωνε τα μέλη της σε διαρκή βάση.

N. 4745/2020 – Επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών αιτήσεων του Ν. 3869/2010

Στις 6 Νοεμβρίου 2020 δημοσιεύτηκε ο Ν. 4745/2020 με τίτλο «Ρυθμίσεις για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων του ν. 3869/2010, σύμφωνα με τις επιταγές της παρ. 1 του άρθρου 6 της Ε.Σ.Δ.Α., ως προς την εύλογη διάρκεια της πολιτικής δίκης, τροποποιήσεις του Κώδικα Δικηγόρων και άλλες διατάξεις».

Με τη νέα ρύθμιση επιχειρείται η επίσπευση της συζήτησης των αιτήσεων ρύθμισης οφειλών του Ν. 3869/2010, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων και έχουν προσδιορισθεί σε δικάσιμο μετά τις 15.6.2021.

Ειδικότερα, προστίθενται άρθρα 4Α - 4Κ στον Ν. 3869/2010 και προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η διαδικασία και ο χρόνος υποβολής της αίτησης επαναπροσδιορισμού, καθώς και οι συνέπειες που επέρχονται για τον αιτούντα σε περίπτωση παράλειψης υποβολής της αίτησης επαναπροσδιορισμού. Οι εν λόγω αιτήσεις επαναπροσδιορισμού, οι οποίες δεν προσδιορίστηκαν εντός των προθεσμιών του άρθρου 4Δ, σύμφωνα με το άρθρο 103 Ν.4812/2021, δύνανται κατ' εξαίρεση να υποβληθούν από την 1η.7.2021 έως και τις 15.7.2021.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ, εντός του 2021, παρακολούθησε στενά και ενημέρωσε τα μέλη της για το σύνολο των εξελίξεων αναφορικά με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ), τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και εθνικό επίπεδο.

Συνεδριάσεις μελών

Κατά τη διάρκεια του 2021, η ΕΕΤ οργάνωσε και συντόνισε πληθώρα συναντήσεων – με τη μορφή τηλεδιάσκεψης - για τις ως άνω θεματικές, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και τη διασφάλιση κοινής κατανόησης των μελών, μέσω της συγκρότησης εξειδικευμένων ομάδων εργασίας για την επεξεργασία των ως άνω θεμάτων (λ.χ. Ομάδα Εργασίας Νομικών με αντικείμενο την υποβολή προτάσεων βελτίωσης των διατάξεων που αφορούν στα NPLs).

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ)

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις πρωτοβουλίες και στις δημόσιες διαβουλεύσεις της ΕΤΟ αναφορικά με τη θεματική των ΜΕΔ. Επίσης, υπέβαλε τακτικά προτάσεις και σχόλια στα κείμενα θέσεως της ΕΤΟ, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη διαμόρφωση της πολιτικής της.

Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων της ΕΕΤ

Η Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων συγκροτήθηκε τον Ιανουάριο του 2017 και έχει ως αντικείμενα εργασιών, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: (i) την παρακολούθηση του κανονιστικού πλαισίου για τις απαιτήσεις σε καθυστέρηση, (ii) την παρέμβαση προς τους αρμόδιους φορείς και τη διαβούλευση με αυτούς για τα θέματα των NPLs, καθώς και (iii) την ανάπτυξη λειτουργικών υποδομών μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των θεμάτων των NPLs.

Κύριοι θεματικοί άξονες των εργασιών της Επιτροπής, η οποία συνεδρίασε περί τις 11 φορές εντός του 2021, ήταν ο Ν. 4714/2020 για το πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ», ο Ν. 4790/2021 για το πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ II», ο Ν. 4745/2020 για την επιτάχυνση της εκδίκασης των εκκρεμών αιτήσεων του Ν. 3869/2010, ο Ν. 4738/2020 για τη Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας (Νέος Πτωχευτικός), καθώς και η αναθεώρηση του Κώδικα Δεοντολογίας της ΤτΕ. Παράλληλα, κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής συζητήθηκαν και διάφορα άλλα ζητήματα που άπτονται της διαχείρισης των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων. Σημειώνεται, ακόμη, ότι στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής προετοιμάζονταν τα προς συζήτηση θέματα με εκπροσώπους των Θεσμών για το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν στη διαχείριση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων.

Συνοψίζοντας, η Συντονιστική Επιτροπή κατά το έτος 2021 υπέβαλε σειρά παρατηρήσεων για το σύνολο των θεμάτων στο πεδίο της διαχείρισης των NPLs και βρισκόταν σε διαρκή συνεργασία με τους αρμόδιους για τα θέματα αυτά φορείς όπως ενδεικτικά, η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και η Τράπεζα της Ελλάδος. Κατά τα λοιπά και με εξαίρεση τα κοινού ενδιαφέροντος νομοθετικά και λειτουργικά ζητήματα, τα μέλη διαχειρίζονται χωριστά τα σε καθυστέρηση χαρτοφυλάκιά τους.

Α. Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Legal Committee

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της Legal Committee της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (EBF), η οποία συνεδρίασε 2 φορές εντός του έτους και καθ' όλη τη διάρκεια του 2021 ενημέρωνε συστηματικά τα μέλη της. Μεταξύ των θεματικών που απασχόλησαν τη Legal Committee ήταν η παρακολούθηση των διαβουλεύσεων που λαμβάνουν χώρα εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναμόρφωση του δικαίου αφερεγγυότητας, καθώς και η χάραξη πολιτικής για την υποβολή νομοθετικών προτάσεων προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ενώπιον του ΔΕΕ. Τέλος, εντός του 2021 η Legal Committee ασχολήθηκε με τη συλλογή και επικαιροποίηση υποθέσεων, οι οποίες εκδικάζονται ενώπιον του ΔΕΕ και αφορούν σε ζητήματα γενικότερου τραπεζικού ενδιαφέροντος.

Retail Committee

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της Retail Committee της EBF, η οποία συνεδρίασε 3 φορές εντός του έτους και καθ' όλη τη διάρκεια του 2021 ενημέρωνε συστηματικά τα μέλη της. Κύριο αντικείμενο εργασιών της εν λόγω Επιτροπής ήταν, μεταξύ άλλων, η παρακολούθηση της διαδικασίας αναθεώρησης της Οδηγίας για την καταναλωτική πίστη ('Consumer Credit Directive') και της διαβούλευσης για την αξιολόγηση εφαρμογής της Οδηγίας για την ενυπόθηκη πίστη ('Mortgage Credit Directive'). Περαιτέρω, μεταξύ των θεματικών που απασχόλησαν την Retail Committee και τα μέλη της εντάσσεται και η παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με την Οδηγία για την εξ αποστάσεως παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών ('Distance Marketing of Financial Services Directive').

Β. Διατραπεζικές Επιτροπές

Νομική Επιτροπή & Επιτροπή για θέματα καταναλωτή

Τα μέλη των ως άνω Επιτροπών ενημερώνονταν συστηματικά για τις σχετικές νομοθετικές εξελίξεις σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Η ΕΕΤ ενημέρωνε τα μέλη των Επιτροπών, μεταξύ άλλων, για τις θεματικές που απασχόλησαν τη Legal και τη Retail Committee της EBF, αντίστοιχα.

Γ. Λοιπά θέματα

Μεταγραφή περιουσιακών στοιχείων μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων

Στις 18 Μαΐου 2021 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α' 78), ο Ν. 4799/2021 για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/878 και την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ. Τα μέλη της ΕΕΤ ενημερώθηκαν για το κόστος και τη διαδικασία μεταγραφής περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 113 και 114 του εν λόγω νόμου.

Αυτοδίκαιη άρση παρακράτησης κυριότητας οχημάτων ιδιωτικής χρήσης

Η ΕΕΤ κατόπιν σχετικών διαβουλεύσεων με τα μέλη της υπέβαλε προς το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών πρόταση νομοθετικής ρύθμισης σχετικά με την αυτοδίκαιη άρση της παρακράτησης κυριότητας για τα οχήματα ιδιωτικής χρήσης και ενημέρωσε τα μέλη της για τη δημοσίευση των σχετικών διατάξεων του Ν. 4784/2021.

Πληροφοριακό σύστημα ακινήτων

Κατόπιν διαβουλεύσεων με τα μέλη της, η ΕΕΤ απέστειλε προς τον Διοικητή της ΑΑΔΕ παρατηρήσεις ως προς πρακτικά ζητήματα που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος ακινήτων σχετικά με την υλοποίηση του υποσυστήματος Ε9. Οι παρατηρήσεις της ΕΕΤ ελήφθησαν υπόψη από την ΑΑΔΕ στην επικαιροποιημένη έκδοση του υποσυστήματος δηλώσεων Ε9.

1. Συνεργασία EET – Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

A. Ενίσχυση επιχειρήσεων που επλήγησαν λόγω της πανδημίας του COVID-19

Η EET συνέχισε με εντατικούς ρυθμούς τη συνεργασία της με την πολιτική ηγεσία και τα υπηρεσιακά στελέχη του Υπουργείου με σκοπό τη χορήγηση ρευστότητας στις επιχειρήσεις της χώρας και τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας, δεδομένης της εξαιρετικά δυσμενούς συγκυρίας λόγω συνέχισης της υγειονομικής κρίσης καθόλη τη διάρκεια του έτους.

Υπ' αυτό το πρίσμα, η EET, συντόνισε τις ενέργειες των Τραπεζών μελών της και υπέβαλε αρμοδίως τις απόψεις της στο πλαίσιο τόσο της απρόσκοπτης και ομαλής ροής συνέχισης των ήδη υφιστάμενων χρηματοδοτικών εργαλείων και μέτρων ενίσχυσης προς τις επιχειρήσεις (λ.χ. πρόγραμμα επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων ΜμΕ) όσο και για το σχεδιασμό και δημιουργία, νέων, στοχευμένων προγραμμάτων που θα συμβάλλουν στην ουσιαστική ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες από την αναστολή ή τον περιορισμό της λειτουργίας τους.

Οι προτάσεις της EET αφορούσαν τη χρηματοδοτική στήριξη των επιχειρήσεων μέσω της δημιουργίας νέων προγραμμάτων από την ΕΑΤ αλλά και βελτιώσεων των ήδη υφιστάμενων με σκοπό την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε κεφάλαια ανάλογα με τις ανάγκες τους αλλά και σε συνδυασμό με τη διάθεση πόρων από άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα (ΕΣΠΑ, ΤΑΑ, κ.λπ.), καινοτόμα προγράμματα με ειδικά κριτήρια, καθώς και προγράμματα για κατηγορίες δικαιούχων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Στο πλαίσιο αυτό προτάθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- i. **Δημιουργία νέων Προγραμμάτων** (εγγυοδοσίας και συγχρηματοδοτούμενων) όπως: προγράμματα που θα αφορούν συγκεκριμένους αναπτυξιακούς πυλώνες (π.χ. εξαγωγές, πράσινη μετάβαση, κ.τ.λ.) και τα οποία θα συνδυάζουν παράλληλα την παροχή κινήτρων για την επίτευξη συγκεκριμένων μετρήσιμων στόχων παρέχοντας τη δυνατότητα, επίσης, λήψης επιχορήγησης προς αποπληρωμή μέρους του δανείου, προγράμματα χρηματοδότησης της ίδιας συμμετοχής επιχειρηματικών σχεδίων που έχουν ενταχθεί σε δράσεις ΕΣΠΑ ή στο πλαίσιο του ΤΑΑ με σκοπό την επίσπευση απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων, προγράμματα με σκοπό την ενίσχυση νεοφυών (λειτουργία μικρότερη των 3 ετών) επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων γυναικείας / περιφερειακής επιχειρηματικότητας ή ειδικών κλάδων (π.χ. Ελεύθερους Επαγγελματίες ή επιστήμονες), προγράμματα επιδότησης επιτοκίου προς επιχειρήσεις που κρίνονται ως μεσαίου ή υψηλού ρίσκου από τις τράπεζες ή είναι δύσκολη η πρόσβασή τους σε δανειακά κεφάλαια (π.χ. παρουσιάζουν αρνητικά ίδια κεφάλαια, λειτουργικές ζημιές, είναι υπό καθεστώς ρύθμισης, κ.λπ.), σχεδιασμό υβριδικών προϊόντων που θα συνδυάζουν επιδότηση

επιτοκίου (που επιτυγχάνεται από τη συν-επένδυση πόρων Τραπεζών-EAT) και εγγυοδοσία της EAT.

- ii. **Βελτιώσεις** στα ήδη υφιστάμενα προγράμματα όπως: επαναπροσδιορισμό των διάφορων χρηματοδοτικών εργαλείων ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας (βιωσιμότητα επιχείρησης, μη προβληματική επιχείρηση, διατήρηση θέσεων εργασίας), αύξησης της χρονικής διάρκειας των δανείων, αύξησης της περιόδου χάριτος καταβολής δόσεων κεφαλαίου, καθώς και του μέγιστου ποσού χρηματοδότησης, άρση των γεωγραφικών περιορισμών με σκοπό τη μεταφορά κεφαλαίων από περιοχές με μικρή ζήτηση σε περιοχές με μεγαλύτερη ζήτηση.
- iii. **Παροχή φορολογικών και λοιπών κινήτρων**, όπως απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής της εισφοράς του Ν. 128/75, παροχή φορολογικών κινήτρων (προσαύξηση των εκπιπτομένων από τα ακαθάριστα έσοδα πληρωμών τόκων κατά 50%-100%, όσον αφορά δάνεια που εντάσσονται σε συγκεκριμένα προγράμματα ή επενδυτικά σχέδια), παροχή «Πιστοποιημένης Εκπαίδευσης» μικρομεσαίων επιχειρήσεων ώστε να αποκτήσουν το δικό τους επιχειρηματικό σχέδιο και να διευκολύνεται η πρόσβασή τους σε πηγές χρηματοδότησης, επαναπροσδιορισμός κριτηρίων για τη χορήγηση ασφαλιστικής ή φορολογικής ενημερότητας για τις επιχειρήσεις των οποίων η δραστηριότητα έχει επηρεαστεί από την πανδημία (μειωμένος τζίρος, ζημιές) και εξ' αυτού του λόγου υπάρχει αδυναμία τήρησης πλάνου αποπληρωμής ρυθμισμένων οφειλών, καθώς επίσης και στόχευση σε επιχειρήσεις με αναπτυξιακή προοπτική.

Β. Προτάσεις της ΕΕΤ για την ενεργό συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων στη διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.

Η ΕΕΤ σε συνεργασία με τις τράπεζες μέλη της υποστηρίζει διαχρονικά το πλαίσιο λειτουργίας των αναπτυξιακών παρεμβάσεων έχοντας συμβάλλει ενεργά κατά το παρελθόν στην υλοποίηση των δράσεων που αφορούν στην επιχειρηματική κοινότητα στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ.

Υπ' αυτό το πρίσμα υπέβαλε τις προτάσεις των Τραπεζών μελών της επί του κειμένου που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και οι οποίες αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τη διαμόρφωση ενός οδηγού βάσει του οποίου θα μπορούν να συνδυάζονται συγκεκριμένες δράσεις ΕΣΠΑ με τα τρέχοντα εν ισχύ χρηματοδοτικά εργαλεία, τη συμμετοχή της ΕΕΤ στα θεματικά δίκτυα που διοργανώνονται για τα χρηματοδοτικά εργαλεία, στη δυνατότητα συμμετοχής των τραπεζών στην πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου, στη δυνατότητα μείωσης του χρονικού διαστήματος για την καταβολή στους δικαιούχους των ενισχύσεων, κ.λπ.

Γ. Συνεργασία της ΕΕΤ με την Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και ΕΣΠΑ

Η ΕΕΤ, συνεργάστηκε με τα αρμόδια στελέχη της Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και ΕΣΠΑ ενόψει της έγκρισης, από τα αρμόδια ευρωπαϊκά

όργανα, του νέου Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης για τη χώρα μας στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου (2021-2027).

Με δεδομένο ότι το 30% των πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το 37% των πόρων του Ταμείου Συνοχής πρόκειται να κατευθυνθούν σε δράσεις αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σε επίπεδο ΕΕ, η ΕΕΤ υπέβαλε αρμοδίως τις απόψεις της για την επίτευξη του στόχου αυτού και σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της βιώσιμης χρηματοδότησης που ήδη εφαρμόζεται από τα πιστωτικά ιδρύματα τα τελευταία χρόνια υπό το πρίσμα του νέου κανονιστικού/ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΕ για τη μετάβαση σε μια πράσινη και ανθεκτική, κλιματικά ουδέτερη, οικονομία.

Δ. Επενδυτικός / Αναπτυξιακός νόμος

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο κοινής ομάδας εργασίας που έχει συγκροτηθεί μεταξύ του αρμόδιου Υπουργείου, της ΕΕΤ και των Τραπεζών, υπέβαλε τις προτάσεις της για την ενεργό συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων σε όλα τα στάδια υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του Αναπτυξιακού Νόμου, με σκοπό την επίσπευση ολοκλήρωσης των έργων, μειώνοντας δραστικά τους χρόνους αξιολόγησης, ελέγχου και πιστοποίησής τους, εξασφαλίζοντας έτσι την ομαλή ροή των υποβληθεισών χρονοδιαγραμμάτων των επενδυτών αφού οι ιδιαίτερα μεγάλες καθυστερήσεις αποδυναμώνουν ουσιαστικά τα εκ του νόμου παρεχόμενα κίνητρα.

Η ΕΕΤ συνέδραμε στην πρόοδο των εργασιών για τη δημιουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) που αναπτύσσεται από την ανάδοχο εταιρεία μέσω του οποίου θα συντελεστούν όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες (από την υποβολή των προτάσεων έως και την εκταμίευση των πόρων) στο πλαίσιο του νέου, υπό διαμόρφωση, νόμου.

Ε. Συνεργασία ΕΕΤ με την Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας

Η ΕΕΤ ανταποκρίθηκε θετικά σε αίτημα της ΓΓΒ και συμμετείχε σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της για την ενίσχυση της ρευστότητας των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων με σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία στο πλαίσιο της προσαρμογής του Εθνικού Παρατηρητηρίου για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ) στις ανάγκες της νέας Αναπτυξιακής/Βιομηχανικής Πολιτικής 2020-2030 και της πολιτικής για τις ΜμΕ.

ΣΤ. Τραπεζικοί Λογαριασμοί έργων ΠΔΕ

Η ΕΕΤ συνεργάστηκε με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με σκοπό τον επανασχεδιασμό των υφιστάμενων διεπαφών ΥΠΑΝΕΠ και Τραπεζών με απώτερο στόχο την οριστικοποίηση ενός ενιαίου συστήματος παρακολούθησης των τραπεζικών συναλλαγών που αφορούν πληρωμές έργων του ΠΔΕ.

Η μεταφορά πιστώσεων γίνεται σε διακριτούς τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούνται σε εμπορικές και συνεταιριστικές τράπεζες και εν συνεχεία από τους λογαριασμούς αυτούς εκτελούνται οι τελικές πληρωμές των έργων.

2. Συνεργασία ΕΕΤ - Υπουργείου Οικονομικών

Α. Συμβούλιο Ρευστότητας

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά καθόλη τη διάρκεια του έτους στο Συμβούλιο Ρευστότητας που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Οικονομικών προκειμένου να συνδράμει από κοινού με τη Δημόσια Διοίκηση (Υπ. Οικονομικών και Υπ. Ανάπτυξης και Επενδύσεων) και τους λοιπούς συμμετέχοντες φορείς (Τράπεζα της Ελλάδος και Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα) στην περαιτέρω ενίσχυση της επιχειρηματικής κοινότητας, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης.

Το Συμβούλιο Ρευστότητας αποτελεί το αρμόδιο όργανο για την επιτέλεση του σκοπού του Παρατηρητηρίου Ρευστότητας, ο οποίος είναι η παρακολούθηση της ρευστότητας στην αγορά, αυτοτελώς, καθώς και σε συνάρτηση με την πιστωτική επέκταση, στο πλαίσιο της κατεύθυνσης στήριξης της οικονομίας και της μέγιστης δυνατής αξιοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας των επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο εργασιών του Συμβουλίου συγκροτήθηκε αρμόδια Υποστηρικτική Ομάδα Εργασίας – με συμμετοχή και της ΕΕΤ - με σκοπό τη συστηματικότερη και πιο στοχευμένη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων παροχής ρευστότητας, και απώτερο στόχο την ορθότερη παρακολούθηση, αξιολόγηση και βελτίωση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών εργαλείων, καθώς και το σχεδιασμό νέων ώστε να καταστεί εφικτή, κατά τον βέλτιστο δυνατό βαθμό, η δυναμικότερη ανάκαμψη και ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Β. Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

Η ΕΕΤ συνεργάστηκε στενά με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών και τη Διοίκηση του ΤΑΑ με σκοπό την επίτευξη του στόχου για την ολοκλήρωση, εντός του 2021, όλων των κανονιστικών/ρυθμιστικών/συμβατικών κειμένων, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρησιακής συμφωνίας μεταξύ ΤΑΑ και πιστωτικών ιδρυμάτων που εκδήλωσαν ενδιαφέρον συμμετοχής στη διάθεση των πόρων του Ταμείου.

Προς το σκοπό αυτό η ΕΕΤ συγκρότησε ειδική διατραπεζική ομάδα η οποία συντόνιζε το έργο προκειμένου να επιλυθούν έγκαιρα τα ζητήματα νομικής, τεχνικής και διαδικαστικής φύσεως με σκοπό την εμπρόθεσμη έναρξη του προγράμματος. Ειδικής επισήμανσης χρήζουν οι παρεμβάσεις της ΕΕΤ για:

- τον καθορισμό της διαδικασίας διάθεσης κεφαλαίων στα πιστωτικά ιδρύματα, των όρων και προϋποθέσεων της διαδικασίας χορήγησης των δανείων στις επιχειρήσεις, την εξειδίκευση των κριτηρίων και του τρόπου ελέγχου της επιλεξιμότητας των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και του ορισμού της διαδικασίας, των όρων και των κριτηρίων ανάθεσης σε αξιολογητές των επιλεξιμοτήτων των επενδυτικών σχεδίων, και

- τα κριτήρια αξιολόγησης της επιλεξιμότητας των επενδυτικών σχεδίων που χρηματοδοτούνται με δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Γ. Πληροφοριακό Σύστημα - Πλατφόρμα ΤΑΑ

Η ΕΕΤ, δεδομένου ότι η πρόβλεψη όλων των επιμέρους διαδικασιών για την υλοποίηση των έργων του Ταμείου (από την υποβολή της αίτησης ενός επενδυτή, την έγκριση – Τράπεζας και ανεξάρτητου Ελεγκτή – την παρακολούθηση, πιστοποίηση, ολοκλήρωση και πληρωμή των έργων) είναι να γίνεται μέσα από ένα κοινό, για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, δημιούργησε επίσης ad hoc Ομάδα Έργου με σκοπό την ολοκλήρωση και του έργου αυτού.

Έτσι η συνεργασία ΕΕΤ, Τραπεζών και Δημόσιας Διοίκησης συνεχίστηκε αμείωτα και με την ανάδοχο εταιρεία που ανέλαβε την υλοποίηση του ΟΠΣ (Πλατφόρμας) προκειμένου να επισπευσθεί η ολοκλήρωση όλων των απαιτούμενων ενεργειών και να καταστεί εφικτή η παραγωγική λειτουργία της Πλατφόρμας όσο το δυνατόν συντομότερα προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών, με κανόνες πλήρους διαφάνειας και αξιοπιστίας αλλά και διαρκούς παρακολούθησης της πορείας του Ταμείου και της διοχέτευσης των πόρων του σύμφωνα με τους στόχους της πράσινης μετάβασης και ψηφιακού μετασχηματισμού που έχει θέσει η ΕΕ.

Δεδομένου ότι μέσω του ΤΑΑ προωθούνται δράσεις που συμβάλλουν στην κάλυψη των κενών ανταγωνιστικότητας των μικρότερων ελληνικών επιχειρήσεων, οι Τράπεζες ανέλαβαν διαρκείς πρωτοβουλίες δημοσιότητας του Προγράμματος με σκοπό την ενημέρωση των επιχειρήσεων.

3. Συνεργασία ΕΕΤ – Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Α. Προγράμματα Εξοικονόμησης Ενέργειας κατοικιών

Στο πλαίσιο της μακρόχρονης και εποικοδομητικής συνεργασίας της ΕΕΤ με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου για τα προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας κατοικιών για φυσικά πρόσωπα / νοικοκυριά, συζητήθηκαν και επιλύθηκαν ζητήματα διαχειριστικής φύσης για τα υφιστάμενα προγράμματα (Εξοικονομώ – Αυτονομώ) ενώ υπήρξε συστηματική διαβούλευση για το νέο **Πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2021»**. Ειδικότερα, η ΕΕΤ συνεργάστηκε με την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ), με σκοπό την έκδοση του οδηγού του νέου προγράμματος «Εξοικονομώ 2021» και την άμεση έναρξη αυτού (το Πρόγραμμα Εξοικονομώ 2021 εντάσσεται στα έργα που επιδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας).

Στο νέο πρόγραμμα προβλέπεται η συμμετοχή των τραπεζών στην παροχή δανειακών κεφαλαίων που φέρουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για τη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών (1η εισοδηματική κατηγορία), κατηγορία για την οποία έχει εξασφαλιστεί αυξημένο ποσοστό επιχορηγήσεων με ξεχωριστό προϋπολογισμό.

Β. Συμμετοχή της ΕΕΤ στο Εθνικό Συμβούλιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την κυκλική οικονομία

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά, σε συνεργασία και με άλλους παραγωγικούς φορείς (Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος, Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Συμβούλιο ΣΕΒ για τη βιώσιμη ανάπτυξη, Σύνδεσμο Εξαγωγέων, Σύνδεσμο Βιομηχανιών Πλαστικών Ελλάδος, κ.ά.) στις εργασίες του Εθνικού Συμβουλίου Κυκλικής Οικονομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στόχος του Συμβουλίου είναι η διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών και ανάληψη δράσεων στρατηγικού χαρακτήρα στο πλαίσιο μετάβασης από το γραμμικό στο κυκλικό μοντέλο ανάπτυξης της οικονομίας σύμφωνα και με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (European Green Deal).

Στο πλαίσιο των εργασιών του Εθνικού Συμβουλίου η ΕΕΤ υπέβαλε τις προτάσεις της για την εκπόνηση του ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης Κυκλικής Οικονομίας (ΣΔΚΟ) το οποίο θα αποτελέσει τον Οδικό Χάρτη της επικαιροποιημένης στρατηγικής της χώρας για τα έτη 2021 – 2025.

Δεδομένης της ανάγκης δημιουργίας «πράσινων» χρηματοδοτικών εργαλείων για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στον Οδικό Χάρτη του ΣΔΚΟ η ΕΕΤ υπέβαλε τις προτάσεις της, στο πλαίσιο λειτουργίας της Ομάδας Εργασίας για θέματα Sustainable Financing. Οι προτάσεις της ΕΕΤ έγιναν αποδεκτές και αφού εμπλουτίστηκαν περαιτέρω, υποβλήθηκαν στον αρμόδιο γενικό Γραμματέα του ΥΠΕΝ. Οι προτάσεις υποβλήθηκαν υπό μορφή μελέτης και αφορούσαν, μεταξύ άλλων:

- τη Δημιουργία Ταμείου εγγυοδοσίας για βιώσιμες / πράσινες επενδύσεις (συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων και κυκλικής οικονομίας),
- την κινητροδότηση και επιδότηση των τραπεζών από την Αναπτυξιακή Τράπεζα του επιτοκίου των λεγόμενων βιώσιμων δανείων -sustainability linked loans- βάσει των διεθνών αναγνωρισμένων αρχών για αυτά,
- τη μοριοδότηση επενδυτικών έργων με την προσθήκη περιβαλλοντικών κριτηρίων (συνδυαστικά και με το ανωτέρω για Προγράμματα του νέου ΕΣΠΑ (2021-2027) και του Αναπτυξιακού νόμου,
- την ενίσχυση της αειφορικότητας του προγράμματος αξιοποίησης της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου,
- την έκδοση Εθνικού Πράσινου Ομολόγου,
- την παροχή φορολογικών κινήτρων για επενδύσεις και δαπάνες με βιώσιμο προσανατολισμό, και
- την επιδότηση θέσεων εργασίας για «πράσινες» επιχειρήσεις (επιχειρήσεις που προωθούν την κυκλική οικονομία).

Γ. Συνεργασία της ΕΕΤ με την Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών

Η ΕΕΤ και οι τράπεζες μέλη της συνεργάστηκαν με την αρμόδια Γενική Γραμματεία του ΥΠΕΝ προκειμένου να υλοποιηθεί η πρόθεση του Υπουργείου να παρασχεθούν κίνητρα αντικατάστασης του στόλου παλαιών

επαγγελματικών αυτοκινήτων TAXI στο πλαίσιο του Προγράμματος επιδότησης Επιβατηγών Δημόσιας Χρήσης (Ε.Δ.Χ.) «ΠΡΑΣΙΝΑ ΤΑΞΙ».

Η εν λόγω πρωτοβουλία εντάσσεται στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και στο ευρύτερο πλαίσιο της μετάβασης των μεταφορών στην κλιματική ουδετερότητα σκοπεύοντας να συμβάλει στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των μεταφορών, κάτι το οποίο αποτελεί βασικό στόχο του πρώτου κλιματικού νόμου της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ πραγματοποίησε σειρά συναντήσεων με τις τράπεζες μέλη της και υπέβαλε στο ΥΠΕΝ τις προτάσεις της για ζητήματα που αφορούσαν το πρόγραμμα αυτό και κυρίως τους τρόπους με τους οποίους θα διευκολυνθεί και θα επισπευθεί η σχετική διαδικασία σύμφωνα με την περίμετρο των όρων του προγράμματος.

Δ. Σύνοδος της Ολομέλειας του Διεθνούς Οργανισμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA)

Η ΕΕΤ, ανταποκρινόμενη θετικά σε πρόσκληση της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υπέβαλε τις προτάσεις της ενόψει της συμμετοχής του αρμόδιου Υπουργού στη 12^η Σύνοδο της Ολομέλειας του Διεθνούς Οργανισμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA).

Η συζήτηση αφορούσε τη θεματική ενότητα με τίτλο “Ministerial Meeting on Accelerating the Energy Transition Investments and Finance: The Role of Local Financial Institutions”.

4. Συνεργασία ΕΕΤ – Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης

Υλοποίηση επενδυτικών έργων στους Τομείς Μεταποίησης και Υδατοκαλλιέργειας στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020

Η ΕΕΤ συνέχισε τη συνεργασία της με την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου με σκοπό να διευκολύνει την πρόσβαση σε δανειακά κεφάλαια, δικαιούχων των οποίων τα επενδυτικά σχέδια έχουν ενταχθεί σε προγράμματα ενίσχυσης του ΠΑΑ 2014-2020, προκειμένου να επιταχυνθεί η υλοποίηση των επενδυτικών έργων τους (αφορά τους τομείς μεταποίησης, εμπορίας και ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων καθώς και τον Τομέα Υδατοκαλλιέργειας στο πλαίσιο του ως άνω Προγράμματος).

Προς τον σκοπό αυτό διερευνήθηκε η δυνατότητα χορήγησης χρηματοδοτικής στήριξης προς τους δικαιούχους με την εκχώρηση της επιχορήγησης από πλευράς των προς τις τράπεζες, μέσω διαδικασίας που έχει προταθεί να υλοποιείται από το ΠΣΚΕ.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΤ υπέβαλε τις απόψεις της στον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου τόσο επί των συμβατικών κειμένων που (Πρόσθετη πράξη) και της σχετικής Εγκυκλίου προς ενημέρωση των δικαιούχων όσο και επί διαδικαστικών θεμάτων με σκοπό την πλήρη ψηφιοποίηση της υφιστάμενης μέχρι σήμερα διαδικασίας.

5. Συνεργασία ΕΕΤ – Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Η ΕΕΤ συνεργάστηκε με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στο πλαίσιο της δράσης «ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων». Το πρόγραμμα αφορά τη χρηματοδότηση δράσεων για την ενίσχυση της ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2021 – 2027.

Ο προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης της εν λόγω δράσης συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα επιχορηγήσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

6. Συνεργασία ΕΕΤ – Υπουργείου Εξωτερικών (Regional Cooperation Council – SEE 2030 Strategy)

Στη Σύνοδο Κορυφής της Διαδικασίας Συνεργασίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης/ Southern East European Cooperation Process (SEEC), αποφασίστηκε η ανάθεση στο Περιφερειακό Συμβούλιο Συνεργασίας /Regional Cooperation Council (RCC) της προετοιμασίας της Στρατηγικής 2030 για την Νοτιοανατολική Ευρώπη, στο πλαίσιο της ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (UN 2030 SDGs Agenda).

Η ΕΕΤ, με δεδομένο ότι η χώρα μας έχει αναλάβει την Προεδρία της Διαδικασίας Συνεργασίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEEC) από τη 1^η Ιουλίου 2021 για ένα έτος, ανταποκρίθηκε καταρχάς θετικά στην πρόσκληση του Υπουργείου να διερευνηθεί η δυνατότητα να αναλάβει ενεργό ρόλο σε συγκεκριμένο στόχο της υλοποίησης της Στρατηγικής του (SEE 2030 Strategy), ο οποίος αναμένεται να εξειδικευτεί εντός του 2022.

7. Συνεργασία ΕΕΤ με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα

Η συνεργασία της ΕΕΤ με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) είναι διαχρονική και έχει φέρει όλα αυτά τα χρόνια απτά αποτελέσματα στην ενίσχυση της επιχειρηματικής κοινότητας και τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας. Ακόμα εντονότερη και πιο στενή ήταν αναμφιβόλως κατά το διάστημα της υγειονομικής κρίσης με σκοπό τη στήριξη των μικρομεσαίων, αλλά και των πολύ μικρών επιχειρήσεων, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία.

Η συνεργασία ΕΕΤ-ΕΑΤ αφορούσε καταρχάς όλο το φάσμα των οικονομικών δραστηριοτήτων προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στις επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε δανειακά κεφάλαια σύμφωνα με τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των αναγκών εκάστου κλάδου, αλλά και μέσω στοχευμένης στήριξης συγκεκριμένων κλάδων της οικονομίας, καθώς και υπό το πρίσμα προώθησης καινοτόμων προγραμμάτων με σύγχρονα χαρακτηριστικά και κριτήρια (π.χ. ESG).

Για τον λόγο αυτό η ΕΕΤ κατέγραψε και υπέβαλε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο προτάσεων.

Παράλληλα ΕΕΤ και ΕΑΤ συνεργάστηκαν στενά προκειμένου να στηρίξουν έμπρακτα, πέραν των άλλων μέτρων ενίσχυσης που έλαβαν, τους πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που προκάλεσαν οι πυρκαγιές του Αυγούστου

2021 με αναστολή πληρωμής των κάθε μορφής ενήμερων δανειακών υποχρεώσεων των πληγέντων, τα οποία έχουν λάβει από χρηματοδοτικά εργαλεία της EAT (ενέργεια στήριξης που οι Τράπεζες είχαν ήδη κάνει πρωτόβουλα για το δικό τους χαρτοφυλάκιο), αλλά και την αποχή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Όσον αφορά στα επιμέρους προγράμματα η συνεργασία EET και EAT αφορούσε ειδικότερα:

A. Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19

Η EET συνεργάστηκε στενά με την EAT στο πλαίσιο του «Ταμείου Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19» το οποίο δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε δανειακά κεφάλαια, μέσω της παροχής εγγυοδοσίας, και απώτερο σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας COVID -19 στη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο αυτό ενεργοποιήθηκε ο Γ΄ κύκλος του Ταμείου Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID – 19, με συγκεκριμένη στόχευση στην ενίσχυση των πολύ μικρών επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία, με την παροχή εγγυημένων δανείων κεφαλαίου κίνησης.

Η EET, με σκοπό την ενίσχυση της παραγωγής νέων δανείων για τη συγκεκριμένη, ιδιαίτερα ευάλωτη από την πανδημία, κατηγορία επιχειρήσεων, καθώς και τη μέγιστη δυνατή απορρόφηση των πόρων του Ταμείου έως την καταληκτική ημερομηνία που αρχικώς είχε τεθεί (31/12/2021), υπέβαλε αρμοδίως τις προτάσεις των Τραπεζών μελών της.

Οι προτάσεις αυτές αφορούσαν κυρίως την περίμετρο των δικαιούχων του προγράμματος (κριτήρια επιλεξιμότητας τελικών αποδεκτών), καθώς και το μέγιστο ύψος του παρεχόμενου δανείου. Συγκεκριμένα προτάθηκε να θεωρούνται ως επιλέξιμες για το πρόγραμμα, οι πληγείσες πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν κύκλο εργασιών έως Ευρώ 1.000.000 (από Ευρώ 200.000 που ίσχυε) και να αυξηθεί το ανώτατο ύψος δανείου ώστε οι δικαιούχοι να έχουν την δυνατότητα να λάβουν χρηματοδότηση έως Ευρώ 250.000 (από Ευρώ 50.000 που ίσχυε), διατηρώντας το όριο του 25% επί του συνολικού κύκλου εργασιών της εκάστοτε επιχείρησης κατά το έτος 2019.

Πλέον δε αυτών, η EET υπέβαλε και ερωτήματα που αφορούσαν τις γενικότερες απαιτήσεις του Προγράμματος με σκοπό τη μείωση ενεργειών και διαδικασιών που επιβαρύνουν την απρόσκοπτη και ομαλή λειτουργία του Προγράμματος (περιορισμό των απαιτούμενων δικαιολογητικών, μείωση των ανταλλασσόμενων αρχείων, κ.λπ).

B. Ταμείο Επιχειρηματικότητας – ΤΕΠΙΧ II

Η EET, με στόχο τη μακρόχρονη ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων και προκειμένου αυτές να αντιμετωπίσουν με μεγαλύτερη αντοχή τις συνέπειες από την αναστολή ή τον περιορισμό της λειτουργίας τους λόγω πανδημικής κρίσης, συνεργάστηκαν στενά με τη Διοίκηση και τα στελέχη της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (EAT) στο πλαίσιο της ομαλής ροής του προγράμματος επιχειρηματική χρηματοδότηση του ΤΕΠΙΧ II.

Συγκεκριμένα η EAT στο πλαίσιο ελέγχου των συμβατικών υποχρεώσεων των δικαιούχων που είχαν ενταχθεί στα προγράμματα του ΤΕΠΙΧ II «Κεφάλαιο Κίνησης με επιδότηση επιτοκίου» (υποχρέωση της διατήρησης του αριθμού των απασχολούμενων, η μη τήρηση της οποίας οδηγεί στην εφεξής οριστική παύση καταβολής της επιδότησης επιτοκίου) συνεργάστηκε με την ΕΕΤ και τις Τράπεζες προκειμένου οι τελευταίες να προβούν σε περαιτέρω έλεγχο του πελατολογίου τους ως προς την συγκεκριμένη υποχρέωση.

Ακολούθησε συνεργασία των Τραπεζών με τις επιχειρήσεις πελάτες τους, δικαιούχους των ως άνω προγραμμάτων, προκειμένου να προσκομίσουν, όπου απαιτήθηκε, τα απαραίτητα δικαιολογητικά ώστε να συνεχίσουν να απολαμβάνουν των ευεργετημάτων που προβλέπει το ως άνω Πρόγραμμα.

Γ. Ταμείο Εγγυοδοσίας EAT-TMEΔΕ

Η ΕΕΤ σε συνεργασία με τις τράπεζες μέλη της και υπέβαλε αρμοδίως τις προτάσεις της τόσο στο πλαίσιο διαμόρφωσης του τελικού κειμένου της επιχειρησιακής συμφωνίας για το νέο Ταμείο Εγγυοδοσίας - το οποίο απευθύνεται σε επιχειρήσεις του κατασκευαστικού/μελετητικού κλάδου - όσο και για ζητήματα λειτουργικής/διαδικαστικής φύσης ενόψει της οριστικής δημοσίευσης της σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Περαιτέρω δε, σχεδιάστηκαν και συμφωνήθηκαν και οι απαιτούμενες μηχανογραφικές προσαρμογές στα συστήματα των Τραπεζών με σκοπό την άμεση έναρξη του προγράμματος αυτού.

8. Συμμετοχή σε έρευνες/μελέτες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ)

Α. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων του Ομίλου ΕΙΒ για τη στήριξη των επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια της πανδημίας

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις Τράπεζες μέλη της συμμετείχε στην έρευνα που διεξήγαγε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων του Ομίλου ΕΤΕπ καθόλη τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, και απώτερο στόχο την καταγραφή τυχόν ζητημάτων που αντιμετώπισε ο τραπεζικός τομέας στο πλαίσιο παροχής ρευστότητας σε επιχειρήσεις.

Τα κύρια σημεία των απαντήσεων αφορούσαν τις ακόλουθες θεματικές:

- την εξέλιξη της πανδημίας για τους ενδιαμέσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς όσον αφορά τυχόν επιπτώσεις στην πρόσβαση των επιχειρήσεων και ειδικότερα των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων,
- την επάρκεια της δέσμης μέτρων στήριξης του ΕΙΒ Group κατά την περίοδο της πανδημίας αλλά και τη φάση ανάκαμψης,
- το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων.

B. Μελέτη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) σχετικά με το Financial instruments funded by the European Social Fund (FI ESF)

Η ΕΕΤ συμμετείχε σε έρευνα, που διεξήχθη, κατ' εντολή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από εξωτερικούς συνεργάτες των εν λόγω θεσμικών οργάνων με σκοπό να διερευνηθεί η αποτελεσματικότητα δημιουργίας χρηματοδοτικών εργαλείων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Η μορφή της χρηματοδότησης αφορούσε σε μικρο-πιστώσεις, crowdfunding, social contracting, κ.λπ. Τα εν λόγω χρηματοδοτικά εργαλεία θα μπορούν να αναπτυχθούν και να διατεθούν στις επιχειρήσεις μέσα από τις ήδη υφιστάμενες δομές των Τραπεζών, σε ενδεχόμενη συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

9. Συνεργασία με το κέντρο κλιματικής αλλαγής & βιωσιμότητας της Τράπεζας της Ελλάδος

Η ΕΕΤ έχει αναπτύξει μονιμότερη συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία της Τράπεζας της Ελλάδος στη θεματική των βιώσιμων χρηματοοικονομικών και της αειφόρου ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό διερευνήθηκε η συμβολή της ΕΕΤ σε δράσεις του ευρωπαϊκού πολυετούς προγράμματος LIFE-AdaptInGR Ενισχύοντας την εφαρμογή πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα, το οποίο αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα έργα για την προσαρμογή της Ελλάδας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Το έργο φιλοδοξεί να ενισχύσει την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής και των 13 Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή, κατά τον τρέχοντα 1ο κύκλο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή (2016-2025) και να προετοιμάσει τη μετάβαση στον 2ο κύκλο πολιτικής για την προσαρμογή (2026+), με κατάλληλες δράσεις σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

10. Συνεργασία με την εταιρεία Τειρεσίας

Η ΕΕΤ συνεργάστηκε και συνεχίζει να συνεργάζεται με την εταιρεία "Τειρεσίας" με σκοπό τη δημιουργία αρχείου θεσμικής πληροφόρησης το οποίο θα περιλαμβάνει ποιοτικές (μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με τον κύκλο εργασιών, κλάδος δραστηριοποίησης, γεωγραφική Περιφέρεια, κ.λπ.), καθώς και ποσοτικές αναλύσεις για τις χρηματοδοτήσεις που έχουν λάβει οι επιχειρήσεις της χώρας μας από το τραπεζικό σύστημα.

Σκοπός της δημιουργίας του εν λόγω αρχείου είναι η συστηματική συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων παροχής ρευστότητας, προς περαιτέρω αξιοποίηση από τη Δημόσια Διοίκηση δεδομένης και της διαρκούς προσπάθειας αυτής (ΔΔ) να στηρίξει τις πληττόμενες από την πανδημική κρίση επιχειρήσεις. Η δημιουργία του αρχείου θα επιτρέψει την αξιολόγηση των στοιχείων και κατ' αυτόν τον τρόπο θα καταστήσει εφικτή αφενός μεν τη βελτίωση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών εργαλείων, αφετέρου δε, τον σχεδιασμό και εφαρμογή στοχευμένων πολιτικών ενίσχυσης από τη Δημόσια Διοίκηση, για τη στήριξη κλάδων οικονομικής δραστηριότητας που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα «επιβίωσης» λόγω της υγειονομικής κρίσης.

Η ΕΕΤ συνδιαμόρφωσε το περιεχόμενο σχετικού ερωτηματολογίου που καταρτίστηκε πρωτίστως από την εταιρεία Τειρεσίας, ώστε να καθοριστεί σε πρώτο στάδιο ποια θα είναι η αποτύπωση των επιχειρηματικών και λειτουργικών αναγκών και ακολούθως να προχωρήσει η οριστικοποίηση του συνόλου των απαιτούμενων δεδομένων και των ορισμών τους (data dictionary).

11. Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ)

Η ΕΕΤ συνεργάστηκε με την αρμόδια Διεύθυνση του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) και τις τράπεζες μέλη της με σκοπό τη διευκόλυνση των δικαιούχων να υλοποιήσουν τα επενδυτικά τους σχέδια στο πλαίσιο του υπο 5.1 μέτρου του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ). Διαμορφώθηκε και συνομολογήθηκε το περιεχόμενο των συμβατικών κειμένων (Πρόσθετη Πράξη) για το πλαίσιο της συνεργασίας Τραπεζών και δικαιούχων της συγκεκριμένης δράσης, η οποία αφορούσε και τις περιπτώσεις που η δανειακή διευκόλυνση υλοποιείται με σύμβαση πίστωσης με Ανοικτό Αλληλόχρεο Λογαριασμό.

12. Συμμετοχή της ΕΕΤ στην Ομάδα Εργασίας του έργου SMAFIN (Supporting Smart Financing Implementation for Energy Efficient Balkan Buildings)

Η ΕΕΤ συμμετέχει στην Ομάδα Εργασίας που έχει συσταθεί για την υλοποίηση του έργου SMAFIN, το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Horizon 2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αφορά στη σύνδεση της «έξυπνης χρηματοδότησης» με έργα εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια, υποδομές, βιομηχανία, και ΜμΕ.

Το έργο αυτό είναι διαβαλκανικό (Βουλγαρία, Ελλάδα, Κροατία και Ρουμανία) υπό το συντονισμό του ΚΑΠΕ και έχει ως στόχο να διαμορφώσει προτάσεις σχετικά με τις εθνικές προτεραιότητες κάθε χώρας, καθώς επίσης και συνεργασίες για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση ή βελτίωση των εθνικών πολιτικών που αφορούν στην εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια.

Μέσα από τη συμμετοχή σε διαβουλεύσεις και συζητήσεις αναφορικά με τις ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες, εργαλεία, ευκαιρίες, εμπόδια αλλά και βέλτιστες πρακτικές, αναπτύχθηκαν προτάσεις πολιτικής (ΕΣΕΚ, Μακρόχρονη Στρατηγικής Αναβάθμισης Υφιστάμενου Κτιριακού Αποθέματος κ.ά.), καθώς και κατευθυντήριες γραμμές που θα ακολουθηθούν. Η ΕΕΤ συμμετείχε, ως εκ των βασικών συνομιλητών, στην εθνική συνάντηση που πραγματοποιήθηκε προς το σκοπό αυτό.

13. Δίκτυο Υπεύθυνων Οργανισμών και Ενεργών πολιτών (Quality net Foundation) / (Sustainable Greece 2020)

Η ΕΕΤ αποτελεί ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Πρωτοβουλίας Sustainable Greece 2020, συνυπογράφοντας τη Χάρτα της Βιώσιμης Ανάπτυξης στην Ελλάδα και συμμετέχοντας ενεργά στη διαμόρφωση της εργαλειακής Βιώσιμης Ανάπτυξης που αναπτύχθηκε.

Ειδικότερα η ΕΕΤ συνεργάζεται επί σειρά ετών με το Δίκτυο και συμμετείχε στις ομάδες αξιολόγησης των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών του Θεσμού Bravo, που αναπτύσσει έναν κοινωνικό διάλογο σε εθνικό επίπεδο με στόχο

τη δημιουργία μιας πλατφόρμας ανταλλαγής απόψεων, ενημέρωσης και ανοιχτής διαβούλευσης, καθώς και μιας ευρύτερης κουλτούρας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Σημειώνεται ότι η ΕΕΤ προεδρεύει, επίσης, της Ανεξάρτητης Κριτικής Επιτροπής του του Επιχειρηματικού Δείκτη Βιώσιμης Ανάπτυξης, η οποία αξιολογεί ολιστικά τις επιχειρήσεις σύμφωνα με τις επιδόσεις τους στα θέματα της Βιώσιμης Ανάπτυξης βάσει τεκμηριωμένης μεθοδολογίας που βασίζεται στα κριτήρια ESG και του Stakeholder Engagement.

14. Συνεργασία της ΕΕΤ με το Institute for Sustainable Development του European Public Law Organization (EPLO) :

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στην Ομάδα διαλόγου που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του Institute for Sustainable Development του European Public Law Organization (EPLO) και στόχο την ανάπτυξη των ΑΠΕ και την προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων και της κοινωνικής συνοχής.

Για την υλοποίηση αυτής της στοχοθέτησης υποβλήθηκε, και έλαβε την έγκριση του Πράσινου Ταμείου, πρόταση έργου με τίτλο: «*Πρώθηση των ΑΠΕ και διασφάλιση του περιβάλλοντος και της κοινωνικής συνοχής*», στο οποίο, πέραν της ΕΕΤ, συμμετείχαν η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ανανεώσιμων Πηγών-EREF, η ΡΑΕ, το ΚΑΠΕ, το ΕΜΠ, η ΕΛΕΤΑΕΝ, η Ελληνική Εταιρία περιβάλλοντος και Πολιτισμού, και άλλοι φορείς.

Έπειτα από πολύμηνη συνεργασία ολοκληρώθηκε το έργο και υποβλήθηκε στη Δημόσια Διοίκηση. Μέρος του τελικού παραδοτέου αποτέλεσαν, μεταξύ άλλων, προτάσεις για τη μείωση των καθυστερήσεων στην υλοποίηση έργων ΑΠΕ λόγω κοινωνικών αντιδράσεων, τον προσδιορισμό σαφών μεθοδολογιών και διαδικασιών εκτίμησης των επιπτώσεων και προσδιορισμού μέτρων μετριασμού τους, χωροταξικές ρυθμίσεις, καταγραφή των αναγκών της χώρας στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ, κ.λπ.

Συνεργασία με ΤΧΣ

Η ΕΕΤ σε συνέχεια της συνεργασίας της με το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας για την προώθηση των βιώσιμων χρηματοοικονομικών στο τραπεζικό περιβάλλον, συμμετείχε στο ESG materiality analysis που διεξήγαγε το ΤΧΣ. Το Ταμείο, αναγνωρίζοντας την αξία που μπορεί να επιφέρει η βελτιωμένη επίδοση σε θέματα ESG και βιώσιμης ανάπτυξης, συνεργάζεται με τα εμπλεκόμενα μέρη με σκοπό, πέραν των άλλων, να συμβάλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προέρχονται από την κλιματική αλλαγή.

Συμμετοχή της ΕΕΤ σε Ημερίδες/Συνέδρια/Εκδηλώσεις

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο της ενεργούς συμβολής της στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, συμμετείχε σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας του δημόσιου τομέα αλλά και σε ιδιωτικές πρωτοβουλίες καθώς και σε πλήθος Ημερίδων, Συνεδριάσεων, Webinars, Fora κ.ά. με σκοπό να συνεισφέρει στο δημόσιο διάλογο, αλλά και να συνδράμει στη βιώσιμη ανάπτυξη και χρηματοδότηση

Επίσης, στο πλαίσιο συμμετοχής της ΕΕΤ στην ομάδα Εργασίας Sustainable Finance της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, ως μέλος αυτής, παρέθεσε τις απόψεις της στις δημόσιες διαβουλεύσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

- Κανονισμός Ταξινόμησης (Taxonomy Regulation)
- Κανονισμός Κοινωνικής Ταξινόμησης (Social Taxonomy)
- Οδηγία δημοσιοποίησης μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών (CSRD)

Συμμετοχή της ΕΕΤ σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας του Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο της προώθησης του καταστατικού της σκοπού, συμμετέχει στις ακόλουθες επιτροπές και ομάδες έργου του Δημόσιου και ευρύτερου Δημόσιου τομέα:

1. Επενδυτική Επιτροπή του Ταμείου Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ) της ΕΑΤ
2. Επιτροπή ΕΣΠΑ
3. Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑΝΕΚ)
4. Γνωμοδοτική Επιτροπή του Ν.4399/2016 Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
5. Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν.4399/2016
6. Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος
7. Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Εταιρείας
8. Επενδυτικό Συμβούλιο JEREMIE
9. Ομάδα Εργασίας της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (ΟΚΕ) για την προώθηση πολιτικών αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής

Α. Πληρωμές

Πανευρωπαϊκή προσβασιμότητα των άμεσων πληρωμών σε ευρώ

Εντός του 2021, η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά το θέμα της προσβασιμότητας των άμεσων μεταφορών πιστώσεων σε ευρώ (SCT Inst), το οποίο συνεχίζει να αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα και με το σημείωμα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

αναφορικά με τα οφέλη των άμεσων πληρωμών ("instant payments") τον Σεπτέμβριο 2021, η πλήρης ανάπτυξη των άμεσων πληρωμών αποτελεί στρατηγικό στόχο, για την επίτευξη του οποίου αναμένει τη διάθεση της υπηρεσίας από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών σε όλα τα άτομα και τις επιχειρήσεις, υπό ελκυστικές συνθήκες, ανάπτυξη πρόσθετων νέων λειτουργιών και επίλυση των όποιων ζητημάτων χρήσης ανακύπτουν.

Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το πρώτο εξάμηνο του 2021 πραγματοποίησε ειδικά στοχευμένη δημόσια διαβούλευση για την ανάληψη (ή μη) νομοθετικής πρωτοβουλίας σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τις άμεσες πληρωμές ("instant payments"), αποσκοπώντας στη συλλογή πληροφοριών τεχνικού χαρακτήρα από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (π.χ. τράπεζες, ιδρύματα πληρωμών, ιδρύματα έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος, κ.λπ.) και "technical facilitators" που υποστηρίζουν την παροχή άμεσων πληρωμών. Η διαβούλευση αυτή πραγματοποιήθηκε σε συνέχεια του κειμένου στρατηγικής της σχετικά με τις πληρωμές μικρής αξίας ("retail payments strategy") που δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο του 2020.

Τον Δεκέμβριο του 2021, ολοκληρώθηκε επιτυχώς η προσχώρηση στο σχήμα SCT Inst επτά (7) εμπορικών τραπεζών μελών της ΕΕΤ και ενός ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος με μερίδιο αγοράς, σε όρους προσβασιμότητας λογαριασμών πληρωμών, υψηλότερο του 97%.

Ενοποίηση των συστημάτων TARGET2 και TARGET2 Securities

Η ΕΕΤ συνέχισε να ενημερώνει σε διαρκή βάση τα μέλη της για τις ενέργειες που απαιτούνται, σύμφωνα με το χρονοπρόγραμμα του έργου για την τεχνική και λειτουργική ενοποίηση των συστημάτων TARGET2 και T2S, με καταληκτική ημερομηνία τον Νοέμβριο του 2022.

Παράλληλα, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα, τη σημαντικότητα και την κρισιμότητα του εν λόγω έργου και της επίπτωσής του σε πολλές λειτουργίες και μονάδες των τραπεζών μελών της, η ΕΕΤ συγκρότησε το τελευταίο τρίμηνο του 2021, διατραπεζική ad hoc ομάδα έργου για την

παρακολούθηση της προόδου του έργου της ενοποίησης και την επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν και έχουν διατραπεζικό χαρακτήρα.

Ψηφιακό ευρώ

Η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά και παρείχε διαρκή ενημέρωση στις τράπεζες-μέλη της αναφορικά με τις εξελίξεις πιθανής έκδοσης ψηφιακού ευρώ από την ΕΚΤ. Η έναρξη της φάσης διερεύνησης ανακοινώθηκε τον Ιούλιο 2021, αφού είχε ολοκληρωθεί προηγουμένως δημόσια διαβούλευση της ΕΚΤ.

Το τελευταίο τρίμηνο του 2021 συγκροτήθηκε από την ΕΚΤ η συμβουλευτική ομάδα έργου “Digital Euro Market Advisory Group” (‘MAG’). Το διερευνητικό αυτό στάδιο θα διαρκέσει μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2023.

Σύμφωνα με την ΕΚΤ, το ψηφιακό ευρώ θα σχεδιαστεί ως

ηλεκτρονική μορφή χρήματος κεντρικής τράπεζας, προσβάσιμο σε όλους τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, όπως τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα. Θα συμπληρώνει τα μετρητά και σε καμία περίπτωση δεν θα τα αντικαταστήσει.

Πανευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πληρωμών (European Payments Initiative)

Η ΕΕΤ ενημέρωσε τα μέλη της για τη σύσταση της EPI Interim Company, σύμφωνα με το βελγικό δίκαιο και τη συμμετοχή 31 τραπεζών από επτά ευρωπαϊκές χώρες (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ολλανδία, Πολωνία και Φινλανδία) και δυο αποδέκτες συναλλαγών καρτών.

Απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών

Σύμφωνα με τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ζήτηση για προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες είναι μεγάλη και ο αριθμός των ατόμων με αναπηρίες προβλέπεται ότι θα αυξηθεί σημαντικά τα επόμενα χρόνια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ένα περιβάλλον όπου τα προϊόντα και οι υπηρεσίες είναι περισσότερο προσβάσιμα καθιστά δυνατή μια κοινωνία με λιγότερους αποκλεισμούς και διευκολύνει την αυτόνομη διαβίωση των ατόμων με αναπηρίες.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΤ με στόχο την έγκαιρη προετοιμασία ενημέρωσε τα μέλη της για τις βασικές διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 «σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών» (γνωστή και ως “European Accessibility Act”), η οποία θα πρέπει να ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη έως το καλοκαίρι του 2022 και θα αρχίσει να εφαρμόζεται από τον Ιούνιο του 2025.

Η Οδηγία δεν αφορά μόνο τον χρηματοπιστωτικό τομέα, αλλά επεκτείνει τις υποχρεώσεις και σε άλλους κλάδους της οικονομίας (επιβατικές μεταφορές, οπτικοακουστικές υπηρεσίες, υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου και ηλεκτρονικά βιβλία, κ.λπ).

Πρόσβαση στα μετρητά

Το θέμα της πρόσβασης στα μετρητά απασχολεί το Ευρωσύστημα και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στις 26.11.2020 συμφωνήθηκε η συγκρότηση ειδικού σκοπού ομάδας εργασίας στο πλαίσιο εργασιών του European Retail Payments Board (ERPB), η τελική έκθεση της οποίας ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2021.

Η ΕΕΤ κατά το διάστημα Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2021 παρακολούθησε στενά τις εργασίες του ERPB για την πρόσβαση καταναλωτών και επιχειρήσεων στα μετρητά. Τα μετρητά συνεχίζουν να είναι ευρέως προσβάσιμα στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, παρά την εντυπωσιακή αύξηση χρήσης των ψηφιακών μέσων πληρωμών.

Απαιτήσεις ισχυρής ταυτοποίησης πελάτη ('SCA') στις συναλλαγές με κάρτες πληρωμών

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες μέλη της, συνέχισε καθόλη τη διάρκεια του 2021 τον συντονισμό των διατραπεζικών ενεργειών που απαιτούνται για την εφαρμογή των απαιτήσεων ισχυρής ταυτοποίησης πελάτη ('SCA') στις συναλλαγές με κάρτες πληρωμών στο πλαίσιο του Νόμου 4537/2018 ('PSD 2'). Τα βασικότερα θέματα που απασχόλησαν τις τράπεζες-μέλη αφορούσαν:

- (1) την ολοκλήρωση του σχεδίου σταδιακής μετάπτωσης στις απαιτήσεις 'SCA' των συναλλαγών με κάρτες πληρωμών σε περιβάλλον ηλεκτρονικού εμπορίου, και
- (2) την εξέρευση ολιστικής λύσης για τη διαχείριση των επαναλαμβανόμενων συναλλαγών ("recurring transactions").

Όσον αφορά το σχέδιο σταδιακής μετάπτωσης, αυτό ξεκίνησε την 1^η Ιανουαρίου και ολοκληρώθηκε στις 31 Μαρτίου 2021. Μετά την ολοκλήρωσή του η ΕΕΤ απέστειλε επιστολή προς το Υπουργείο Οικονομικών και την Τράπεζα της Ελλάδος, με την οποία ενημέρωσε για τις δράσεις που έλαβαν οι τράπεζες-μέλη της καθόλη τη διάρκεια του α'

τριμήνου του 2021, εν μέσω πανδημικής κρίσης.

Ως προς τη διαχείριση των επαναλαμβανόμενων συναλλαγών, η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, απέστειλε τον Μάιο του 2021 επιστολή προς την Visa Hellas, προτείνοντας την εξεύρεση μόνιμης λύσης, πέραν της υιοθέτησης μεταβατικής περιόδου προσαρμογής.

Στο πλαίσιο διαρκούς ενημέρωσης του συναλλακτικού κοινού, η ΕΕΤ:

- δημοσίευσε Ανακοίνωση ενημέρωσης των καταναλωτών αναφορικά με τις νέες απαιτήσεις ασφαλείας των συναλλαγών με κάρτες πληρωμών σε περιβάλλον ηλεκτρονικού εμπορίου,
- δημοσίευσε Ανακοίνωση υπό μορφή συχνών ερωτήσεων και απαντήσεων για την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τις απαιτήσεις SCA.
- διαμόρφωσε προωθητικό video και ειδική ενότητα στην ιστοσελίδα της για τις απαιτήσεις SCA.

Παράλληλα, η EET ενημέρωνε διαρκώς τις τράπεζες-μέλη για τις εξελίξεις σε επίπεδο ΕΕ [π.χ. Γνώμες/ Ερωτήσεις και Απαντήσεις της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών ('ΕΒΑ'), αποφάσεις εθνικών αρμόδιων αρχών για περιόδους προσαρμογής των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, κ.λπ].

Τέλος, η EET συμμετείχε ενεργά και το 2021 στις εργασίες της ad hoc ομάδας έργου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας («ΕΤΟ») για τις απαιτήσεις 'SCA' στις συναλλαγές με κάρτες πληρωμών που διενεργούνται σε περιβάλλον ηλεκτρονικού εμπορίου, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και την ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εκπροσώπων των εθνικών ενώσεων τραπεζών στην εν λόγω θεματική.

Κοινά και ασφαλή ανοικτά πρότυπα επικοινωνίας ("Open Banking")

Το 2021, η EET παρακολούθησε στενά και ενημέρωνε διαρκώς τις τράπεζες μέλη της για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις στις θεματικές του «Open Banking» και SEPA Payment Account Access (SPAA) του Ευρωπαϊκού Συμβούλιο Πληρωμών (EPC).

Παράλληλα, η EET συνέχισε να ενημερώνει σε διαρκή βάση τις τράπεζες-μέλη της για τις ενέργειες που απαιτούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, προκειμένου να εξαλειφθούν τα πιθανά εμπόδια που ενδέχεται να υπάρχουν στις διεπαφές ('APIs') που ανέπτυξαν στο πλαίσιο του Νόμου 4537/2018 ('PSD 2'). Ειδικότερα, τα θέματα που απασχόλησαν τις τράπεζες-μέλη κατά τη διάρκεια του 2021 ήταν τα εξής:

- η περίπτωση του app-to-app redirection στα PSD 2 dedicated APIs,
- η περίπτωση του biometric authentication και authorisation login, και
- η περίπτωση χρήσης βιομετρικών στις υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμών ('PIS'), και

Έκδοση Υπουργικής Απόφασης στο πλαίσιο του Νόμου 2789/2000 για το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων

Με αφορμή την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η EET, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, επεξεργάστηκε, διαμόρφωσε και απέστειλε επιστολή προς το Υπουργείο Οικονομικών, την

Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναφορικά με την αναγκαιότητα έκδοσης Υπουργικής Απόφασης, βάσει της οποίας φορείς παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών με έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο θα εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 11(3) του Νόμου 2789/2000.

Το εν λόγω ζήτημα διευθετήθηκε με τη δημοσίευση του Νόμου 4850/2021, με το άρθρο 112 του οποίου προστέθηκε νέο άρθρο 30Α στο Νόμο 2789/2000, σύμφωνα με το οποίο «Επεκτείνεται έως την 31η.12.2023 η εφαρμογή του παρόντος στα ιδρύματα των περ. (i) έως (ν) της παρ. θ' του άρθρου 1, τα οποία συμμετέχουν άμεσα σε συστήματα διακανονισμού συναλλαγών, κατά την έννοια της παρ. α' του άρθρου 1, με έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο».

Αντίστοιχη πρωτοβουλία έχει αναλάβει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ενιαία αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος σε επίπεδο ΕΕ, με αφορμή και την επικείμενη τροποποίηση της Οδηγίας 98/26/EK1 «σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων» ('SFD'), η οποία αναμένεται να δημοσιευτεί το 2022.

Έκδοση εγκεκριμένων ψηφιακών πιστοποιητικών και χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις τραπεζικές συναλλαγές

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία και για λογαριασμό των μελών της, επεξεργάστηκε τις ακόλουθες προτάσεις προς το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

(α) Διαδικασία εξ' αποστάσεως ταυτοποίησης φυσικών προσώπων για την έκδοση εγκεκριμένων ψηφιακών πιστοποιητικών.

(β) Επέκταση εφαρμογής και στα πιστωτικά ιδρύματα της διάταξης του άρθρου 33 του Νόμου 4821/2021 περί θεσμοθέτησης της χρήσης ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις συναλλαγές φυσικών προσώπων με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

Διατραπεζική πρόταση συμπερίληψης των στοιχείων για τα τερματικά POS και e-POS στις απαιτήσεις της ισχύουσας ΠΟΛ 1033/2014

Με την ΠΟΛ 1033/2014, όπως ισχύει, καθιερώθηκε μια σειρά υποχρεώσεων αποστολής στοιχείων από τα πιστωτικά ιδρύματα στη φορολογική διοίκηση, στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των απαιτήσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 15 του Νόμου 4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις».

Ταυτόχρονα, οι τράπεζες που αποδέχονται συναλλαγές καρτών πληρωμών αποστέλλουν στην ΑΑΔΕ, ετησίως, στοιχεία για τα τερματικά POS και e-POS που διαθέτουν, για την προσυμπλήρωση του εντύπου Ε3 «Κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα» από τις υπόχρεες επιχειρήσεις.

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία και για λογαριασμό των τραπεζών-μελών της, πρότεινε στην ΑΑΔΕ την συμπερίληψη στην ΠΟΛ 1033/2014 και των στοιχείων για τα τερματικά POS και e-POS, με ημερομηνία αποστολής τους έως τις 31^η Μαρτίου κάθε έτους.

Διαρκής αύξηση στον αριθμό και την αξία μέσων πληρωμών πλην των μετρητών

Η ΕΕΤ, όπως κάθε χρόνο, ενημέρωσε τις τράπεζες-μέλη της για τη δημοσίευση, τον Ιούλιο του 2021, των στατιστικών στοιχείων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το έτος 2020 που αφορούν την Ελλάδα. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, καταγράφεται διαρκής, διψήφιου ποσοστού, αύξηση στον αριθμό και την αξία των ηλεκτρονικών συναλλαγών στην Ελλάδα τα τελευταία πέντε έτη.

Ειδικότερα, ο αριθμός των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν με τη χρήση (α) επιταγών, (β) χρεωστικών και πιστωτικών καρτών που έχουν εκδοθεί από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που λειτουργούν στην Ελλάδα, (γ) υπηρεσιών μεταφορών πίστωσης, (δ) υπηρεσιών άμεσων χρεώσεων, (ε) πληρωμών με προπληρωμένες κάρτες (ηλεκτρονικό χρήμα), και (στ) άλλων υπηρεσιών πληρωμών (π.χ. εμβάσματα) ανήλθαν, το 2020, σε 1,772 δισ. (+415 εκατ. σε σχέση με το 2019) και στις 166 συναλλαγές ανά κάτοικο (+39 συναλλαγές σε σχέση με το 2019).

Σε όρους αξίας συναλλαγών, οι μεταφορές πιστώσεων ανήλθαν σε 718,7 δισ. ευρώ (78,3% επί του συνόλου), οι επιταγές στα 66,4 δισ. ευρώ (7,2%), οι άμεσες χρεώσεις στα 8,9 δισ. ευρώ (1%), οι κάρτες πληρωμών στα 36,8 δισ. ευρώ (4%), το ηλεκτρονικό χρήμα στα 2,5 δισ. ευρώ (0,3%) και οι λοιπές υπηρεσίες πληρωμών (π.χ. εμβάσματα) στα 84,4 δισ. ευρώ (9,2%).

Στατιστικά στοιχεία χρήσης καρτών πληρωμών και τερματικών αποδοχής τους

Όπως κάθε χρόνο, η ΕΕΤ συγκέντρωσε, επεξεργάστηκε και απέστειλε στα μέλη της που συνεισφέρουν στοιχεία, στατιστικά στοιχεία χρήσης καρτών πληρωμών για αγορές και αναλήψεις μετρητών από ΑΤΜ, καθώς και αριθμού τερματικών αποδοχής τους (POS). Τα εν λόγω στοιχεία

συλλέγονται σε τριμηνιαία βάση.

Στατιστικά στοιχεία για το Internet και Mobile Banking, τα ΑΤΜ και τα ΑΡS

Όπως κάθε χρόνο, η ΕΕΤ συγκέντρωσε, επεξεργάστηκε και απέστειλε στα μέλη της που συνεισφέρουν στοιχεία, τα συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία χρήσης των δικτύων internet και mobile banking, ΑΤΜ και ΑΡS. Τα εν λόγω στοιχεία συλλέγονται σε τριμηνιαία βάση.

Στατιστικά στοιχεία Bancassurance

Η ΕΕΤ, με αφετηρία το 2021 συγκέντρωσε, επεξεργάστηκε και απέστειλε στα μέλη της που συνεισφέρουν στοιχεία, τα συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία αριθμού και αξίας ασφάλιστρων χαρτοφυλακίου και νέας παραγωγής στους κλάδους ιδιωτικής ασφάλισης (ζωής, υγείας, γενικές). Τα εν λόγω στοιχεία συλλέγονται σε τριμηνιαία βάση.

Στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ

Εντός του α' εξαμήνου 2021 ολοκληρώθηκε η συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων σχετικών με τα μεγέθη και τους διαρθρωτικούς δείκτες που αφορούν το σύνολο του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Τα μέρη που απαρτίζουν την ενότητα «Στατιστικά Στοιχεία» στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ ανανεώθηκαν πλήρως με την εισαγωγή στατιστικών στοιχείων για το έτος 2020.

Ειδικότερα, οι δραστηριότητες που αφορούν την ιστοσελίδα της ΕΕΤ για το 2021 συνοψίζονται στην επικαιροποίηση και εισαγωγή αναθεωρημένων αρχείων παρουσίασης των στοιχείων έτους 2020 που αφορούν:

- τη διάρθρωση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος συνοπτικά και αναλυτικά (δίκτυο τραπεζικών καταστημάτων, αριθμό εργαζομένων, δίκτυο ΑΤΜ),
- συνοπτική και αναλυτική παρουσίαση της διεθνούς δραστηριότητάς τους (στοιχεία δικτύου τραπεζικών καταστημάτων και απασχολούμενου προσωπικού σε θυγατρικές και υποκαταστήματα των ελληνικών τραπεζών σε χώρες εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης), και
- συνοπτική και αναλυτική παρουσίαση των βασικών μεγεθών του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης σε επίπεδο τράπεζας, τραπεζικού ομίλου και υποκαταστημάτων αλλοδαπής που λειτουργούν στην Ελλάδα.

Πρόταση υλοποίησης των η-κατασχετηρίων και η-άρσεων από τους δήμους της χώρας

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, επεξεργάστηκε και διαμόρφωσε κατά τη διάρκεια του α' εξαμήνου του 2021 πρόταση υλοποίησης των η-κατασχετηρίων και η-άρσεων από τους δήμους της χώρας, την οποία και υπέβαλε στην Τειρεσίας Α.Ε, στο πλαίσιο των συζητήσεών της τελευταίας με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) για την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου.

Δράσεις στο πλαίσιο καταπολέμησης των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19

Συνεχίστηκαν και κατά τη διάρκεια του 2021 οι πρωτοβουλίες για την προστασία, τόσο του συναλλακτικού κοινού όσο και των απασχολούμενων στις τράπεζες μέλη της ΕΕΤ:

1. Όριο ποσού 50 ευρώ για ανέπαφες συναλλαγές με κάρτες πληρωμών χωρίς τη χρήση PIN

Στις 28 Ιουνίου 2021 η ΕΕΤ [Ανακοίνωσε](#) τη διατήρηση του ορίου ποσού των ανέπαφων συναλλαγών με κάρτες πληρωμών χωρίς τη χρήση PIN στο ύψος των 50 ευρώ από την 1η Ιουλίου 2021 και εφεξής.

Το συγκεκριμένο μέτρο υιοθετήθηκε πρώτη φορά τον Μάρτιο του 2020, ανανεώνονταν ανά τρίμηνο, λαμβάνοντας υπόψη την επιδημιολογική εξέλιξη και μονιμοποιήθηκε από την 1^η Ιουλίου 2021.

Ως εκ τούτου, όλες οι συναλλαγές, ανεξαρτήτως ποσού, μπορούν να πραγματοποιούνται ανέπαφα χωρίς παράδοση της κάρτας πληρωμών στον εκάστοτε υπάλληλο του καταστήματος όπου διενεργείται η συναλλαγή. Για συναλλαγές που υπερβαίνουν το ποσό των 50 ευρώ, εξακολουθεί να είναι απαραίτητη η πληκτρολόγηση του PIN από τον κάτοχο της κάρτας.

2. Αναστολή προθεσμιών, λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων και ρυθμίσεις για την παροχή ευεργετήματος μη καταχώρησής τους σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς

Κατά τη διάρκεια του 2021, η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, εξέδωσε τέσσερεις (4) Ανακοινώσεις για την ενημέρωση των συναλλασσομένων (εκδοτών και κομιστών αξιογράφων) σχετικά με:

- την αναστολή προθεσμιών, λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων, και
- τις ρυθμίσεις για την παροχή ευεργετήματος μη καταχώρησής τους σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς.

Οι εν λόγω ενημερώσεις απευθύνονταν:

- στους υπόχρεους προς πληρωμή αξιογράφων που διέθεταν Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) πληττόμενων επιχειρήσεων,
- στους υπόχρεους προς πληρωμή αξιογράφων των οποίων οι ΚΑΔ εντάχθηκαν εκ των υστέρων, με Υπουργικές Αποφάσεις, στην περίμετρο των πληττόμενων επιχειρήσεων, και
- στους υπόχρεους προς πληρωμή αξιογράφων που δεν ενέπιπταν στις ως άνω κατηγορίες.

Τέλος, παρόμοια Ανακοίνωση εξεδόθη τον Σεπτέμβριο του 2021 για τις επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στους Δήμους Ιστιαίας - Αιδηψού και Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Οι παραπάνω Δήμοι κηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης με σχετικές Αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

3. Κάρτα νέων για τον τουρισμό και τον πολιτισμό (Freedom Pass)

Το έργο αφορούσε την δωρεάν έκδοση ψηφιακής χρεωστικής κάρτας για την πίστωση της οικονομικής ενίσχυσης, ύψους 150 ευρώ σε νέους από 18 έως 25 ετών που είχαν εμβολιαστεί με τουλάχιστον μια δόση και ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2021.

4. Ειδική ενότητα στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ για τις εξελίξεις σε σχέση με την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο της στενής παρακολούθησης των ευρωπαϊκών και εθνικών εξελίξεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, επικαιροποιούσε διαρκώς την [ειδική ενότητα στην ιστοσελίδα της](#) για την ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων μερών (καταναλωτές, επιχειρήσεις κ.λπ).

Β. Ασφάλεια των συναλλαγών

Νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δημοσίευσε στις 20 Ιουλίου 2021 δέσμη νομοθετικών προτάσεων για τη ενίσχυση του υφιστάμενου πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Οι νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφορούν:

- τη συγκρότηση ευρωπαϊκής Αρχής καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
- την καθιέρωση ενός ενιαίου «εγχειριδίου κανόνων», ομοιόμορφης εφαρμογής από όλα τα υπόχρεα πρόσωπα (π.χ. πιστωτικά ιδρύματα),
- τη δημοσίευση Οδηγίας για την περαιτέρω σύγκλιση του ενωσιακού δικαίου

Η ΕΕΤ παρακολουθεί στενά τις σχετικές εξελίξεις και ενημερώνει διαρκώς τις τράπεζες-μέλη της. Παράλληλα, συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση των θέσεων της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας σε σειρά διαβουλεύσεων στη συγκεκριμένη θεματική.

Πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (‘ΕΒΑ’) στη θεματική της καταπολέμησης τέλεσης οικονομικών εγκλημάτων

Κατά τη διάρκεια του 2021, η ‘ΕΒΑ’ ανέλαβε μια σειρά από νομοθετικές πρωτοβουλίες στη θεματική της καταπολέμησης τέλεσης οικονομικών εγκλημάτων. Οι πρωτοβουλίες αυτές αφορούσαν:

- Τη δημοσίευση των αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών, οι οποίες καθορίζουν (α) τους παράγοντες κινδύνου ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε περιπτώσεις όπου θεωρείται σκόπιμη η λήψη απλουστευμένων και ενισχυμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας (“simplified and enhanced due diligence measures”) ως προς τον πελάτη (β) τα χαρακτηριστικά μιας, βάσει κινδύνου, εποπτικής προσέγγισης για την καταπολέμηση της

νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και τα προς λήψη μέτρα όταν ασκείται εποπτεία ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου.

- Τη δημοσίευση Γνώμης για τους κινδύνους που αφορούν το ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα στο σύνολό του, όπως εκείνους που απορρέουν από τη χρήση καινοτόμων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, καθώς και εκείνους που επηρεάζουν επιμέρους τομείς του, όπως ο κίνδυνος του “de-risking”.
- Τη διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης για τον ρόλο των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης στη θεματική της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Τη δημοσίευση των αναθεωρημένων κατευθυντηρίων γραμμών για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών για θέματα προληπτικής εποπτείας και των εθνικών Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (‘FIUs’).
- Τη δημοσίευση των αναθεωρημένων κατευθυντηρίων γραμμών, οι οποίες καθορίζουν τα χαρακτηριστικά μιας, βάσει κινδύνου, εποπτικής προσέγγισης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και τα προς λήψη μέτρα όταν ασκείται εποπτεία ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου (“Risk-Based Supervision Guidelines”).
- Τη δημόσια διαβούλευση για την εξ’ αποστάσεως ταυτοποίηση πελατών κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης.
- Τη δημοσίευση του τελικού σχεδίου ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τη διαμόρφωση μιας πανευρωπαϊκής βάσης δεδομένων στη θεματική της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Η ΕΕΤ συμμετείχε στη δημόσια διαβούλευση που διεξήγαγε η ΕΒΑ για τον ρόλο των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης στη θεματική της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, υποβάλλοντας σχόλια και παρατηρήσεις.

Επικαιροποίηση διατραπεζικού ενημερωτικού εντύπου «Συστηθήκατε; Αν όχι, κάντε το τώρα»

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, επεξεργάστηκε και διαμόρφωσε επικαιροποιημένο σχέδιο του διατραπεζικού ενημερωτικού εντύπου «Συστηθήκατε; Αν όχι, κάντε το τώρα».

Το ενημερωτικό, στα ελληνικά και αγγλικά, έντυπο οριστικοποιήθηκε το 2022 και είναι [διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ](#).

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 «σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου» στην ελληνική έννομη τάξη

Η ΕΕΤ ενημέρωνε συστηματικά τις τράπεζες-μέλη της σε όλα τα στάδια μέχρι τη δημοσίευση του Νόμου 4816/2021, με τα άρθρα 3-11 του οποίου ενσωματώθηκε στην εθνική μας έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2018/1673 (‘AMLD VI’).

Πρόταση τροποποίησης της ΠΕΕ αριθμ. 172/2/29.5.2020 της Τράπεζας της Ελλάδος

Με αφορμή την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της υπηρεσίας e-Gov KYC, η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, απέστειλε επιστολή προς την Τράπεζα της Ελλάδος με πρόταση τροποποίησης της ΠΕΕ 172/2/29.5.2020 (αφορά τη διαδικασία του digital onboarding), προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα άντλησης και αποθήκευσης των στοιχείων ταυτότητας των πελατών φυσικών προσώπων μέσω της υπηρεσίας e-Gov KYC.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση, η επικαιροποίηση στοιχείων ταυτότητας υφιστάμενου πελάτη στα συστήματα των τραπεζών θα γίνεται είτε με την προσκόμιση του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας από τον πελάτη ή εναλλακτικά, κατόπιν συναίνεσής του, μέσω της υπηρεσίας e-Gov KYC.

Η πρόταση της ΕΕΤ έγινε αποδεκτή από την Τράπεζα της Ελλάδος μέσω της δημοσίευσής της ΠΕΕ 188/26-4-2021.

Εξελίξεις στο πεδίο των οικονομικών κυρώσεων (“financial sanctions”)

Καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους, η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά και ενημέρωνε σε διαρκή βάση τις τράπεζες μέλη της για τις εξελίξεις στο πεδίο των οικονομικών κυρώσεων σε βάρος τρίτων (εκτός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) χωρών (π.χ. Ιράν, Βενεζουέλα, Βόρεια Κορέα). Παράλληλα, συμμετείχε ενεργά σε μια σειρά από σχετικές πρωτοβουλίες που ανέλαβε στην εν λόγω θεματική η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία («ΕΤΟ»).

Λειτουργία Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων του Νόμου 4557/2018

Η ΕΕΤ, καθόλη τη διάρκεια του έτους, ενημέρωνε τις τράπεζες-μέλη της για ζητήματα πρακτικής λειτουργίας του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων του Νόμου 4557/2018.

Παράλληλα, πρότεινε στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συγκεκριμένη διαδικασία διασύνδεσης και πρόσβαση των

τραπεζών-μελών της σε αυτό, ως υπόχρεα πρόσωπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Διατραπεζικό πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του Νόμου 4557/2018 και συνοδευτικό τυποποιημένο υπόδειγμα

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, επεξεργάστηκε, διαμόρφωσε και υπέβαλε στην Τράπεζα της Ελλάδος προς επισκόπηση και έγκριση διατραπεζικό πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπόχρεων προσώπων-μελών της, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 28 του Νόμου 4557/2018, συνοδευόμενο από ένα τυποποιημένο υπόδειγμα ανταλλαγής πληροφοριών.

Επικαιροποίηση της υπ' αριθμ. 1108437/2565/ΔΟΣ Υπουργικής Απόφασης «Καθορισμός Χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρείες»

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, διαμόρφωσε και απέστειλε επιστολή προς το Υπουργείο Οικονομικών, με αίτημα επικαιροποίησης της Υπουργικής Απόφασης για τον καθορισμό των χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρείες.

Η επικαιροποίηση αυτή κρίθηκε απαραίτητη από τις τράπεζες-μέλη στο πλαίσιο εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Διερεύνηση δυνατότητας έκδοσης ονομαστικού καταλόγου των προσώπων που ασκούν ή άσκησαν σημαντικό δημόσιο λειτούργημα στην Ελλάδα

Η ΕΕΤ πρότείνει στο Υπουργείο Οικονομικών τη δημοσίευση ονομαστικού καταλόγου των προσώπων που ασκούν ή άσκησαν σημαντικό δημόσιο λειτούργημα στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των στενών συνεργατών και συγγενών αυτών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ορισμό των Πολιτικώς Εκτεθειμένων Προσώπων (άρθρο 3) και στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 18 του Νόμου 4557/2018.

Διαλειτουργικότητα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου («ΓΕΜΗ») με τα πληροφοριακά συστήματα των τραπεζών

Δυνάμει του άρθρου 91(4) του Νόμου 4635/2019 προβλέφθηκε η διαλειτουργικότητα του ΓΕΜΗ με άλλα μητρώα, βάσεις δεδομένων, αρχεία και βιβλία που τηρούνται ηλεκτρονικά από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα του Νόμου 4261/2014 (ΦΕΚ Α' 107), από ιδρύματα πληρωμών του Νόμου 4537/2018 (ΦΕΚ Α' 84) και ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος του Νόμου 4021/2011 (ΦΕΚ Α' 218), όπως και σε διατραπεζικές εταιρείες που διαχειρίζονται αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς χάριν των ως άνω ιδρυμάτων (π.χ. ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.), τα οποία δραστηριοποιούνται νομίμως στην ελληνική επικράτεια.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, διαμόρφωσε και απέστειλε επιστολή προς τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ως προς την αξιοποίηση του web service διάθεσης δεδομένων από το πληροφοριακό σύστημα του ΓΕΜΗ στα αντίστοιχα συστήματα των τραπεζών.

Οι τεχνικές λεπτομέρειες για το ανωτέρω web service καθορίστηκαν με την υπ' αριθμ. 124876 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Διαλειτουργικότητα του Συστήματος Πόθεν Έσχες με τα πληροφοριακά συστήματα των τραπεζών

Στο πλαίσιο της ετήσιας υποβολής από τους υπόχρεους δήλωσης Περιουσιακής Κατάστασης (Πόθεν Έσχες), έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια

του 2021, συναντήσεις με εκπροσώπους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με σκοπό την υλοποίηση διασύνδεσης του

ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος «e-Πόθεν» με τα πληροφοριακά συστήματα των τραπεζών-μελών της ΕΕΤ, για την αυτοματοποιημένη συμπλήρωση πεδίων των δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης στο πρότυπο της προσυμπλήρωσης πεδίων στη Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος (έντυπο Ε1).

Έκθεση αξιολόγησης της Ελλάδας στο πλαίσιο επισκόπησης εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς

Η ΕΕΤ παρέθεσε, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τα σχόλια και τις παρατηρήσεις της επί:

- της Εκτελεστικής Περίληψης,
- του σχεδίου έκθεσης, και
- της αξιολόγησης της Ελλάδας στο πλαίσιο του 2ου κύκλου επισκόπησης εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς.

Αξιολόγηση της Ελλάδας από τον ΟΟΣΑ για την εφαρμογή της Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας Αλλοδαπών Δημοσίων Λειτουργιών

Η ΕΕΤ, μαζί με 5 τράπεζες-μέλη της, συμμετείχε τον Σεπτέμβριο του 2021, κατόπιν προηγούμενης πρόσκλησης από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, σε συνάντηση με εκπροσώπους του ΟΟΣΑ για την εφαρμογή της Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας Αλλοδαπών Δημόσιων Λειτουργιών.

Η τελική έκθεση του ΟΟΣΑ δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του 2022.

Ευρωπαϊκός Μήνας Ασφάλειας στον Κυβερνοχώρο - Ενημερωτική εκστρατεία της Europol για τις απάτες στον «κυβερνοχώρο» (Cyber Scams)

Όπως κάθε χρόνο, η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, συμμετείχε ενεργά στην αναθεωρημένη και επικαιροποιημένη ενημερωτική εκστρατεία της Europol για τις απάτες στον «κυβερνοχώρο» (Cyber Scams).

Το νέο υλικό, το οποίο είναι διαθέσιμο σε οκτώ (8) γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μια εκ των οποίων είναι και η ελληνική), προωθήθηκε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης από τις εθνικές αστυνομικές αρχές, τις ενώσεις τραπεζών και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.

Ενδεικτικές περιπτώσεις απατών στον «κυβερνοχώρο», οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στην επικαιροποιημένη έκδοση της εκστρατείας ενημέρωσης περιλαμβάνουν:

- τις απάτες υποτιθέμενης τεχνικής υποστήριξης (technical support scam),
- τις ηλεκτρονικές απάτες μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας (vishing),
- τις κλοπές στοιχείων ταυτότητας (identity theft), και
- τις απάτες μέσω αλλαγής κάρτας SIM (SIM Swapping).

Η ΕΕΤ ανήρτησε όλο το ενημερωτικό υλικό (παλαιό και νέο) της εν λόγω εκστρατείας στην ιστοσελίδα της.

Μια Παύση Αρκεί για να Αποφύγουμε την Ηλεκτρονική Απάτη

Εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τις ηλεκτρονικές απάτες σε συνεργασία με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Ελληνική Αστυνομία

Κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου του 2021, συγκροτήθηκε στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ομάδα έργου με στόχο την πρόληψη και καταστολή της ηλεκτρονικής απάτης. Στην εν λόγω ομάδα έργου συμμετέχει η Ελληνική Αστυνομία, η Τράπεζα της Ελλάδος και η ΕΕΤ.

Την παραμονή των Χριστουγέννων ξεκίνησε η 1^η φάση του προγράμματος ενημέρωσης του κοινού με

ενημέρωση σε τηλεόραση, ραδιόφωνο και ψηφιακά μέσα. Όλο το υλικό είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της EET.

Συνεργασία EET - Ελληνικής Αστυνομίας

Κατά τη διάρκεια του 2021 η συνεργασία EET –ΕΛΑΣ αφορούσε στις ακόλουθες δράσεις:

1. Καταπολέμηση περιστατικών απάτης στο ηλεκτρονικό εμπόριο (e-commerce)

Στο πλαίσιο της δράσης “European multidisciplinary platform against criminal threats” (EMPACT) της Europol, η Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, συνεργάστηκε με τράπεζες και επιχειρήσεις ηλεκτρονικού εμπορίου, για την καταπολέμηση της απάτης με κάρτες πληρωμής σε περιβάλλον ηλεκτρονικού εμπορίου.

2. Καταπολέμηση περιστατικών απάτης στα αεροδρόμια

Στο πλαίσιο αυτής της δράσης της Europol που ξεκίνησε το 2015, δημιουργήθηκε ένα κανάλι επικοινωνίας με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για τη δήλωση απατηλών χρεώσεων καρτών πληρωμών, με σκοπό την έκδοση αεροπορικών εισιτηρίων για δράστες οι οποίοι κατά κανόνα δεν έχουν νομιμοποιητικά έγγραφα και επιδιώκουν να ταξιδέψουν στο εξωτερικό με πλαστογραφημένα έγγραφα ταυτοποίησής τους.

3. Εκστρατείες της Europol για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε σχέση με τη μεταφορά παράνομου χρήματος (money mule)

Η EET και τα μέλη της συμμετείχαν ενεργά, σε συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία, στην εκστρατεία της Europol για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε σχέση με τη μεταφορά παράνομου χρήματος (“EMMA 7”).

Συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων

1. Ληστειών και βανδαλισμών τραπεζικών καταστημάτων και ATM

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 2021 η EET συγκέντρωσε και επεξεργάστηκε στατιστικά στοιχεία που της γνωστοποίησαν οι τράπεζες μέλη της και η αρμόδια διεύθυνση της Ελληνικής Αστυνομίας σχετικά με τις ληστείες και άλλου τύπου παραβιάσεις των τραπεζικών καταστημάτων και των ATM, συμπεριλαμβανομένων βανδαλισμών, που συνέβησαν κατά τη διάρκεια του έτους. Τα εν λόγω στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν για την ενημέρωση των διοικήσεων των τραπεζών μελών της EET, των καταστατικών οργάνων της EET και των αρμόδιων διατραπεζικών επιτροπών της.

2. Απατών με κάρτες πληρωμών σε ATM και POS

Η Γενική Γραμματεία της EET, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, συνέλεξε, επεξεργάστηκε και απέστειλε για το έτος 2021:

- αναλυτικές πληροφορίες για το κάθε περιστατικό αντιγραφής καρτών (skimming και cash ή card trapping, TRF Reversal & ATM Malware) που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό με κάρτες έκδοσης των μελών της,

- συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία από περιστατικά απάτης σε όλα τα τερματικά αποδοχής καρτών των τραπεζών μελών της (ATM και POS), και
- χρηματικές απώλειες που είχαν οι τράπεζες μέλη της από αντιγραφές καρτών τους στο εξωτερικό και στην Ελλάδα.

Αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) των τραπεζών ενόψει της έναρξης εφαρμογής του νέου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης για τις εισηγμένες εταιρείες

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, διαμόρφωσε και απέστειλε τον Ιούλιο του 2021 επιστολή προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την παροχή διευκρινίσεων επί της αξιολόγησης του ΣΕΕ των τραπεζών ενόψει της έναρξης εφαρμογής του νέου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης για τις εισηγμένες εταιρείες.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβεβαίωσε ότι, οι τράπεζες, αλλά και κατ' αναλογική εφαρμογή οι μητρικές τους χρηματοδοτικές εταιρίες συμμετοχών, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αριθμ. 1/891/30.09.2020 Απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως ισχύει.

Ρύθμιση του εσωτερικού ελέγχου των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα

Με τα άρθρα 85-93 του Νόμου 4849/2021 καθιερώθηκαν μια σειρά από διατάξεις για τη ρύθμιση του επαγγέλματος του εσωτερικού ελεγκτή στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Αναβάθμιση Εφαρμογών και Υπηρεσιών μηχανογράφησης ΕΕΤ

Ιστοσελίδα της ΕΕΤ

Η ΕΕΤ διαθέτει και συντηρεί μια απολύτως σύγχρονη και επικαιροποιημένη ιστοσελίδα με σωρεία χρηστικών και ενημερωτικών ενοτήτων, έχοντας υιοθετήσει σύγχρονες τεχνολογίες και προηγμένα πρότυπα ασφαλείας.

Στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ, κατά τη διάρκεια του 2021, τέθηκαν σε λειτουργία νέες ειδικές ενότητες σχετικά με:

- τη Νομοθεσία για την Αφερεγγυότητα - Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας (Ν. 4738/2020),
- την Ισχυρή Ταυτοποίηση Πελάτη για Συναλλαγές σε περιβάλλον Ηλεκτρονικού Εμπορίου (E-commerce),
- την Εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τις ηλεκτρονικές απάτες,
- τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση.

Ψηφιακή βάση ρυθμιστικών εξελίξεων (Regulatory Repository)

Περαιτέρω εμπλουτισμός της ψηφιακής βάσης ρυθμιστικών εξελίξεων (Regulatory Repository) προς ενημέρωση των τραπεζών μελών της ΕΕΤ. Σκοπός της βάσης είναι η πρόσβαση των μελών σε μία εύχρηστη και συστηματικά ταξινομημένη, και πλήρως επικαιροποιημένη, ηλεκτρονική βιβλιοθήκη, σε σχέση με το συχνά μεταβαλλόμενο ρυθμιστικό πλαίσιο. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνουμε την απευθείας ενημέρωσή των μελών, ως προς τις ρυθμιστικές εξελίξεις, και διαχειριζόμαστε καλύτερα το μεγάλο όγκο πληροφοριών.

Extranet

Περαιτέρω εμπλουτισμός της εφαρμογής ελεγχόμενης πρόσβασης για τη διαχείριση και αποστολή αρχείων (Extranet ΕΕΤ). Η μηχανογραφική αυτή αναβάθμισή μας σκοπό έχει την ευχερέστερη, αποτελεσματικότερη και ασφαλή επικοινωνία της Γενικής Γραμματείας με τους εκπροσώπους των μελών της στα καταστατικά όργανα, τις συντονιστικές επιτροπές, τα συμβούλια και τις διατραπεζικές επιτροπές της ΕΕΤ.

Μηχανογράφηση ΕΕΤ

Με σκοπό τον εκσυγχρονισμό των πληροφοριακών συστημάτων της ΕΕΤ, κατά τη διάρκεια του 2021 προχωρήσαμε σε μια σειρά από αναβαθμίσεις λογισμικού, σε εγκαταστάσεις νέων συστημάτων και υπηρεσιών, καθώς και σε αντικαταστάσεις συστημάτων για τα οποία σταμάτησε η περίοδος υποστήριξής τους. Τα έργα του κεντρικού μηχανογραφικού συστήματος της ΕΕΤ αφορούσαν ειδικότερα:

- Την αναβάθμιση της πλατφόρμας στους κεντρικούς διακομιστές (servers) Lotus Domino ver. 9.0.1, στην ανανεωμένη έκδοση HCL

Domino ver. 11.0.1 και εγκατάσταση της νέας έκδοσης σε όλους τους χρήστες.

- Την ανάπτυξη σε νέους servers και ενεργοποίηση της λειτουργίας Sametime (instant messaging) που επιτρέπει στους χρήστες της ΕΕΤ να επικοινωνούν, είτε σε ομάδες, είτε μεμονωμένα, με ασφάλεια σε πραγματικό χρόνο, σε διάφορες συσκευές στον ιστό, στον υπολογιστή, στο tablet ή στο κινητό και εγκατάσταση της νέας εφαρμογής σε όλους τους χρήστες.
- Την επέκταση της υπάρχουσας χωρητικότητας του Backup server και την αλλαγή του λογισμικού λήψης αντιγράφων ασφαλείας, που πλέον δεν υποστηριζόταν σε αναβαθμίσεις.
- Την αναβάθμιση, στην τελευταία έκδοση, του λογισμικού απόρριψης της ανεπιθύμητης και απρόκλητης αλληλογραφίας (Antispam) και ανταλλαγής κρυπτογραφημένων εμπιστευτικών email.
- Την αναβάθμιση στην τελευταία έκδοση, του κεντρικού λογισμικού αντιμετώπισης ιών (Antivirus) και εγκατάσταση της νέας έκδοσης σε όλους τους χρήστες.
- Την αναβάθμιση του υπάρχοντος μισθωμένου κυκλώματος της οπτικής ίνας, σε 150 Mbps download/upload, το οποίο επηρέασε θετικά την σταθερότητα και την αμεσότητα των συνδέσεων, τόσο των συστημάτων εντός της ΕΕΤ, αλλά και των συνδέσεων VPN των απομακρυσμένων χρηστών, των οποίων το φορτίο είχε αυξηθεί, λόγω της τηλεργασίας.
- Στο πλαίσιο της μηχανογραφικής υποστήριξης του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου, παραμετροποιήθηκαν προϋπάρχουσες και αναπτύχθηκαν νέες βάσεις δεδομένων, που επιτρέπουν στους χρήστες του ETI, να εκδίδουν πιστοποιητικά στους εξεταζόμενους που συμμετείχαν στα σεμινάρια επιμόρφωσης. Σε συνέχεια αυτών, αναπτύχθηκε εσωτερικά, κώδικας, ο οποίος αυτοματοποίησε χρονοβόρες διαδικασίες.
- Στο διάστημα της τηλεργασίας, οι επιθέσεις στον κυβερνοχώρο αυξήθηκαν ραγδαία, με αποτέλεσμα τους συνεχείς και εκτενείς ελέγχους των αρχείων καταγραφής που είχαμε στην διάθεσή μας. Με σκοπό την περαιτέρω προστασία των πληροφοριακών συστημάτων της ΕΕΤ, εγκαταστάθηκε επιπρόσθετο λογισμικό, με τεχνολογία Sandbox.
- Έγιναν δοκιμές για τη διασφάλιση της υψηλής διαθεσιμότητας των συστημάτων, καθώς και προσομοίωση επαναφοράς επιλεγμένων συστημάτων, μέσω των αντιγράφων ασφαλείας.
- Παραγγείλαμε, παραλάβαμε και παραμετροποιήσαμε 17 εταιρικά laptop, που καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες του ETI (10) και της ΕΕΤ (7).